

Utvalg: Loppa formannskap
Møtested: Kommunestyresalen, Loppa rådhus
Dato: 22.04.2021
Tid: 11:00

Forfall meldes til utvalgssekretær som sørger for innkalling av varamenn. Varamenn møter kun ved spesiell innkalling.

Innkalling er sendt til:

Navn	Funksjon	Representerer
Stein Erland Thomassen	LEDER	AP
Maria Sotkajævi	MEDL	AP
Gøril Rydheim Henriksen	MEDL	U
Ståle Sæther	MEDL	H
Cato Kristiansen	MEDL	SV

UTVALGSLEDER: Stein Erland Thomassen
UTVALGSSEKRETÆR: Ann-Kathrine Holst-Olsen

Saksnr	Innhold	Lukket
PS 2021/57	Merknad til innkalling	
PS 2021/58	Merknad til sakliste	
PS 2021/59	Søknad om tilskudd fra kommunalt krisefond Nuvsvåg Feriesenter.	
PS 2021/60	Rettelse i vedtak, krisefond Arctic Nuvsvåg.	
PS 2021/61	Nuvsfjordbotn/Sandbakken industriområde i Nuvsvåg – utvidelse av området og behovet for reguleringsplan	
PS 2021/62	Detaljprosjektering av kompetansesenter, her under Bygg og øvrig anlegg med mål om ferdigstillelse i 2022	
RS 2021/27	Årsmelding 2020 for pasient- og brukerombudet, kontor Hammerfest	
RS 2021/28	Referatsak	
RS 2021/29	Orientering/eventuelt	

PS 2021/57 Merknad til innkalling
PS 2021/58 Merknad til sakliste

Dato: 14.04.2021
Arkivref: 2020/24-26 / X26

Aleksander Alsén

aleksander.alsen@loppa.kommune.no

Saksnr	Utvalg	Møtedato
2021/59	Loppa formannskap	22.04.2021

Søknad om tilskudd fra kommunalt krisefond Nuvsvåg Feriesenter.

Sammendrag

Nuvsvåg feriesenter AS søker om kroner 316 996,- i tilskudd fra det kommunale krisefondet for koronapandemien. Dette beløpet tilsvarer 100% av de faste uunngåelige kostandene for november og desember 2020 og januar og februar 2021.

Administrasjonssjefens forslag til vedtak:

Nuvsvåg feriesenter AS innvilges tilskudd fra kommunal krisefond for omsøkt periode for totalt kroner 158 498,-

Finansiering skjer ved bruk av kommunalt krisefond for bedrifter som er rammet av koronakrisen. Tilskuddet er skattepliktig inntekt og skal derfor oppgis i skattemeldingen for 2021. Tilskuddet skal føres som næringsinntekt.

Vedlegg:

Vedlegg

- 1 Januar-februar Korona-kompensasjon faste kostnader
- 2 November-desember Korona-kompensasjon faste kostnader
- 3 revisor levedyktig feriesenter
- 4 Tilskuddssøknad loppa kommune 22 februar 2021

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

- Vedlagte fakturaer
- Retningslinjer for krisefond

Saksutredning:

Nuvsvåg feriesenter kvalifiseres ikke for støtte gjennom nasjonale støtteordninger ettersom selskapet ikke har ansatte. På bakgrunn av dette vil tilskudd etter § 3.1 i kommunens krisefond ikke oppfylles og saken må behandles opp mot Formannskapet jf. Kriteriet i § 3.2.

Retningslinjer for Loppa kommunes krisefond § 3.2.

Gjelder bedrifter som har søkt, men ikke har fått støtte gjennom den nasjonale tilskuddsordningen, jf. Lov om midlertidig tilskuddsordning for foretak med stort omsetningsfall og forskrift til lov om midlertidig tilskuddsordning for foretak med stort omsetningsfall. For å få tilskudd må bedriften dokumentere levedyktighet gjennom regnskap og planer/bestillinger som er revisorbekreftet. Tilskudd etter kriterier 3.2 kan dekke maksimalt 50% av faste uunngåelige kostnader.

Beregningsgrunnlag for:

November – desember	kr 109 408,-
Januar – februar	kr 207 588,-

Vurdering:

Nuvsvåg feriesenter har tidligere fått utbetalt kroner 615 686,- for perioden april – oktober 2020. Levedyktighet har tidligere blitt vurdert både utfra revisorbekreftelse og komplett firmarapport. På bakgrunn av dette kvalifiseres Nuvsvåg Feriesenter for støtte jf. Kriteriene i krisefondet § 3.2

Det er ikke levert revisorbekreftelse med hensyn til omsøkt periode, men dette anses ikke som nødvendig ettersom selskapet viser tydelige tegn til levedyktighet og har opplevd betydelig vekst før pandemien inntraff. I tillegg er ikke omsøkt periode del av selskapets høysesong.

I søknaden er det omsøkte beløpet 100% av faste uunngåelige kostnader.

§ 4. *Tilskuddsramme* i kommunens krisefond legger til grunn at tilskudd etter kriterium 3.2 maksimalt kan dekke inntil 50%. Det følger da at Loppa kommune maksimalt kan innvilge et tilskudd på kroner 158 498,-

Til Nuvsvåg Feriesenter AS

Rapport om faktiske funn

Vi har gjennomført de handlinger som er avtalt med dere og listet opp nedenfor vedrørende prosjektrengskapet i forbindelse med tilskudd fra kommunalt krisefond fra Loppa Kommune. Vårt oppdrag ble utført i samsvar med ISRS 4400 "Avtalte kontrollhandlinger".

Handlingene ble utført kun for å bistå dere i vurderingen av riktigheten av levedyktighet og oppsummeres som følger:

- 1 Dokumentere levedyktighet gjennom regnskap og planer/bestillinger

Vi rapporterer våre funn nedenfor:

- a) Med hensyn til punkt 1 har vi funnet at selskapet gjennom oversikt fra bestillingsliste i perioden 10.03.20 – 30.09.20 ville vært levedyktig hadde ikke koronapandemien inntruffet. Det var bestillinger for totalt kr 2 437 869 i nevnte oversikt.

Siden de ovenstående kontrollhandlingene verken utgjør revisjon eller forenklet revisorkontroll i samsvar med revisjonsstandardene, gir vi ikke uttrykk for noen sikkerhet for at kostnadene ikke inneholder vesentlige feil.

Dersom vi hadde utført tilleggshandlinger eller hadde gjennomført revisjon eller forenklet revisorkontroll i samsvar med revisjonsstandardene, kunne andre forhold ha kommet til vår kunnskap og blitt rapport til dere.

Vår rapport er utelukkende utarbeidet for det formål som er beskrevet i første avsnitt i denne rapporten og til deres informasjon, og skal ikke brukes til noe annet formål. Rapporten vedrører kun de kontoer og poster som er spesifisert ovenfor og omfatter ikke regnskapene for Nuvsvåg Feriesenter AS som helhet.

Alta, 03.07.20

Enter Revisjon Finnmark AS

Trond Madssen
Statsautorisert revisor

Nuvsvåg Feriesenter as
Nuvsvågveien 1647
9582 Nuvsvåg

Loppa Kommune
Parkveien 1/3
9550 Øksfjord

Søknad om støtte fra kommunalt krisefond.

Nuvsvåg Feriesenter as søker med dette om kroner 316.996,- i støtte totalt for månene november 20, desember 20, januar 21 og februar 21. Dette utgjør 100% av uunngåelige faste kostnader.

Uunngåelige kostnader:

Beregning av faste uunngåelige kostnader er gjort av Sparebank 1 Nord Norge regnskap med samme skjema som ligger til grunn for statens kompensasjonsordning. Det viser faste uunngåelige kostnader samt inntekter og omsetningstap.

Nuvsvåg Feriesenter as kvalifiserte ikke for støtte gjennom statlige støtteordninger da selskapet ikke har ansatte. I forbindelse med utvidelse av vårt anlegg hadde banken krav om kort nedbetalingstid noe som ikke gav rom for ansatte før etter at topplån var nedbetalt.

Nuvsvåg Feriesenter har fått innvilget «corona lån» hos Sparebank 1 Nord Norge.

Vedlagt søknaden er revisorbekreftet dokumentasjon slik kriterier for tildeling av fondsmidler forutsetter for selskaper som ikke har oppnådd statlig støtte.

Dersom det skulle være behov for noe mere dokumentasjon eller at vi har glemt å ta med noe er det bare å ta kontakt med undertegnede.

Håper på positiv behandling av vår søknad.

Nuvsvåg 22.03.2021
Med vennlig hilsen

Ørjan Olsen
Nuvsvåg Feriesenter as
41258352

13214	Nuvsvåg Feriesenter AS	Dato 3/19/2021	Utarbeidet av Jeanette Heitmann
-------	------------------------	-------------------	------------------------------------

Kompensasjonsordning for næringslivet (fra september 2020)

Versjonsdato for modellen: 3/12/2021

Innstillinger for beregningen

Beregning avhenger av disse valgene	Velg	Dokumentasjon/Merknader
Velg periode for beregning i rullemeny ->	Nov/Des	
Kan foretaket sammenligne omsetning med tall fra samme periode 2019?	Ja	

Må fylles ut dersom underskudd i 2019

Opplysninger om resultat 2019	Velg	Beløp	Dokumentasjon/Merknader
Ordinært resultat før skattekostnad siste regnskapsår (2019)		75.596	
Antall måneder forrige regnskapsår	12		
Gjennomsnittlig negativt resultat forrige regnskapsår (per tomåneders periode)		0	
Alternativ beregning av begrensning i tilskudd på grunn av underskudd			
Kan ev. bedre resultat dokumenteres for jan/feb 2020?	Ja		
Ordinært resultat før skattekostnad januar-februar 2020			
Gj.sn. ordinært resultat før skattekostnad januar-februar 2020		0	
Gj.snittlig resultat pr to måneder som benyttes til ev. underskuddsbegrensning	2019	0	
Gjennomsnittlig negativt resultat per måned (til utfylling av søknaden)	2019	0	

Beregning av omsetningsfall

Omsetning i søknadsperioden	Omsetning	Sum	Dokumentasjon/Merknader
Omsetning Nov/Des 2020	0		
Gaver fra privatpersoner Nov/Des 2020	0		
Herav fribelep gaver fra privatpersoner Nov/Des 2020	0		
Tilskudd Nov/Des 2020	0		
Sum omsetning/tilskudd for perioden Nov/Des 2020	0	0	

Omsetning sammenligningsperiode	Omsetning	
Nov/Des 2019	391,093	391,093

Beregnet omsetningsfall i kroner og %	Kroner	Prosent	Retten til kompensasjon
Omsetningsfall i kroner og %	391,093	100.0 %	Ja

Dokumentasjon av faste uunngåelige kostnader

NB! Kostnader som varierer med omsetning, produsert mengde av varer og tjenester eller knytter seg til tidsbegrensede oppdrag, leveranser mv., regnes ikke som faste og uunngåelige.

Post	Navn på post i næringsoppgaven	Aktuelle kontoer	Type kostnad	Beløp regnskap	Herav uunngåelige faste kostnader	Merknader/Dokumentasjon
6300	Leie lokale	6300	Leie lokale			
6340	Lys, varme	6340	Lys, varme	11,665	11,665	Faktura på strøm
6395	Renovasjon, vann, avløp	6320	Renovasjon, vann, avløp	878	878	Loppa kommune
6400	Leie maskiner, inventar, transportmidler	6400	Leie maskiner			
6400		6410	Leie inventar			
6400		6420	Leie datasystemer	1,152	1,152	Faktura leie regnskapssystem PowerOffice Og
6400		6430	Leie andre kontormask.			
6400		6440	Leie transportmidler	11,674	11,674	Faktura fra SNN Finans
6400		6490	Annen leiekostnad	22,829	22,829	Leasing av bråkker, leie av båter, tomt, garasje etc
6400			Leiebeløp andre poster			
6700	Fremmed tjeneste	6701	Honorar revisjon			
6700		6705	Honorar regnskap	14,830	14,830	SNN Regnskapshuset
6995	Elektronisk kommunikasjon	6900	El. kommunikasjon	10,164	10,164	Telenor og Nets
7040	Forsikring og avgifter på transportmidler	7040	Forsikring transportmidler			
7490	Kontingenter	7400	Kontingent, fradr.b.			
7500	Forsikringspremie	7500	Forsikringspremie	4,731	4,731	Periodisert beløp av faktura fra Tryg
	Særskilte kostnader for stell av dyr		Utgifter til før			
	Særskilte kostnader for stell av dyr		Lønnskostnader dyrestell			
	Særskilte kostnader for stell av dyr		Utgifter til veterinær			
	Fremleieinntekter		Fremleieinntekter		0	
	Netto rentekostnader	8150	Rentekostnader	31,485	31,485	
		8050	Renteinntekter		0	
			Netto rentekostnader		31,485	
Sum faste kostnader i perioden					109,408	

Beregnet tilskudd

Foreløpig beregnet tilskudd		92,997
Avkorting 1: Tilskudd kan ikke være større enn omsetningsfallet	Omsetningsfall:	391,093
		0
Avkorting 2: Avkorting v/underskudd:	Maks tilskudd dersom underskuddsbegrensning:	109,408
		0
Tilskudd før avgrensning av minimum/maksimumsgrenser		92,997
Avkorting 3: Begrenset av minimums-/maksimumsgrenser		0
Beregnet tilskudd før avkorting for forsikringsutbetalinger		92,997
Avkorting 4: Erstatninger som dekker samme skade		
Beregnet tilskudd		92,997
Kostnader til bekreftelse av søknaden i perioden		0
Til utbetaling		92,997

Versjonsdato for modellen: 3/12/2021

13214	Nuvsvåg Dagligvare AS	Dato 3/19/2021	Utarbeidet av Jeanette Heitmann
-------	-----------------------	-------------------	------------------------------------

Kompensasjonsordning for næringslivet (fra september 2020)

Versjonsdato for modellen: 3/12/2021

Innstillinger for beregningen

Beregning avhenger av disse valgene	Velg	Dokumentasjon/Merknader
Velg periode for beregning i rullemeny ->	Jan/Feb	
Kan foretaket sammenligne omsetning med tall fra samme periode 2020?	Ja	

Må fylles ut dersom underskudd i 2019

Opplysninger om resultat 2019	Velg	Beløp	Dokumentasjon/Merknader
Ordinært resultat før skattekostnad siste regnskapsår (2019)		75,596	
Antall måneder forrige regnskapsår	12		
Gjennomsnittlig negativt resultat forrige regnskapsår (per tomåneders periode)		0	
Alternativ beregning av begrensning i tilskudd på grunn av underskudd			
Kan ev. bedre resultat dokumenteres for jan/feb 2020?	Ja		
Ordinært resultat før skattekostnad januar-februar 2020			
Gj.sn. ordinært resultat før skattekostnad januar-februar 2020		0	
Gj.snittlig resultat pr to måneder som benyttes til ev. underskuddsbegrensning	2019	0	
Gjennomsnittlig negativt resultat per måned (til utfylling av søknaden)	2019	0	

Beregning av omsetningsfall

Omsetning i søknadsperioden	Omsetning	Sum	Dokumentasjon/Merknader
Omsetning Jan/Feb 2021	0		
Gaver fra privatpersoner Jan/Feb 2021	0		
Herav fribeleg gaver fra privatpersoner Jan/Feb 2021	0		
Tilskudd Jan/Feb 2021			
Sum omsetning/tilskudd for perioden Jan/Feb 2021	0	0	

Omsetning sammenligningsperiode	Omsetning	
Jan/Feb 2020	166,120	166,120

Beregnet omsetningsfall i kroner og %	Kroner	Prosent	Retten til kompensasjon
Omsetningsfall i kroner og %	166,120	100.0 %	Ja

Dokumentasjon av faste uunngåelige kostnader

NB! Kostnader som varierer med omsetning, produsert mengde av varer og tjenester eller knytter seg til tidsbegrensede oppdrag, leveranser mv., regnes ikke som faste og uunngåelige.

Post	Navn på post i næringsoppgaven	Aktuelle kontoer	Type kostnad	Beløp regnskap	Herav uunngåelige faste kostnader	Merknader/Dokumentasjon
6300	Leie lokale	6300	Leie lokale			
6340	Lys, varme	6340	Lys, varme	18,031	18,031	Se kontoutdrag
6395	Renovasjon, vann, avløp	6320	Renovasjon, vann, avløp	36,397	36,397	Loppa Kommune
6400	Leie maskiner, inventar, transportmidler	6400	Leie maskiner			
6400		6410	Leie inventar			
6400		6420	Leie datasystemer	1,093	1,093	Leie regnskapssystem
6400		6430	Leie andre kontormask.			
6400		6440	Leie transportmidler	73,006	73,006	SNN Finans
6400		6490	Annen leiekostnad	22,829	22,829	Leasing av brakker, leie av båter, tomt, garasje etc.
6400			Leiebeløp andre poster			
6700	Fremmed tjeneste	6701	Honorar revisjon			
6700		6705	Honorar regnskap	20,216	20,216	SNN Regnskapshuset
6995	Elektronisk kommunikasjon	6900	El. kommunikasjon	8,988	8,988	Telenor og Nets
7040	Forsikring og avgifter på transportmidler	7040	Forsikring transportmidler			
7490	Kontingenter	7400	Kontingent, fradr.b.			
7500	Forsikringspremie	7500	Forsikringspremie	4,576	4,576	Periodisert beløp av faktura fra Tryg
	Særskilte kostnader for stell av dyr		Utgifter til før			
	Særskilte kostnader for stell av dyr		Lønnskostnader dyrestell			
	Særskilte kostnader for stell av dyr		Utgifter til veterinær			
	Fremleieinntekter		Fremleieinntekter		0	
	Netto rentekostnader	8150	Rentekostnader	22,452	22,452	
		8050	Renteinntekter		0	
			Netto rentekostnader		22,452	
Sum faste kostnader i perioden					207,588	

Beregnet tilskudd

Foreløpig beregnet tilskudd		176,450
Avkorting 1: Tilskudd kan ikke være større enn omsetningsfallet	Omsetningsfall:	166,120
		-10,330
Avkorting 2: Avkorting v/underskudd:	Maks tilskudd dersom underskuddsbegrensning:	207,588
		0
Tilskudd før avgrensning av minimum/maksimumsgrenser		166,120
Avkorting 3: Begrenset av minimums-/maksimumsgrenser		0
Beregnet tilskudd før avkorting for forsikringsutbetalinger		166,120
Avkorting 4: Erstatninger som dekker samme skade		
Beregnet tilskudd		166,120
Kostnader til bekreftelse av søknaden i perioden		0
Til utbetaling		166,120

Versjonsdato for modellen: 3/12/2021

Dato: 14.04.2021
Arkivref: 2020/24-25 / X26

Aleksander Alsén

aleksander.alsen@loppa.kommune.no

Saksnr	Utvalg	Møtedato
2021/60	Loppa formannskap	22.04.2021

Rettelse i vedtak, krisefond Arctic Nuvsvåg.

Sammendrag

Saksbehandler har i saksframlegg datert 21.01.2021 ved ubevist feiltagelse regnet ut for lavt beregningsgrunnlag i forhold til beløpet som søktes. Dette har resultert i at formannskapet har innvilget et tilskudd på kroner 157 416,- når det reelle søknadsbeløpet lå på kroner 175 416,- (29 236 * 6) for juni, august, september, oktober, november og desember.

Administrasjonssjefens forslag til vedtak:

Arctic Nuvsvåg AS innvilges tilskudd fra kommunal krisefond for omsøkt periode for totalt kroner 18 000,-

Finansiering skjer ved bruk av kommunalt krisefond for bedrifter som er rammet av koronakrisen. Tilskuddet er skattepliktig inntekt og skal derfor oppgis i skattemeldingen for 2020. Tilskuddet skal føres som næringsinntekt.

Vedlegg:

Vedlegg

- 1 Saksframlegg: søknad kommunalt krisefond Arctic Nuvsvåg
- 2 Særutskrift Søknad kommunalt krisefond Arctic Nuvsvåg

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

- Næringsoppgave
- Revisorbekreftelse
- Booking bekreftelser
- Resultatregnskap 2018/2019

Vurdering:

Ettersom dette er en feil fra administrasjonen sin side foreslås det å innvilge det fulle beløpet på kroner 18 000,- de retningslinjene som gjaldt da saken ble behandlet ga 100% dekning. Etter § 3.2 i gjeldende retningslinjer vil det kun kunne innvilges 50% av beløpet tilsvarende kroner 9000,-

Da saken omhandler et tidligere innvilget vedtak, er kun formannskapets vedtak datert 28.01.2021 og tilhørende saksframlegg vedlagt.

«MottakerNavn»

«Kontakt»

«Adresse»

«Postnr» «Poststed»

Vår ref
2020/24-13

Deres ref
«Ref»

Saksbehandler
Aleksander Alsèn

Dato
04.02.2021

Særutskrift: Søknad kommunalt krisefond Arctic Nuvsvåg

Vedtak i Loppa formannskap - 28.01.2021

Arctic Nuvsvåg AS innvilges tilskudd fra kommunal krisefond for omsøkt periode for totalt kroner 157 416,-

Finansiering skjer ved bruk av kommunalt krisefond for bedrifter som er rammet av koronakrisen. Tilskuddet er skattepliktig inntekt og skal derfor oppgis i skattemeldingen for 2020. Tilskuddet skal føres som næringsinntekt.

Enstemmig vedtatt.

Med hilsen

Aleksander Alsèn
Samfunnsplanlegger

Postadresse:

Epostadresse:

Telefon:

Besøksadresse:
Parkveien 1/3

Web adresse:
www.loppa.kommune.no

Dato: 21.01.2021
Arkivref: 2020/24-10 / X26

Aleksander Alsén

aleksander.alsen@loppa.kommune.no

Saksnr	Utvalg	Møtedato
	Loppa formannskap	

Søknad kommunalt krisefond Arctic Nuvsvåg

Sammendrag

Arctic Nuvsvåg AS søker om kroner 157 416,- i tilskudd fra det kommunale krisefondet for koronapandemien. Dette beløpet tilsvarer 100% av de faste uunngåelige kostandene for juni, august, september, oktober, november og desember.

Administrasjonssjefens forslag til vedtak:

Arctic Nuvsvåg AS innvilges tilskudd fra kommunal krisefond for omsøkt periode for totalt kroner 157 416,-

Finansiering skjer ved bruk av kommunalt krisefond for bedrifter som er rammet av koronakrisen. Tilskuddet er skattepliktig inntekt og skal derfor oppgis i skattemeldingen for 2020. Tilskuddet skal føres som næringsinntekt.

Vedlegg:

Vedlegg

- 1 Bekreftelse booking 2021
- 2 Næringsoppgave 2019-1
- 3 Næringsoppgave 2019-2
- 4 revisorbekreftelse
- 5 RR-0002 - Resultat og Balanse - Arctic Nuvsvåg AS
- 6 Søknad om tilskudd kommunalt krisefond Juni og august[1184]
- 7 Søknad om tilskudd kommunalt krisefond sep-desember
- 8 Søknad om støtte fra krisefond Arctic Nuvsvåg

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

- Retningslinjer for krisefond

Saksutredning:

Arctic Nuvsvåg har tidligere fått innvilget søknad på kommunalt krisefond etter § 3.1 med toppfinansiering etter støtte fra nasjonal ordning. Ettersom selskapet driver med fiske har de kun omsetning fra april til og med september, pga. dette har de ikke kunne søke via den nasjonale tilskuddsordningen da det kreves et omsetningstap på 30%. Arctic Nuvsvåg søker dermed om støtte etter kriteriet for § 3.2 i retningslinjene for kommunalt krisefond for juli og august til desember.

Retningslinjer for Loppa kommunes krisefond § 3.2.

Bedrifter som ikke får støtte gjennom den nasjonale tilskuddsordningen, kan også få tilskudd gjennom den kommunale ordningen. For å få tilskudd må bedriften dokumentere levedyktighet gjennom regnskap og planer/bestillinger som er revisorbekreftet.

Beregningsgrunnlaget er det samme for alle månedene med et beløp på kroner 29 236,-

Vurdering:

Selskapet har fått revisorbekreftet levedyktighet via Enter Revisor:

«med hensyn til punkt 1 har vi funnet at selskapet gjennom oversikt fra bestillingsliste perioden januar – august 2021 er levedyktige. Det var bestillinger for totalt kr 1 087 421 i nevnte oversikt»

Selv om det ikke er omsetningstap i enkelte måneder legges det fortsatt til grunn at selskapet opererer innenfor en begrenset sesong og det totale omsetningstapet fremdeles er betraktelig. Det merkes at selskapet har opplevd nedgang fra 2018 til 2019 men selskapet har ikke høy risiko for konkurs.

Dato: 15.04.2021
Arkivref: 2021/559-2 /

Aleksander Alsén
aleksander.alsen@loppa.kommune.no

Saknsnr	Utvalg	Møtedato
2021/46	Teknisk Plan og Næring	22.04.2021
2021/61	Loppa formannskap Kommunestyret	22.04.2021

Nuvsfjordbotn/Sandbakken industriområde i Nuvsvåg – utvidelse av området og behovet for reguleringsplan

Vedtak i Teknisk Plan og Næring - 22.04.2021

Behandling i Teknisk Plan og Næring- 22.04.2021

Administrasjonssjefens forslag til vedtak:

Sandbakken/Nuvsfjordbotn industriområde foreslås utvidet gjennom en utvidelse av gjeldende reguleringsplan. Den nye reguleringsplanen vil omfatte eiendommene 19/4, 19/13 og 19/19.

Formålet med utvidelsen er å tilrettelegge for landbasert oppdrett.

Det bevilges kroner 1 100 000,- til formålet. Finansiering skjer ved bruk av avsatte midler innen investeringsbudsjettet, ansvar 4620 kommunale industriområder

Vedlegg:

- 1 kartvedlegg

Saksutredning:

Reguleringsplan for Nuvsfjordbotn industriområde ble vedtatt 13.05.2011. Området ble regulert som ledd i tilrettelegging for ny flaskevannsfabrikk, og selve industriformålet er på ca. 46 mål inklusive foreslåtte utfylling i sjø.

Det ble ingenting av flaskevannsetableringa. I etterkant av ideen om flaskevannsfabrikk i Nuvsvåg har det blitt lansert flere ideer om hva området kunne brukes til.

I og med at det er god tilgang på godt vann ble ideen om smoltproduksjon lansert. Her ble det tatt kontakt med flere oppdrettsaktører. Den som viste interesse for smoltproduksjon i Nuvsvåg var Norwegian Royal Salmon (NRS). Etter diverse møter med NRS kom det fram at de ikke var interesserte. I ettertid viste det seg at de etablerte smoltanlegg i Dåfjord, Karlsøy kommune.

Etter hvert landet interessenten på å etablere et landbasert oppdrettsanlegg bestående av smoltproduksjon, matfiskanlegg og lakseslakteri.

Interessenten hadde fra tidligere kontakt med et internasjonalt selskap. Det ble avholdt møte med disse interessentene hvor lokal interessent og Loppa kommune deltok. Altaposten hadde et oppslag om saken 16.08.2019 – «Klar til å investere 1,8 milliarder i Loppa».

Ut fra dette møtet kom det signaler på at de utenlandske interessene var interesserte i å delta i etablering av et landbasert oppdrettsanlegg i Nuvsvåg med en antydning årlig produksjon av laks på ca. 20 000-25 000 tonn.

Pr. nå foreligger det ikke noe konkret utover tilbakemeldinger fra lokal interessent på at de internasjonale interessentene sier at finansieringa og avtaler skal være på plass denne eller neste uke (dato 24.02.2021).

Om landbasert oppdrett.

I aviser som dekker oppdrettsnæringa kan en lese om en stor interesse for etablering av landbaserte oppdrettsanlegg. Flere velger å etablere anleggene i utlandet (Japan, Kina, USA, Frankrike osv.) slik at de kommer nær markedene. De unngår bl.a. lange og kostbare transporter og i tillegg unngår transporttid som gjør at fisken kommer raskt på markedet og kan gi noe lengere salgstid.

Det er også eksempler på etablering av landbaserte oppdrett i Norge. I Fredrikstad fins et mindre anlegg (3600 tonn) og mange planlegges mange steder i Norge. I Finnmark planlegges det ett i Alta og det siste som er nevnt er i Berlevåg.

Ifølge det en kan lese om i fagblader, er det fortsatt store utfordringer på teknologien knyttet til landbasert oppdrett. I tillegg vil det bli en del utfordringer for å finne folk med kunnskaper om drift av landbasert oppdrett.

Sandbakken industriområde – status og ny utvidelse av området.

Det er foretatt oppkjøp av eiendommer fra private grunneiere (gnr/bnr. 19/4 – 19,3 mål, 19/13 – 13,9 mål og 19/19 – 4,1 mål) til sammen ca. 37,4 mål eller ca. 37400 m². Pris pr m² = 25 kr, sum ca. kr 960 000,-.

I tillegg er det foretatt reguleringsplanarbeid, sjøkartlegging, grunnundersøkelser og geotekniske undersøkelser i første fase (flaskevann) for ca. kr 361 000,-. Fra næringsfondet er det brukt kr 200 000 til diverse utredninger knyttet til flaskevannprosjektet.

I fasen etter flaskevann har en fortsatt med å planlegge Sandbakkenområdet for ny aktivitet. Det er bl.a. gjort nye og mer grunnleggende grunnundersøkelser i 2019 til ca. 1 mill. kr.

Reguleringsplanen til flaskevannsetableringa var på ca. 46 mål inklusive utfylling i sjø. Planen omfattet eiendommene 19/19 og 19/4. Eiendommen 19/13 skal inngå i utvidelsen av reguleringsplanen. Det skal også fylles ut i sjø. Målet er å søke å oppnå ca. 150 mål totalt.

Vedlagte kart viser oversikt over Sandbakken, kart som viser ovennevnte eiendommer og kart over gjeldende reguleringsplan.

Alle eiendommene eies av kommunen.

Vurdering:

Det er innhentet nytt kostnadsoverslag på fullføring av reguleringsplanen for Sandbakken/Nuvsfjordbotn industriområde.

Arbeidsomfang/honorar

Estimert timeforbruk etter etterspurte arbeider vil kreve ca. 900 timer. Timene fordeler seg på følgende måte:

Aktiviteter	Timeestimat	Utgifter	Honorar
Oppdragsledelse	20,00		22 000,00
Innhente data, oppstartsmøte mm.	34,00		35 700,00
Møter med oppdragsgiver	10,00		10 500,00
VVA og El	160,00		168 000,00
Geoteknikk	0,00		0,00
KU delutredninger	470,00	50 000,00	543 500,00
Forslag til detaljregulering, inkl revisjon etter høring	216,00		226 800,00
SUM	910,00	50 000,00	1 006 500,00

Når det gjelder konsekvensutredningene, fordeler timetallet seg slik:

1. Friluftsliv/Barn og unge, 80 t
2. Reindrift, 80 t
3. Naturmangfold land/strandsone og marint 140 t
4. Landskap, 110 t
5. Kulturminner, 60 t
6. Landbruk 0 t (tas i planbeskrivelsen)

Landbruk vurderes til at det ikke er nødvendig å utarbeide formell KU på, selv om dette inngår i planprogrammet. Dette skal avklare dette nærmere med Statsforvalter, men dette temaet tenker vi kan behandles på tilfredsstillende måte i planbeskrivelsen. Det er vel ikke større landbruksinteresser i området.

Framdrift

Framdrift er avhengig av at det blir gjort undersøkelser/befaringer i sommer. Da kan planforslag fremmes for førstegangsbehandling i løpet av høsten 2021. Det legges til grunn at det ikke er

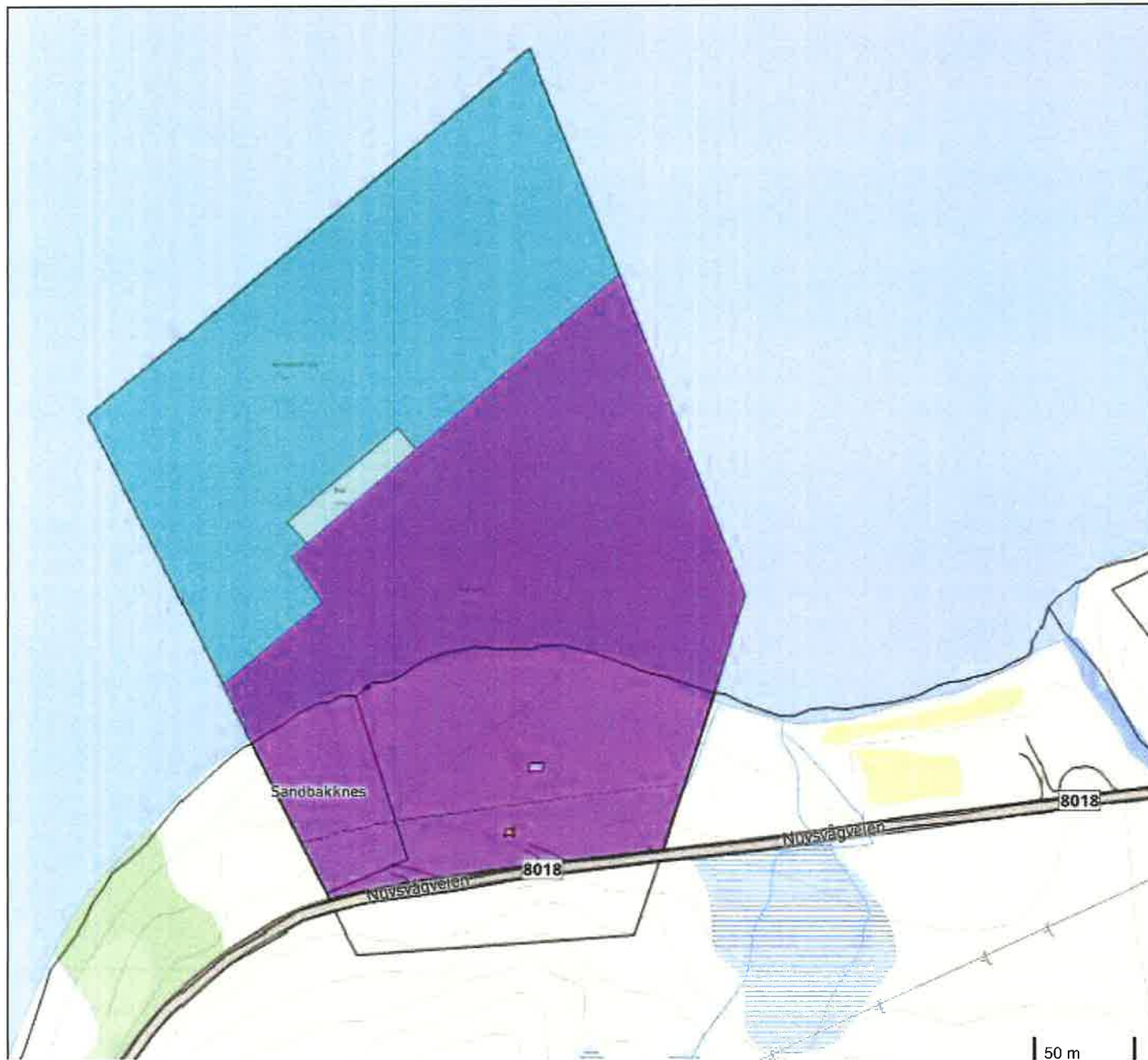
behov for å varsle planoppstart på nytt. Det er noen år siden det ble gjennomført, men det er lite aktivitet ellers i området, så vi tenker at innspillene som kom den gang fortsatt er relevant.

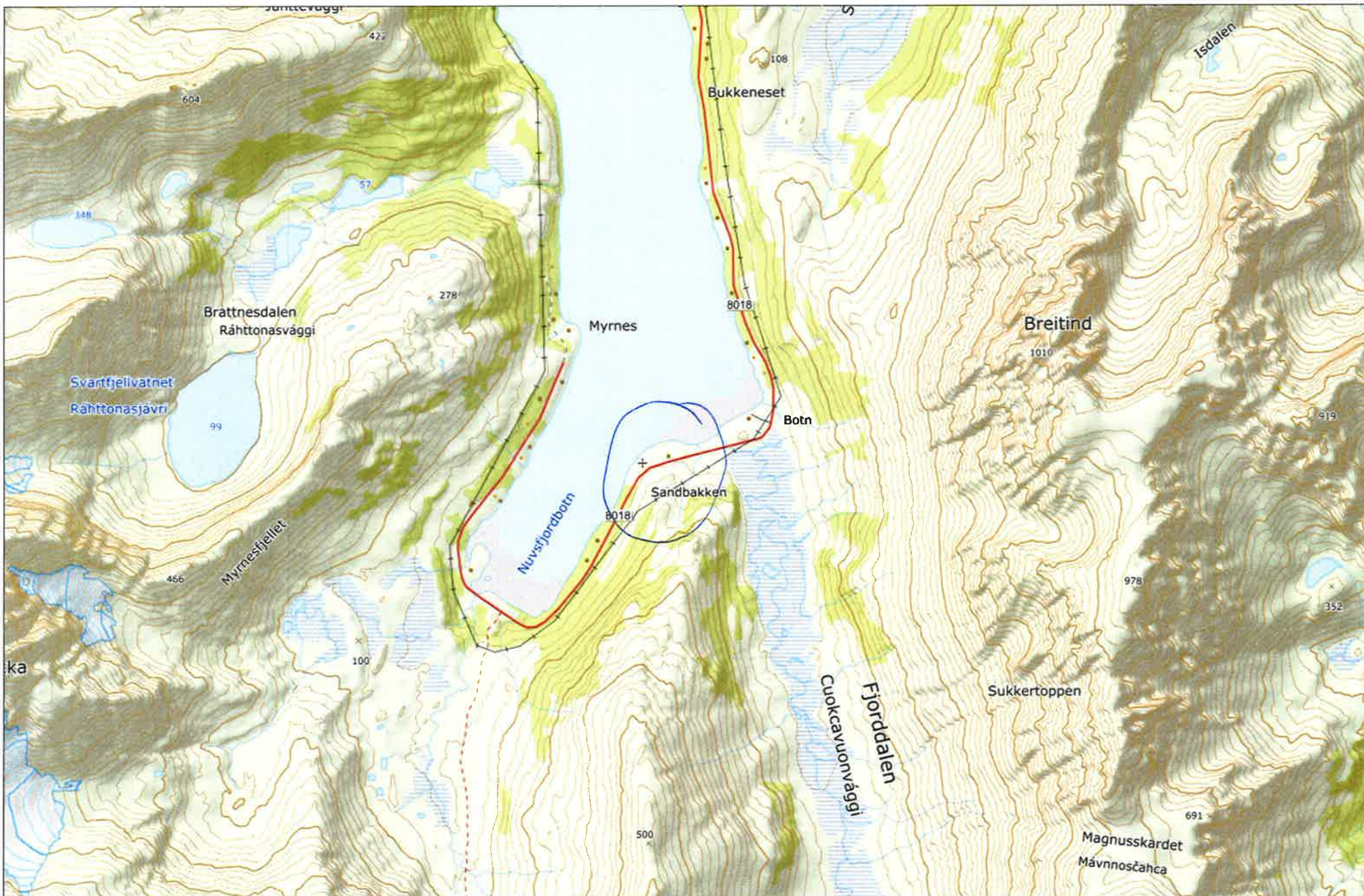
For å fullføre arealplanen med utvidelsen av Sandbakken/Nuvsfjordbotn industriområde må det tilleggsbevilges ca. 1 010 000 kr dersom arbeidet skal slutføres av kommunen.

Oppsummerte kostnader:

Reguleringsplan for Nuvsfjordbotn industriområde ble vedtatt 13.05.2011.						
Området ble regulert som ledd i tilrettelegging for ny flaskevannsfabrikk.						
Selve industriformålet er på ca 46 daa.						
Sandbakken, forberedende arbeider (2011 -2017):						
Sandbakken - flaskevannstilrettelegging						
				Kr		
Reguleringsplan				50000		
Grunnundersøkelse				256574		
Geotekniske vurderinger				30000		
Diverse utredninger for vannprosjektet				200000		
Sjøkartlegging				24754		
Kunngjøring og diverse						
Sandbakken - flaskevannstilrettelegging i alt				561328		561328
	Størrelse					
Kjøp av privat eiendom	(m2)	Kr pr m2		Kr		
Gnr 19, bnr 4	19341	25				
Gnr 19, bnr 13	13942	25				
Gnr 19, bnr 19	4123	25				
Tomtekjøp i alt (regnskap 2017)				961215		
Areali alt (m2)	37407			961215		961215
Kostnader Sandbakken 2011 -2015 , reguleringsplan, grunnundersøkelser, eiendom:						1522543
Utvidelse av Sandbakken industriområde i Nuvsvåg . Settefisk, landbasert oppdrett og mulig slakteri. ca 150 mål totalt (50 + 100)						
Industriområde i Nuvsvåg, utvidelse av tomt til ca 150 mål.						
Regnskap	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Prosjekt 1180 industriområde i N	6508	35030	2450	1022821	148875	
1202 Reguleringsplan Sandbakken	90450	85166	37214	7600	74631	
Prosjekt 1180 + prosjekt 1202	96958	120196	39664	1030421	223506	
SUM 2016 2020						1510745
SUM 2011 2020						3033288
Tilbud /Kostnadsoverslag for utvidelse av Sandbakken til ca 150 mål						
				Timer	Utgifter	Honorar
Oppdragsledelse				20		22000
Innhente data, oppstartsmøte				34		35700
Møter med oppdragsgiver				10		10500
VVA og EL				160		168000
Geoteknikk				0		0
KU, delutredning				470	50000	543500
Forslag til detaljregulering inkl rev.				216		226800
SUM tilbud				910	50000	1006500
					Totalt	4039788

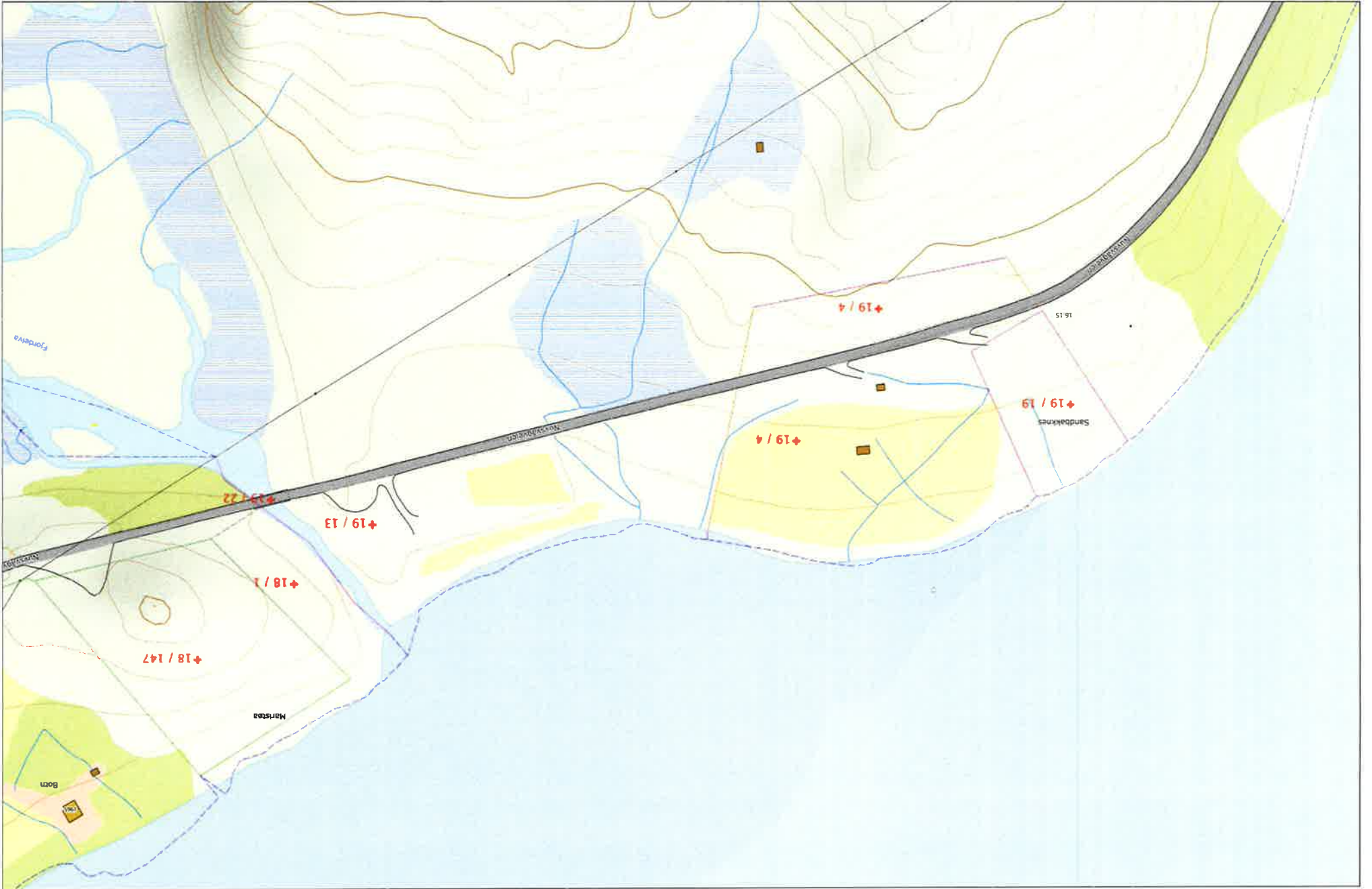
Loppa kommune

Senterposisjon: 767415.54, 7808007.09
 Koordinatsystem: EPSG:25833
 Utskriftsdato: 14.04.2021

Dato: 15.03.2021
Arkivref: 2021/346-2 / L01

Frank Bækken

frank.baekken@loppa.kommune.no

Saknsnr	Utvalg	Møtedato
2021/45	Teknisk Plan og Næring	22.04.2021
2021/62	Loppa formannskap Kommunestyret	22.04.2021

Detaljprosjektering av kompetansesenter, her under Bygg og øvrig anlegg med mål om ferdigstilling i 2022

Sammendrag

Administrasjonen har fått utarbeidet grovkisse av nytt bygg inkludert plassering på tomte for kompetansesenteret i Øksfjord.

Det ble dannet en prosjektgruppe bestående av representanter fra oppvekst, fag stillinger innen helse og representanter fra idretten.

Loppa kommune knyttet til seg Arkitektfirmaet Verte og konsulent firmaet Rambøll for å utarbeide en grovkisse av bygget og tomteplassering av denne.

Det er blitt avholdt jevnlig møter i prosjektgruppa,

Der elevene, rektor, lederbarnehage og ansatte på skolen også vært involverte i forbindelse med løsningene på prosjektet.

Det ble poengtert fra FAU, at det er viktig med en avgjørelse på skolesaken nå da både elever og ikke minst lærerne fortjener bedre lokaler enn dagens situasjon gir dem.

Administrasjonssjefens forslag til vedtak:

1. Kommunestyret ber administrasjonssjefen videreføre arbeidet med kompetansesenteret.
2. Det bevilges et rammetilskudd på kr. 12 600 000,- eks mva. Som skal benyttes til:
 - Utarbeidelse av reguleringsplan for området
 - Detaljprosjektering av kompetansesenteret
 - Detaljprosjektering av uteområde
 - Miljø kartlegging av barneskolen, samt innhenting sanerings tilbud av barneskolen. Der det ligger i utlysningsteksten at sanering av barneskolen kan utføres ved ett endelig vedtak fra kommunestyre om bygging av ett kompetansesenter.

Rammetilskuddet finansieres iht. vedtatt investeringsbudsjett for 2021

Vedtak i Teknisk Plan og Næring - 22.04.2021

Behandling i Teknisk Plan og Næring- 22.04.2021

Vedlegg:

Vedlegg

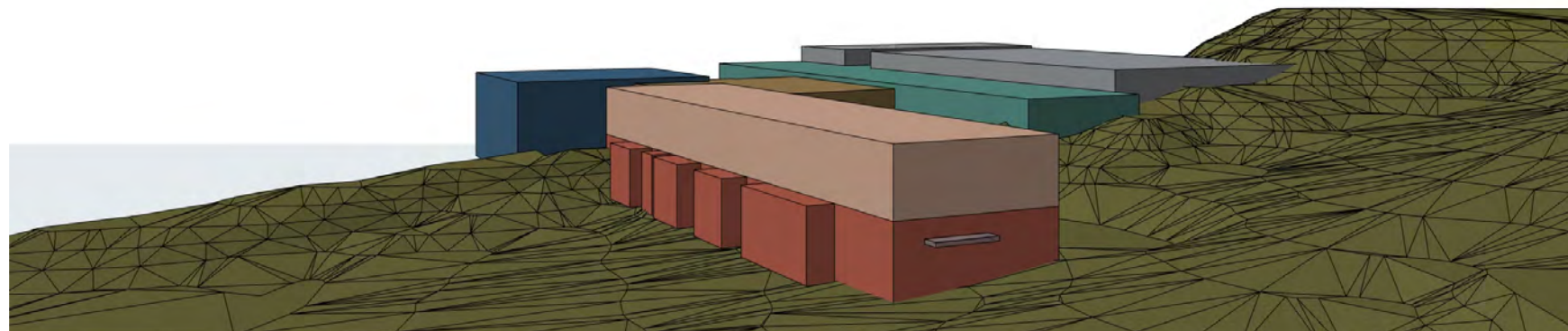
- 1 A10-1 sitplan
- 2 A20-1 plan 1et
- 3 A20-2 plan 2et
- 4 visjon
- 5 Tomtevalg
- 6 - Vurdering Høgtun skole

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Saksutredning:

Utførelse liste:	Innhentet estimert kostnadsgrunnlag	Estimert pris
Reguleringsplan	Erfaringsmessige kostnader fra tidligere reguleringsplaner	1.200.000, - eks mva.
Detaljprosjektering bygg	Innhentet estimert kostnad fra konsulentfirma	10.000.000, - eks mva.
Detaljprosjektering av uteområder	Innhentet estimert kostnad fra konsulentfirma	800.000, - eks mva.
Miljø kartlegging for sanering av barneskole	Innhentet estimerte kostnader fra konsulentfirma	500.000, - eks mva.
Anbudskostnader, sanering av barneskole	Erfaringsmessige kostnader med slikt arbeid	100.000, - eks mva.
Sum total		12.600.000, - eks mva.

Vurdering:

perspektiv fra sørøst

Postboks 1034 Alta 9503
 tlf. 78 44 30 33
 www.verste.no

saksbeh:
 GP

kontroll:
 JKR

dato:
 19.02.2021

mål:
 1:1000

tegn. nr:
 A10-1

2020-07 Mulighetsstudie

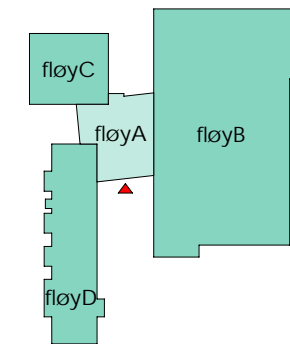
Øksfjord kompetansesenter

Rambøll Norge AS
 P. b.190 Økern Oslo 0510

situasjonsplan

OVERSIKTSPLAN

BRA
fløy A - 1et
379,7 m²

BRA
fløy B - 1et
2 366,7 m²

BRA
fløy C - 1et
391,6 m²

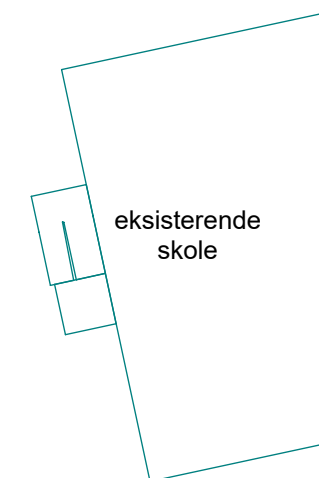
BRA
fløy D - 1et
699,5 m²

BRA
samlet - 1et
3 837,5 m²

BTA
samlet - 1.et
3 990,7 m²

BRA samlet (1. og 2. etasje): 6 073,4 m²

BTA samlet (1. og 2. etasje): 7 922,3 m²

eksisterende bygg som rives

Postboks 1034 Alta 9503
tlf. 78 44 30 33
www.verte.no

2020-07 Mulighetsstudie

Øksfjord kompetansesenter

Rambøll Norge AS
P. b.190 Økern Oslo 0510

plan 1. etasje

saksbeh: GP	kontroll: JKR	dato: 19.02.2021	mål: 1:400	tegn. nr.: A20-1
----------------	------------------	---------------------	---------------	---------------------

5-7 klasse

8-10 klasse

BRA
fløy A - 2et
234,0 m²

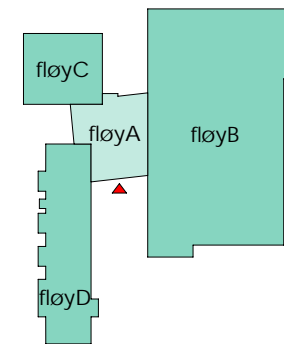
BRA
fløy B - 2et
976,5 m²

BRA
fløy C - 2 et
391,6 m²

BRA
fløy D - 2et
634,2 m²

BRA
samlet - 2et
2 235,9 m²

OVERSIKTSPLAN

BTA
samlet - 2.et
3 931,6 m²

Postboks 1034 Alta 9503
tlf. 78 44 30 33
www.verte.no

2020-07 Mulighetsstudie

Øksfjord kompetansesenter

Rambøll Norge AS
P. b.190 Økern Oslo 0510

plan 2. etasje

saksbeh: GP	kontroll: JKR	dato: 19.02.2021	mål: 1:400	tegn. nr: A20-2
----------------	------------------	---------------------	---------------	--------------------

KOMPETANSESENTER I LOPPA

Forprosjekt fase 2
Kreativ Industri AS 12.01.18

0. Innholdsfortegnelse

0. Innholdsfortegnelse	1
1. Oppdraget	2
2. Avgrensninger og fremdrift	2
3. Brukerbehov	3
Idrettshall og svømmebasseng	4
Kombinasjonsbibliotek (skole- og folkebibliotek).....	4
Skole og SFO	5
Barnehagen	6
Ungdomsrådet, elevråd	6
4. Foreløpig romprogram	8
Øksfjord kompetansesenter	8
Skole og barnehage	8
Idretts- og svømmehall.....	8
5. Referansebygg	9
a) Tanabru skole.....	10
b) Tanabru svømmehall byggeår 2017.....	10
c) Stålbasseng Finnsnes byggeår 2013.....	11
d) Stål kontra betong	12
e) Flerbrukshall ved Kvænangen barne- og ungdomsskole	12
f) Bibliotek i Kjøllefjord og Vardø	12
g) Barnehager	13
h) Uteområdet ved Sandfallet skole	13
6. Investering	14
7. Driftskostnader	14
8. Kapitalkostnader.....	15
9. Oppsummering og anbefalinger	15

1. Oppdraget

Loppa kommune har initiert et forprosjekt kalt «Kompetansesenter». Kommunen skal ha en vurdering av et kompetansesenter, lokalisert til kommunesenteret Øksfjord, der grunnskole, opplæring for fremmedspråklige voksne, SFO, barnehage og folkebibliotek kan inngå. Det skal også vurderes om det skal bygges en idrettshall i tilslutning til kompetansesenteret. Loppa kommune hentet inn ekstern kompetanse for å lede arbeidet med forprosjektet. Kreativ industri AS ble tildelt prosjektledelsen etter en anbudsrunde.

Forprosjekt Kompetansesenter er delt inn i to faser. Første del av prosjektet hadde et hovedfokus på informasjonsinnhenting og kartlegging av behov med formål om å gi kommunestyret et godt grunnlag for diskusjon og avklaring av retning og veien videre i prosjektet. Første fase varte fra februar til september 2017. Det ble gjennomført møter i plankomiteen og Kreativ industri leverte en rapport i slutten av juni. Kommunestyret behandlet rapporten 14. september og vedtok at de ville utrede nybygg, altså et nytt kompetansesenter samt ny idrettshall og svømmehall. Dette vedtaket har vært utgangspunktet for arbeidet i fase 2 av forprosjektet. I fase 2 har arbeidet vært konsentrert rundt utdyping av brukerbehov som grunnlag for foreløpig romprogram, samt kalkyler på utbygging og drift av bygninger, i all hovedsak bygd på erfaringstall fra andre kommuner. Kreativ Industri/prosjektledelsen sendte et utkast til rapport for plankomiteen/styringsgruppa 15. desember. Denne ble drøftet på plankomiteens møte 11. januar. En endelig rapport for forprosjektet ble sendt til plankomiteen 12. januar. Kreativ industri sitt oppdrag ble dermed avsluttet. Vi forstår at forprosjektet Kompetansesenter skal behandles i februar 2018 og at man da skal ta stilling til et eventuelt oppstart av et hovedprosjekt.

2. Avgrensninger og fremdrift

Kreativ industri jobber med iverksetting av kommunestyrets vedtak. Dette innebærer konkretisering av utgifter til oppføring av kompetansesenter og idrettshall inkludert basseng i Øksfjord samt anslag på drift- og vedlikeholdsutgifter i en driftsfase. Slik vi oppfatter det er et kompetansesenter i Øksfjord tenkt å inneholde følgende funksjoner:

- Barnehage
- Skole- og fritidsordning
- Barne- og ungdomsskole 1. til 10. klasse
- Bibliotek
- Flerbrukshall
- Kafe
- Svømmebasseng

I henhold til bestillingen fra kommunen skal vi også komme med forslag til tomt. Vi foreslår at det endelige tomtevalget holdes utenfor i denne fasen og at man tar stilling til dette når det er endelig avklart hvilket bygg som skal bygges, og dermed arealbehovet.

I kommunestyrets debatt i september kom det frem at flere i kommunestyret ønsket å få oversikt over utgifter til drift og vedlikehold av dagens bygninger. Dette for å ha et sammenligningsgrunnlag for å ta stilling til om det skal bygges nytt. Det ble også etterlyst tilstandsrapporter for dagens bygg. Disse forholdene ligger utenfor vårt mandat for fase 2 som handler om utredning av nybygg.

3. Brukerbehov

Det er kartlagt brukerbehov i prosjektet. I første fase ble plankomiteen utfordret på brukerbehov og fase 2 har vi hatt direkte dialog med flere brukergrupper, som idrettsrådet, ungdomsrådet, Øksfjord barnehage, Loppa folkebibliotek og Høgtun skole. Det var stort engasjement og mange sammenfallende meninger og behov.

Flere er opptatt at av det er behov for sosiale møteplasser i Øksfjord. Noen tenker på en ny idrettshall også som en sosial arena, som igjen kan bidra til å få flere til å bli fysisk aktiv. Det er ganske mange som er opptatt av å få en kafé som kan fungere som en møteplass, og som også kan leies ut til barsedåp, bursdager og lignende. Fra biblioteket sin side understrekes det at biblioteket også skal være et sosialt møtested. Andre er opptatt av at man trenger plass til store arrangement, eller en slags felles amfi for større samlingsstunder, skolekonserter osv. Det pekes også på at det er behov for et oppholdssted når folk venter på aktiviteter, treningstid og transport.

Det ble foreslått av flere at en kafé også kan brukes på dagtid, som skolekjøkken for skolen og barnehagen. Både SFO, barnehage, skole trenger kjøkken. Noen ser for seg at man bare trenger ett kjøkken som ligger sentralt slik at det kan benyttes av mange, også i undervisning i faget mat og helse. Kjøkkenet kan brukes på planleggingsdager for lærere, på kveldstid og ved idrettsarrangement. Kan for eksempel en kafe i idrettshallen også fungere som arena for språkkafé, strikkekafé og andre arrangement?

Alle peker på at de ansatte i barnehage, bibliotek og skole må ha garderober, toalett, pauserom og møterom samt at administrativt personell må ha kontorer. Flere er opptatt av at de kommunale renholderne må ha en sentral til å ha utstyr og materiell.

Flere peker at det er behov for lyd/bildeutstyr for møter internt i kommunen og med eksterne utenfor kommunen, for eksempel til veiledning fra fagfolk.

Det påpekes av flere at et bygg med flere brukere og ansatte vil kreve koordinering, planlegging og ledelse. Man er opptatt av at det må være klart hvem som har ansvaret for drift og vedlikehold av bygg, slik at det ikke oppstår uklarheter eller ansvarsfraskrivelse.

Idrettshall og svømmebasseng

Flere er opptatt av at en ny idrettshall må være til nytte for hele kommunen, og at det må legges til grunn et livsløp-perspektiv på fysisk aktivitet, altså både unge og eldre.

Idrettshall bør kunne brukes til håndball, volleyball, fotball, turn/dans og aktiviteter på vinteren. Det er definert behov for:

- En sal med tilskuerplasser, type håndballbane
- Kafeteria
- Garderober
- Utstyrsbaser
- Det bør kunne foregå flere ulike aktiviteter samtidig
- Mangfold av aktiviteter, som kan få flere fysisk aktive

Hallen bør være godt utstyrt og innby til aktivitet, og fylles med aktiviteter på dag og kveldstid.

Hallen må være universelt utformet med egne garderober for folk med spesielle behov, både for herre og dame. Skolen bør bruke hallen som gymsal. Barnehagen bør også kunne bruke hallen til fysisk aktivitet. Det bør være felles garderober mellom basseng og idrettshall.

Det hadde vært bra om en kan dele av hallen, til to eller tre områder. Det bør være undervisningsrom med mulighet for undervisning både på tavle og i hall. Både skolen og frivillige organisasjoner har behov for lokaliteter for kursvirksomhet/forelesning.

Både idrettshallen og bassenget bør kunne brukes av kommunal fysioterapeut og Frisklivssentralen. Terskelen for å bruke hallen til egentrening kan bli lavere hvis man først har vært der med fysioterapeut. Atletklubben vil ha behov for et eget rom til sine aktiviteter.

Dagens basseng er mye i bruk, men er for lite og grunt. Det er behov for et større basseng med godt utstyr og sklie. Både skoleelever og barnehagen er brukere. Det bør være muligheter for oppvarmet bad for brukere som babysvøm og andre som vil ha nytte av oppvarmet basseng. Bassenget må bli bedre tilrettelagt for eldre, rampe ned mot bassenget, også for rullestolbrukere.

Kombinasjonsbibliotek (skole- og folkebibliotek)

Det er relativt høyt utlån blant innbyggerne i Loppa kommune, med 2,5 bøker per innbygger. I nabokommunene er tilsvarende tall: Alta: 1,4, Hasvik: 0,3, Kvæangen: 3,9. Biblioteket er i dag et samlingspunkt. Det arrangeres ukentlig språkkafé og strikkekafe der. Det er mange innom for å bruke

PCer og skrive ut. Fremtiden for bibliotekene er å være en møteplass og et sted for arrangementer, en plass for opplevelser i tillegg til utlån av bøker. Et fremtidig kombinasjonsbibliotek må være tilgjengelig for alle, og passe både for skoleelever, studenter og folk flest. Biblioteket må være tilgjengelig, universelt utformet, med inngang på gateplan, og åpning på kveldstid og helger. Gjerne en del av skolen, men må ha egen inngang og ikke gjennomgang av skolelever. De ulike brukerne i biblioteket må ikke forstyrre hverandre.

Lokalet bør inndeles i flere soner: 1) inngang/skranke/selvbetjening 2) aktiviteter og litteratur for henholdsvis barn, ungdom og voksne 3) arrangementer som lesestunder, debatter, forfatterbesøk, utstillinger. Kulturskolen, barnehagen og skolen må kunne bruke biblioteket. 4) studierom/stille lokale 5) makerspace, folkeverksted som tilrettelagt for læring, utforskning. En plass der man kan skape, lage og spille musikk, se film og spille dataspill.

Andre behov:

- Eget kontor/arbeidsrom for å ferdigstille mediene for utlån
- Magasin for oppbevaring av bøker
- Lager
- Ha oppdaterte digitale media og teknisk utstyr

Ved en samlokalisering med andre funksjoner må støy og eventuell støyskjerming vurderes.

Skole og SFO

Høgtun skole er en 1-10 skole med 54 elever og 12 barn på sfo, dette inkludert to barn som venter på ferge. 57,1 % har SFO-plass. I nabokommunene: Alta: 42,6% Hasvik: 48,9% Kvæangen: 91,7%.

Med utgangspunkt i fødselstall vil det være 50 elever frem til 2022. Det skal gjennomføres et prosjekt kalt Loppa-skolen med blant annet en områderektor for alle skolene i kommunen. Det kan blant annet gi et behov for lyd-bilde-undervisning i fremtida. Det skal være aldersblandet gruppe på Høgtun skole, noe som vil kreve andre klasserom, både store og små rom. Det kan for eksempel være tre trinn, 1-4, 5-7 og 8-10, som igjen kan bli delt i a, b, c. Det betyr at noen rom må romme 20 elever, og det vil være behov for mange grupperom.

Andre behov og forhold:

- Behov for gode spesialrom/klasserom og teknologi-rike klasserom som også legger til rette for samhandling og samarbeid.
- Behov for mange klasserom og grupperom. Gode uteområder, gode lekeareal.
- Tenke inngang på alle funksjoner, for eksempel klasserom, bibliotek. Tilgang fra skolen til kombinasjonsbiblioteket.

- SFO er en betalt tjeneste. Noen barn er mye på skolen, uten å være en del av SFO. Hvordan organisere SFO- og barnehage-inngang?
- Foreldre kjører til barnehagen, til skolen går de ofte. Tenke trafiksikkerhet.
- Parkeringsplass
- Kunst og håndverk trenger tilrettelagte lokaler, som kulturskolen også kunne bruke til kunst i kulturskolen.
- Skolen trenger et musikkrom som brukes 8 timer i uka. For de andre timene er det mulig å tenke sambruk og bruke lokalene til andre aktiviteter. Det må være oppbevaring, skaplass.
- Ta hensyn til at det på vinteren er plass nok til sko, klær og muligheter for å tørke disse.

Barnehagen

I dag er det 25 barn og tre avdelinger i barnehagen. Det har vært stabilt med barn i barnehage en lang periode. 76,5 % av barna har barnehageplass. I praksis er det full barnehagedekning, da alle som søker får plass. I nabokommunene er det slik dekning: Alta: 89,9 Hasvik: 74,1% Kvæangen 76,5%. En samlokalisering av barnehage og skole vil kreve tilrettelegging for barnehagen, i form av et inngjerdet og skjermet areal, med god nok plass til fysisk aktivitet. Selv om man må følge størrelsesnormer som regelverket tilsier, kan en likevel finne fleksible løsninger med skolen. I en barnehage må det være god plass, og det må innby til fysisk aktivitet. Skole, sfo og barnehage må være nært hverandre.

Andre behov og forhold:

- Toalett til barn
- Håndarbeid, dele aktivitetsrom med skolen
- Grov garderobe i barnehage
- Barnehagen må ha en plass å spise og samlingsrom per avdeling
- Helst egen inngang, må ha garderobestед til barnehagebarna. En spesiell plass for hvert barn
- Mulighet til å tenke 2 avdelinger, har i dag barn med spesielle behov som skal skjermes
- Det er behov for tilrettelagte rom for spesialundervisning og teknologiløsninger for spesialveiledning, barnerehabilitering. Behov for rom som er tilrettelagt for hvile, soverom inne eller kun ute. Spesielle behov blant noen for rom for hvile, kan kombineres med ansattes behov, stillerom
- Parkeringsplasser til foreldre og ansatte, ta hensyn til hente-bringe problematikk
- Inngjerdet uteområde. Det meste kan være felles med skolen, men man må skjerme de minste mot de store ungdommene. I dag er det uteareal ved siden av barneskolen og grusbanen. Her er det mulig å tenke uteskole og utebarnehage, lavvo og grillhytte i barnehage

Ungdomsrådet, elevråd

Både ungdomsrådet og elevrådet har drøftet behov. Vi velger å kommunisere disse samlet.

Ungdomsklubben

Det er behov for nye lokaler til ungdomsklubben, med wifi, lan-kvelder. Gjerne en liten kinosal i klubblokalet, bedre projektor og lerret. I dag er det ikke plass til alle. Det er veldig dårlig luft - ikke mulig å se en hel film på grunn av dårlig luftkvalitet. Bør være godt utstyr for lyd, lys, DJ på ungdomsklubb.

Idrett og fysisk aktivitet

- Bowlingbane, gjerne i idrettshallen, leie ut til bursdag med mer
- Crossbane
- BMX-bane
- Snowboard, muligheter ved Høgtun skole
- Større ballbinge, den minste typen på Høgtun i dag
- Slalom

Skole

- Hadde vært flott med en fargerik skole, mer farger på vegg og tak.
- Skap til hver elev, jakke, utebukse, verdisaker osv.
- Ny sløydsal og lokaliteter til kunst og håndverk. Nytt håndverktøy og elektrisk verktøy. Benker er f.eks. ødelagt, kan ikke brukes. Noen fungerer.
- Dagens fysikkrom er "oldtids" med gammelt utstyr. Viktig å ha godt og trygt utstyr.
- Smartboard på hvert klasserom. Har kun 1 i dag, på biblioteket. Må skrive opp og booke seg, stor etterspørsel.
- Kantine. Gjerne servere varmmat to ganger i uka, kan betale 20 – 30 kroner for varmmat. Trenger nye oppvaskmaskiner og ovner, bedre forhold for å spise. Trenger nye uttrekksvifter. I dag kan sikringa gå når 3 ovner og oppvaskmaskin er i bruk.
- Varmesystemet på skolen fungerer ikke. Mange fryser på skolen i dag.
- Det blåser rett inn garderoben og dusj. I dag er det sju dusjer, når tre er i bruk, fungerer ikke de øvrige.
- Behov for oppdaterte verkstedrom for valgfag, mekaniske og elektriske fag samt avskjermet rom i sløydsal. Trenger god ventilasjon. Må ha godt og trygt utstyr for å lære.
- I dag er det faste pulter som ikke kan justeres. Man må kunne justere pulter og stoler for store og små. Vi ønsker kontorstoler. I dag er det trestoler. Må ha godt utstyr for å ha en god skoledag.
- Hver elev bør ha nettbrett. Men det må være bedre nettkapasitet til hver elev, slik at man kan bruke det. Hvis du logger på som den siste i dag, kommer du deg ikke på nett. Må ha ny server. De gamle har lite kapasitet til hver elev.
- Trenger oppdatert programvare, det vi har er for gammelt for nye systemer.

4. Foreløpig romprogram

Verte har utarbeidet et foreløpig romprogram som bygger på formålet med prosjektet og definerte brukerbehov. Romprogrammet følger vedlagt. Formålet med et foreløpig romprogram er å skissere ideer til bygget og vurdere funksjoner og samarbeidsløsninger. Det siste er spesielt i dette prosjektet, da det er satt som en vesentlig føring. Bygget er totalt 2566 km², der barnehagen ligger inne med 133.

Det er behov for konkrete tilbakemeldinger fra plankomiteen på romprogrammet. I et eventuelt hovedprosjekt må det utformes et omfattende og enda mer konkret romprogram.

Øksfjord kompetansesenter

Idretts- og svømmehallen, samt biblioteket og kafeen, er tjenester som vil være åpne for alle i kommunen. De er dermed tenkt koblet sammen. Skolen og barnehagen derimot, er tjenester som bare er åpne for de spesifikke brukerne, altså elevene og de ansatte, og de er derfor trukket bort fra de andre funksjonene.

Skole og barnehage

Barnehagen plasseres slik at den får et uteområde som er skjermet fra skolebarnas uteområde. Stortrinnet plasseres slik at uteområdet kommer litt unna de øvrige skolebarnas skolegård, slik at de får være litt for seg selv. Stortrinnet bør også ligge nært de offentlige funksjonene slik at de kan bruke disse i friminuttene. SFO plasseres slik at garderoben til småtrinnet kan brukes. Barnehagen og SFO kan dele kjøkkenet.

Skolen er lagt opp med mange grupperom slik at man kan dele opp trinnene i undervisningen. Klasserommene kan deles i to med en foldevegg. Avdelingene i barnehagen har et hovedrom med plass til alle barna på avdelingen og et grupperom som kan brukes til å hvile etter lunsj, eller til andre typer lek. Rommet gir også barna et alternativ til hvor de kan oppholde seg. Utflukter til sanserommet kan organiseres av de ansatte, eller kanskje de største barna kan få gå dit selv. Kunst & håndverk- og musikkrommet kan også brukes av barnehagen med jevne mellomrom.

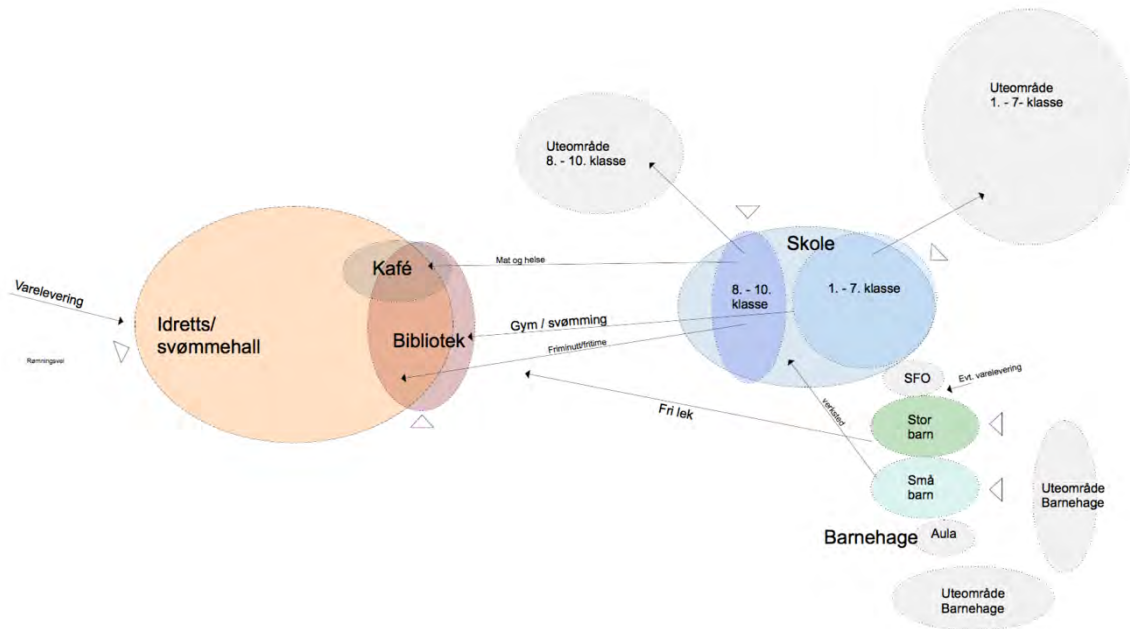
Det er forslått å ha en egen aula, der alle på skolen og i barnehagen kan samles.

Idretts- og svømmehall

Biblioteket er tenkt brukt som foajé. Slik er det mulighet for at resepsjonisten kan betjene både billettsalg til svømmehall og idrettshall, samt utlån av bøker. Kaféen er lagt i andre etasje, sammen med tribuner. Godt med dagslys og utsikt. Kjøkkenet brukes også til mat og helse-undervisning.

Håndballbanen har dimensjonene til en standard konkurransebane. Den kan deles i tre mindre baner. I tillegg er det tre baserom hvor ulik aktivitet kan foregå, for eksempel styrketrening. Det ene

baserommet er lagt nær inngangen og resepsjonen så det kan brukes av folk som trenger litt ekstra hjelp. Garderobene er felles for både svømmehall og idrettshall.

Løkkevågen 53, 9510 Alta
T: 78 44 30 33
www.verte.no

2017-55

Skisseprosjekt

Kompetansesenter, Øksfjord

Kreativ Industri AS
Postboks 75 Vadsø 9811

Alle funksjoner samlet

5. Referansebygg

Det finnes ulike nye kompetansesenter i Nord-Norge i dag, men ingen av de aktuelle bygg innehar samme miks av funksjoner som man ønsker å bygge i Øksfjord. For å finne bygg som dekker tilsvarende behov som man har i Loppa kommune har vi sett på en kombinasjon av flere bygg for å komme fram til et best mulig sammenligningsgrunnlag. Det er hentet erfaringer og grunnlagsdata fra følgende byggeprosjekter:

- Skolen i Tana Bru og Burfjord
- Basseng startet bygging i Tana i 2017, samt sammenlignet med stålbaseng bygget på Finnsnes i 2013
- Flerbrukshall i Burfjord
- Bibliotek i Kjøllefjord og Vardø
- Barnehager: generelle krav, utbyggingskostnader i Skjervøy og Sørreisa
- Uteområdet ved Sandfallet skole, Alta

a) Tanabru skole

Ny barne- og ungdomsskole er bygget i Tanabru og var ferdigstilt juni 2016, etter en byggeperiode på cirka 2 år. Nye Tanabru skole skal dekke 1.-10.trinn, og huse 120 elever og 22 lærere. Bygget er utformet som en kompakt bygningskropp med effektive arealer. 1.- 7. trinn plasseres i byggets første etasje, mens 8.- 10.trinn plasseres i andre etasje. De fleste spesialrom ligger i første etasje, mens administrasjonen i sin helhet ligger i andre etasje. Skolen rommer også eget bibliotek og kantine. Tanabru skole har et areal på ca. 2500 m² BTA, fordelt på to etasjer.

Skolen er bygget med forbindelse til flerbrukshallen. Det er lagt opp til utstrakt bruk av flerbrukshallens eksisterende arealer i skoletiden. Kantinearealet knytter seg på dagens kjøkken, og gir gode muligheter for flerbruk eller sambruk også utenfor skoletiden. Selve idrettsbygningen har et bebyggd areal BYA på cirka 2000 m², ikke inkludert åpent overbygget areal. Bygget inneholder idrettsfunksjoner, som hall, garderober, styrke- og treningsrom, møterom/kafeteria og vestibyle. Prosjektleder Odd Reidar Biti i Tana kommune sier at ved å bygge skolen med forbindelse til eksisterende flerbrukshall, har kommunen gjort store besparelser ved sambruk av hallen til gymtimer.

Kostnadene for bygging av Tanabru skole kom på 68 mill. eks mva., dvs. ca. kr 27 200 per. kvm. Med utgangspunkt i et totalareal på ca. 2 500 m², og en årlig forvaltning-drift-vedlikeholdskostnad på totalt kr 2 207 000.

b) Tanabru svømmehall byggeår 2017

I Tana har man nå startet bygging av en nøktern svømmehall som skal oppføres i tilknytning til flerbrukshallen, med bassengmål på 25,0 x 12,5 m. Arealet er på 2200 m² BTA fordelt på kjellerplan og første etasje. Svømmehallen er et såkalt "treningsbasseng" med seks baner, vannsklie på ca. 53 meter og boblebad på 3 m i diameter. I tillegg inneholder svømmehallen komplette garderober, dusj, badstu med mer. Kjelleretasjen med trapp og heis inneholder rom for tekniske anlegg med mer. Bygget er planlagt ferdigstilt 1. august 2018.

I Tana har man valgt stålbaseng og ikke tradisjonelt flisebelagt basseng. Det er kun friarealet rundt bassenget og garderober/ganger som er fliselagt. Selve bassenget består av stålvegger med bunn av

betong, som blir lagt med ferdig malt duk (svømmebaner etc.). Under betongdekket er det full inspeksjonstilgang.

Erfaringer som man gjorde seg i Tana da man la prosjektet ut på totalentreprise med mulighet for å beregne pris på både tradisjonell flislagt basseng og i betong, var at flislagt basseng ble dyrere.

Anlegget er kostnadsberegnet til 61 mill. eks mva. Det er søkt om tilskudd spillemidler på 21.250 mill. Årlige drifts- og vedlikeholdskostnader er beregnet til 2,2 millioner kr. Renhold og energikostnader er inkludert i denne kalkylen.

c) Stålbasseng Finnsnes byggeår 2013

Bassenget ved Finnsnes Ungdomsskole er bygd i stål. Bassenget var ferdigstilt i 2013, og på denne tiden var det ikke så mye erfaring med å bygge i stål. Thomas Lislegaard fra Processing Norge AS sier til Næringsrapport at stål er i ferd med å ta over for betong. Han sier videre at stål sett i forhold til betong nærmest er vedlikeholdsfritt og man slipper lekkasjer og problematikk forbundet med fliser og fuger. Stålbassenget ble levert i seksjoner og gir i følge Lislegaard kortere byggetid. Han sier imidlertid

at et basseng i stål vil normalt koste 5 % mere en tilsvarende i betong. De mener likevel at kostnaden er spart inn i løpet av 5- 8 år på grunn av besparelser i redusert vedlikehold og kortere riggetid. I Tana erfarte de derimot at byggekostnadene var lavere ved bygging i stål kontra betong. Riktignok er Finnsnesbassenget bygget i 2013 og Tana oppføres i 2017-2018.

d) Stål kontra betong

Fra NTNU sin side poengteres betydningen av at stålbasseng planlegges, produseres og bygges av produsent, dvs at verdikjeden og de kontraktuelle implikasjonene er lett å styre. Stålbasseng har vesentlig kortere ledetid fra levering til drift, fordi herding og tørking ikke er et tema. Antatt levetid for stålbasseng kan være opp til 30 år uten vedlikehold, mens betongbasseng må ha et kontinuerlig vedlikehold og i tillegg påregnes renoveret etter 15-20 år på grunn av flis/lim/membran-grensesnittet.

e) Flerbrukshall ved Kvæningen barne- og ungdomsskole

I november 2017 vedtok Kvæningen kommunestyre å bygge ny flerbrukshall ved Kvæningen skole. I tilknytning til skolen planlegges en idretts-/flerbrukshall med en håndballflate. Håndball blir spilt på en liknende bane som innebandy (20x40 meter) med midtlinje og et mål i hver ende og det vil være hensiktsmessig med tilskueranlegg på langsiden. Størrelse på hall vil være 26,4x48,4 meter med fri takhøyde på 7 meter (1250m²). Flerbrukshall vil kunne gi muligheten og plass for: håndball, sjuerfotball, basketball, turn, matchbane og tre treningsbaner.

Prosjektets kostnadsramme er beregnet til 38 mill. kr. eks.mva., forutsatt at det kan bygges samtidig som ombygging av skolen. Det er beregnet tilskudd fra spillemidler på 16 mill.

Anlegget er kostnadsberegnet til 22,0 mill. kr eks mva. fratrukket beregnet tilskudd spillemidler. Ved bygging av ny flerbrukshall øker driftskostnadene med 70 000 kr pr. år. Dette skyldes primært arealøkning og omfatter tilsyn, renhold, energi og vedlikehold.

f) Bibliotek i Kjøllefjord og Vardø

I Lebesby kommune har man bygd et nytt rådhus og nytt bibliotek tilknyttet den gamle kinoen. Der er også et studiesenter, samt et auditorium som brukes til forelesninger, møterom og kommunestyremøter. Bygget kom på 41 000 kr per kvadratmeter. Biblioteket er på cirka 180 – 185 kvm, og fungerer også som foaje til kino. Biblioteket er selvbetjent, der folk får egen nøkkel. Det er et makerspace i tilslutning til biblioteket. Lebesby fikk eksterne tilskudd fra henholdsvis Nasjonalbiblioteket på 0,5 mill. kr og 2 mill. kr i spillemidler til biblioteket. De har enda ikke erfaringstall på driftsutgifter, men har spart cirka 0,7 mill. kr i året på å samle flere funksjoner i ett bygg, ved for eksempel samdrift på renhold. De har også solgt bygg og sagt opp leiekontrakter.

kreativindustri

I Vardø har man bygd nytt bibliotek i det gamle rådhuset. Folkebiblioteket og skolebiblioteket er samlokalisert på 212 kvm². Biblioteket er fullt automatisert kl. 08.00-15.30 og betjent noe mindre. Vardø tenker bibliotek som møteplass samt at det er viktig å få besøket opp og ha aktiviteter. Noen i kommunen kritiserer dette, at det ikke ro på biblioteket. Da det ble utfordringer med matrester, snus og lignende i lokalet måtte man skru opp kameraovervåking. Etter det er det lite utfordringer med bruken av bygget uten tilsyn. I Vardø er man opptatt av at det er viktig at biblioteket ligger sentralt i byen. Vardø har satset på å få opp leselysten blant barn og unge, med blant annet med ipad til alle skoleelever, tilrettelegging for gaming med ulike spill, E-bøker og studieceller med skikkelig PC, med programvare som photoshop.

g) Barnehager

I henhold til veiledende norm skal små barn under tre år i gjennomsnitt ha 5,3 kvm oppholdsareal, store barn 4,0 kvm. Utearealet bør være seks ganger så stort som innearealet. Det anbefales å bygge barnehager slik at det er tilrettelagt for alle aldersgrupper, altså for barn under og over 3 år. Dette for å ha fleksibilitet.

I Sørreisa kommune er det i 2017 vedtatt å bygge en ny barnehage til 35 mill kr. Skjervøy kommune har vedtatt å bygge en fireavdelingsbarnehage for 80 barn til en total kostnad på 32 mill kr (uten mva). I Finnmark var det i 2016 oppholdsareal per barn i gjennomsnitt på 7,2 kvm (Utdanningsdirektoratet).

h) Uteområdet ved Sandfallet skole

Ved Sandfallet skole i Alta er det bygd ut et uteområde som anses som nyskapende og spennende. Der er hengekøyer, basketballkurv, bordtennisbord, ballbinge, paviljong med musikkanlegg, og mye mer. Det planlegges sandvolleybane. Alta kommune har brukt 4 millioner på uteområdet og har søkt og fått spillemidler over ordninga "nærmiljøanlegg" til anlegget. Foto: Altaposten.

6. Investering

Oppstillingen viser en beregning av kostnadene for å bygge et kompetansesenter i Loppa. Tallene er beregnet etter skisserte prosjekter ovenfor. Det er imidlertid noen variabler som må tas høyde for:

- Flerbrukshallen i Kvæningen skal bygges sammen med eksisterende bygg
- Svømmebassenget i Tana er et frittstående bygg
- Kostnadsbesparelsene ved å bygge svømmebasseng og idrettshall sammen med skolebygget er ikke beregnet. F.eks. er det ikke tatt høyde for at det vil bygges en felles garderobe i Loppa.
- Estimater fra Verte er basert på kostnad pr. kvm for bygging av Berlevåg skole.
- Uteområdet er ikke inkludert i estimatene.

Kostnadseksempel 1	kvm	kvm Tana	Kost
Skole, sfo, bibliotek, barnehage, fellesområdet	1435	kr 27 200	kr 39 024 384
Flerbrukshall Kvæningen	1640		kr 22 000 000
Svømmebasseng Tana			kr 61 000 000
SUM			kr 122 024 384
Kostnadseksempel 2	kvm	Estimat Verte	
Skole, sfo, bibliotek, barnehage, fellesområdet	1 435	kr 32 000	kr 45 920 000
Flerbrukshall			kr 22 000 000
Svømmebasseng Tana			kr 61 000 000
SUM			kr 128 920 000

Vi har valgt å legge ved to ulike estimater for skolebygget. Vi har sett at kostnadsbildet er varierende fra prosjekt til prosjekt. Det er nok flere grunner til dette, men Odd Reidar Biti i Tana kommune sier følgende:

”Husk at utbyggingskostnadene varierer mye fra kommune til kommune i Finnmark. F.eks. er utbyggingskostnadene i Berlevåg og andre småkommuner langs kysten, en del høyere enn f.eks. i Tana. I Tana bru har vi f.eks. kun morenemasser som fører til forholdsvis lave kostnader med grunnarbeider og fundamentering. Andre plasser må f.eks. deler av byggegrunnen sprenges m.m. Vi har dessuten stor konkurranse i alle utbyggingsprosjekter som legges ut på anbud”.

7. Driftskostnader

Det er laget et foreløpig estimat på hvordan driftskostnadene for Loppa kommune kan se ut etter at nybygget er ferdig. Vi har benyttet arealanslaget til Verte som grunnlag og estimater fra andre prosjekter ved beregningen. Kostnadsestimatet har derfor en viss usikkerhet.

Ved å ta utgangspunkt i nybygget ved Tana skole hvor de har bygget det de kaller en nøktern skole og landet på en kostnad på 27 200 per. kvm, så kan vi stipulere hva driftskostnaden vil bli for et kompetansesenter i Loppa justert for de arealene som er skissert av Verte.

Vedlikeholdskostnadene for svømmebassenget er estimerte kostnader fra svømmebassenget som er under oppføring i Tana. Her har vi ikke tatt høyde for eventuell differanse i areal.

Vi har valgt å benytte estimatet på drifts- og vedlikeholdskostnadene som var beregnet for Bogafjell idrettshall. Her har vi imidlertid justert for areal.

Eks. stipulert drifts- og vedlikeholdskostnader	kvm	Estimat kr
Tanabru skole	2500 kvm	kr 1 266 818
Svømmebasseng i Tana		kr 1 577 000
Bogafjell idrettshall 310 kr.kvm	1577 kvm	kr 488 758
Totalt årlig stipulerte drifts- og vedlikeholdskostnader		kr 3 332 576

8. Kapitalkostnader

Ved beregning av kapitalkostnadene ved lånefinansiering samt drifts- og vedlikeholdskostnaden er det gjort følgende forutsetninger:

- 100 % lånefinansiering
- Lånerente på 2,0% og løpetid på 40 år. Beregnet etter lånekalkulator til Husbanken.
- Justert for skattefradrag (24 %) og inflasjon (2%)

Kapitalkostnader for bygging av nytt kompetansesenter er beregnet etter kostnadseksempel 2, som er det dyreste estimatet.

Den årlige kapitalkostnaden er foreløpig beregnet til følgende:

Kapitalkostnaden		
Lån	kr 128 920 000	kr 3 703 641
Drifts og vedlikehold		kr 3 332 576
Årlig kapitalkostnad		kr 7 036 217

9. Oppsummering og anbefalinger

Med utgangspunkt i kommunestyrets vedtak fra 14. september har vi utredet nye bygg for oppvekst- og kulturformål i Øksfjord, Loppa kommune. I utredningsarbeidet har vi tatt utgangspunkt i mål, formål og brukerbehov. Ut i fra det har vi utformet et foreløpig romprogram og innhentet erfaringstall fra lignende byggeprosjekter i sammenlignbare kommuner. Det er hele veien vært lagt til grunn at flest mulig funksjoner og oppgaver skal ses i sammenheng.

Det er definert en rekke behov i forprosjektet. Behovet for en sosial møteplass er nevnt av mange, og kan henge sammen med at det er få steder å møtes i Øksfjord. Det er viktig for et samfunn å ha gode og hensiktsmessige møteplasser for opplevelser, aktivitet, samhold og trivsel. Vår anbefaling er at dette behovet bør dekkes uansett hvilket bygg man velger å bygge. Samtidig er dagens Samfunnshus en viktig møteplass i dag og kan brukes mer.

Det er ingen tvil om at det er behov for å gjøre noe med de fysiske rammebetingelsene for læring og trivsel på skolen i Øksfjord. Det er definert en rekke forhold om ikke er tilfredsstillende. Mye av dette handler ikke om bygningsmessige forhold, men om utstyr, møbler, nett og lignende. Vi anbefaler at man prioriterer å gi bedre forhold for elevene som i dag går på Høgtun skole. Nye og bedre lokaler til for eksempel kunst og musikk vil også gi et bedre tilbud for kulturskolen og barnehagen.

Barnehagen i Øksfjord har heller ikke tilfredsstillende forhold. En ny barnehage vil gi bedre rammer for barns utfoldelse og de ansattes arbeidsmiljø. Dagens og fremtidens krav til bibliotek er noe langt mer enn å låne ut bøker. Biblioteket er, og vil i fremtiden i stadig økende grad være, en arena for læring, opplevelse og samvær. Lokaltetene til biblioteket i Loppa i dag er ikke egnet for slike formål. Det bør vurderes å investere i teknologi for å ha et selvbetjent bibliotek. Det vil likevel være behov for fagpersonell ved biblioteket, men dette kan gi fleksibilitet for de ansatte og bedre tilgjengelighet for innbyggerne.

Det er ikke idrettshall i kommunen i dag, og følgelig et behov for de som driver med aktiv idrett. Det er i all hovedsak fotball, ski og bryting. En idrettshall er en stor investering, og et slikt nybygg i Øksfjord bør inneholde langt flere funksjoner og formål enn idrett, for at det skal være regningsssvarende. Gymsal for barnehagen og skolen, arena for sosialt samvær, lokaliteter for kommunal fysioterapeut og felles garderobe med svømmehallen vil bidra til flerbruk og nytte for flere brukere. Dagens svømmebasseng er mye i bruk og har rehabiliteringsbehov.

Ved å bygge gode utearealer rundt et kompetansesenter vil en legge til rette for fysisk og sosial aktivitet, både på dag- og kveldstid. Det vil være et viktig folkehelseiltak for befolkningen, spesielt barn og unge. Fra andre kommuner, blant annet Alta, har man erfaringer med at når elvene er mer ute og fysisk aktive i friminuttene er de mer opplagt i timene og det blir mindre disiplinproblemer.

Vi mener at det er åpenbart at det er behov for å bedre fasiliteter for flere brukergrupper og ansatte innen oppvekst og kultur i kommunen. Det ligger et potensiale for effektivisering ved å samlokalisere bygg, funksjoner og ansatte. Dette vises i erfaringer fra andre kommuner. Flere ansatte vil være fysisk nærmere hverandre, man kan dra faglige vekslere og utvikle sterkere faglige miljøer. Støttefunksjoner som renhold og vaktmester kan også samordnes på en bedre måte. Samtidig er det viktig å ha tydelig ledelse på forvaltning av bygg og ressursbruk. Flerbruk krever også mer koordinering og god informasjonsflyt slik at det ikke oppstår uklarheter om bruk og tilgjengelighet for alle. Vi er opptatt av at det må lages gode rutiner og strukturer for planlegging og bruk av bygg.

Siden kommunen fortsatt er på forprosjektstadiet er det mange valg som skal tas før det foreligger en konkret utgiftsramme for et kompetansesenter. Erfaringene fra Tana er spesielt interessante: de viser at det er mulig å bygge hensiktsmessige nybygg innenfor en nøktern økonomisk ramme. Med utgangspunkt i foreløpig romprogram fra Verte og erfaringstall fra andre kommuner er det rimelig å anta en full utbygging av et kompetansesenter med idrettshall og svømmebasseng vil ha en kostnad på kr.128 920, forutsatt at det bygges et stålbasseng.

Det kan søkes spillemidler til idrettshallen, svømmehall, bibliotek og nærmiljøanlegg utendørs. Noe som vil redusere kommunens økonomiske belastning. Det er å anbefale å søke om mange ulike tiltak for å hente ut mest mulig fra spillemidlene. Kommunen må ha en anleggsplan der disse anleggene er prioritert for å kunne søke om spillemidler. Kommunes kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet ble sist rullert i 2013 og da for planperioden 2013 - 2014. Her dokumenteres en rekke behov og mål med anleggsutvikling i kommunen. I planen ble nytt dekke til fotballbanen i Vassdalen prioritert, noe som må ses i sammenheng med det da pågående kunstgressløftet. I planen skisseres også et behov for en idrettshall/flerbrukshall som skal gi tilbud til mange aktiviteter, som fotball, håndball, volleyball, basketball, tennis, badminton, friidrettsaktiviteter, klatring, turn, kampsport med mer. Planen sier også at en idrettshall også langt på vei vil dekke et behov for en kulturell storstue i Loppa kommune. Begrepet Øksfjord flerbrukshus blir også brukt planen.

Loppa kommune har som målsetting at total lånegjeld ikke skal overstige 50 % av driftsinntektene. Kommunen har høyere overskudd og lavere lånegjeld enn sammenlignbare kommuner, samtidig som rådmannen i forslag til årsbudsjett 2018 karakteriserer kommunen som skattesvak. Med utgangspunkt i forslag til investeringsprosjekter i årsbudsjett 2018 vil lånegjelden utgjøre på 34 % av driftsinntektene. Rådmannen peker på at Kompetansesenterprosjektet har potensiale for strukturendringer og effektivisering. Selv om en kan hente inn effektiviseringsgevinster er det rimelig å anta at et nytt kompetansesenter vil gi en lånebelastning langt utover 50 % for kommunen.

Hvis kommunestyret vedtar en utbygging av kompetansesenter i Øksfjord anbefaler vi følgende for et hovedprosjekt:

- Fortsatt ha en plankomite med god representasjon fra brukergrupper
- Kommunedelplanen for anlegg for idrett og fysisk aktivitet må rulleres og vedtas med nye prioriteringer om det skal søkes om spillemidler til idrettshall, svømmehall, bibliotek og nærmiljøanlegg.
- Se på et eventuelt hovedprosjekt som et samfunnsutviklingsprosjekt der man skal skape mer aktivitet, nye møteplasser, solide fagmiljø, bedre omdømme og et godt lokalsamfunn.

kreativindustri

Kreativ Industri AS er et konsulentfirma som leverer tjenester innen prosjektledelse, prosessledelse, rekruttering, utredninger og bedriftsrådgivning. Firmaet ble etablert i 2009, og har åtte ansatte i Alta, Hammerfest og Vadsø. Vår motivasjon for å arbeide i Kreativ Industri, er å skape faktiske resultater for kundene våre, og utvikle samfunns- og næringslivet.

<http://www.kreativindustri.no>

kreativindustri

Beregnet til
Loppa kommune

Dokument type
Utredning av plassering - Øksfjord kompetansesenter

Dato
Januar 2019

ØKSFJORD KOMPETANSESENTER VURDERINGER AV TOMT

Bilde: Øksfjord tatt fra Hurtigruten av Alfons Monkenbusch

ØKSFJORD KOMPETANSESENTER VURDERINGER AV TOMT

Oppdragsnavn Øksfjord kompetansesenter
Prosjekt nr. 1350032077
Mottaker Loppa kommune
Dokument type Utredning
Versjon 01
Dato 11.01.2019
Utført av Marie Dølør McDougall
Kontrollert av Ulla Sennesvik
Godkjent av Edvard Einarsen
Beskrivelse Vurderinger av tomteplassering for kompetansesenter i Øksfjord

Rambøll
Kongleveien 45
N-9510 Alta

T +47 78 44 92 22
F +47 78 44 92 20
<https://no.ramboll.com>

INNHOILDSFORTEGNELSE

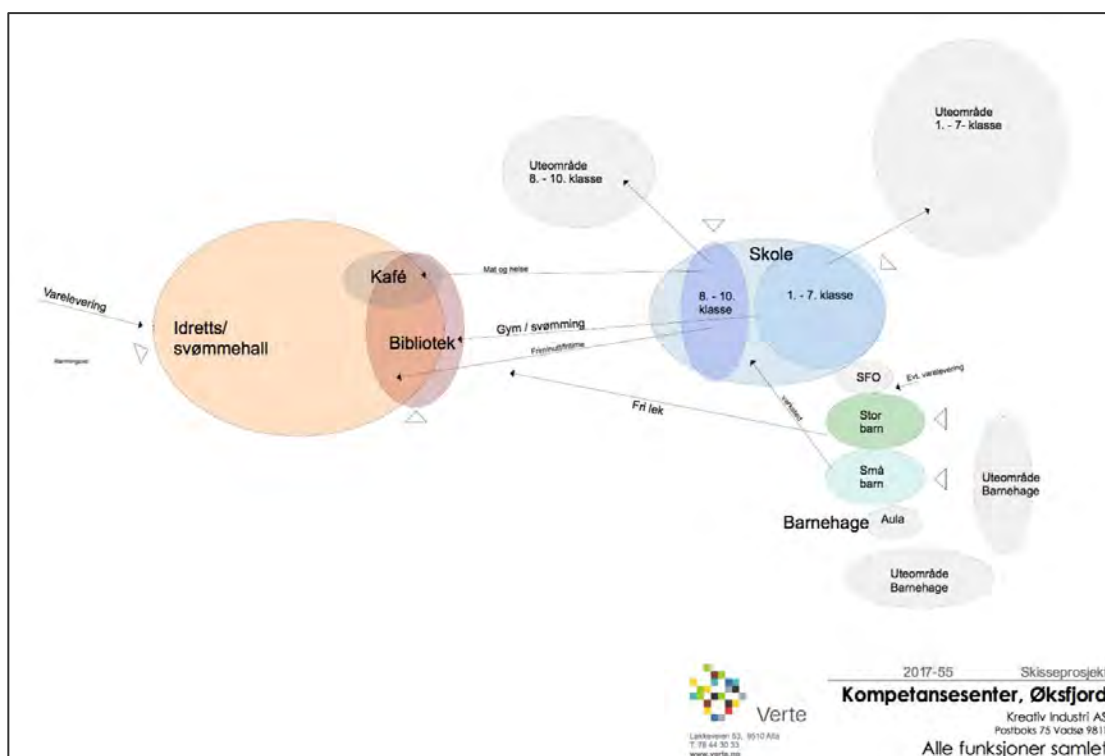
1.	Bakgrunn	2
1.1	Innledning	2
1.2	Lokaliseringvurdering	2
2.	Vurderingskriterier	3
3.	Aktuelle tomtealternativer	4
3.1	FINNESET	5
3.2	VASSDALEN	9
3.3	BARNEHAGE/INTERNAT	14
3.4	GAMLE BARNESKOLEN	18
3.5	OMRÅDE MELLOM GAMMEL BARNESKOLE OG UNGDOMSSKOLE	21
4.	Sammenstilling av alternativer	24

1. BAKGRUNN

1.1 Innledning

Loppa kommune vedtok 14.09.2017 at man skulle utrede etablering av et «Kompetansesenter» i Øksfjord. Det vises til forprosjekt utarbeidet i to faser av Kreativ Industri AS.

Kompetansesenteret er tenkt å inneholde blant annet barnehage, grunnskole (1.-10. trinn), skolefritidsordning, et kombinert skole- og folkebibliotek, kafé, flerbrukshall og svømmebasseng. I tillegg vil det være behov for ute-/lekeareal for skole, SFO og barnehage, samt parkering. Det er tenkt at kompetansesenteret vil ha et areal på omtrent 2600 m².

Figur 1 Visuell framstilling av funksjonene tiltenkt kompetansesenteret.

1.2 Lokaliseringsvurdering

Den 23.11.2018 ble Rambøll engasjert til å utarbeide en enkel lokaliseringvurdering basert på 3-4 ulike tomtealternativer gitt av Loppa kommune. Vurderingen er strukturert i forhold til et gitt sett med vurderingskriterier. Se kapittel 2. Sammenstilling av alternativene finnes i kapittel 4.

2. VURDERINGSKRITERIER

Lokaliseringsevurderingen er strukturert rundt kriteriene under. Under hvert punkt er det gjort en vurdering av om kriteriet er vektet positivt, negativt eller nøytralt for etablering av kompetansesenter her. En sammenstilling av alternativene er gjort i kapittel 4, der vurderingen er fargekodet.

Det er ikke forutsatt at vurderingene skal omfatte konkrete kostnader (riving av bygg, etablering av infrastruktur, erverv av grunn mm).

Planstatus

Er tiltaket i tråd med gjeldende planstatus, eller er det behov for regulering/omregulering? Dette er et potensielt kostnadskrevende element, og har også betydning for framdriften i prosjektet.

Eierforhold

Hvem er eiere av eiendommen tiltenkt kompetansesenteret? Er det behov for erverv av privat grunn? Dette kan også drive kostnader og forskyve framdriften.

Størrelse og topografi

Størrelsen på den aktuelle eiendommen i kvadratmeter. Er arealet tilstrekkelig stort? Er topografien hensiktsmessig eller utfordrende? Som grunnlag for vurderingene er kun byggets areal oppgitt. Hvor stort behovet for uteareal er, er ikke opplyst, så her er det gjort en skjønnsmessig vurdering.

Teknisk infrastruktur

Ligger det kommunalt vann og avløp til rette på/ved eiendommen? Må dette eventuelt utbedres/etableres? Kapasitet på el-nettet?

Tilgjengelighet og sentralitet

Avstanden fra tomtealternativet til Øksfjord sentrum (rådhuset), Vassdalsveien og Ystnes er også vurdert, ettersom det er ønskelig at kompetansesenteret skal ligge relativt sentralt. Andre momenter som er vurdert er fartsgrenser, ulykkesbelastede strekninger, gang- og sykkelsti, adkomstforhold/veibredde mm.

ROS – rasutsatte områder og andre hensynssoner

Bebyggelse i Øksfjord ligger under bratte fjellsider og området er rasutsatt. For å unngå utbygging i rasutsatte soner er to nivåer av kartlegging av skredfare benyttet i vurderingen; aktsomhetskart og faresonekart. Skredtypene som er inkludert er snøskred, sørpeskred, flomskred, jordskred, steinsprangskred og steinskred.

Lokalklima

Ettersom bygget skal benyttes til barnehage og skole, og innehar andre funksjoner som bør ligge skjermet for uvær, er det relevant å vurdere lokalklimatiske forhold på tomta.

Nærmiljø og friluftsliv

Her vurderes det om området brukes til friluftsliv/fritidsaktiviteter i dag, og hvordan tilgangen til dette er i nærmiljøet.

3. AKTUELLE TOMTEALTERNATIVER

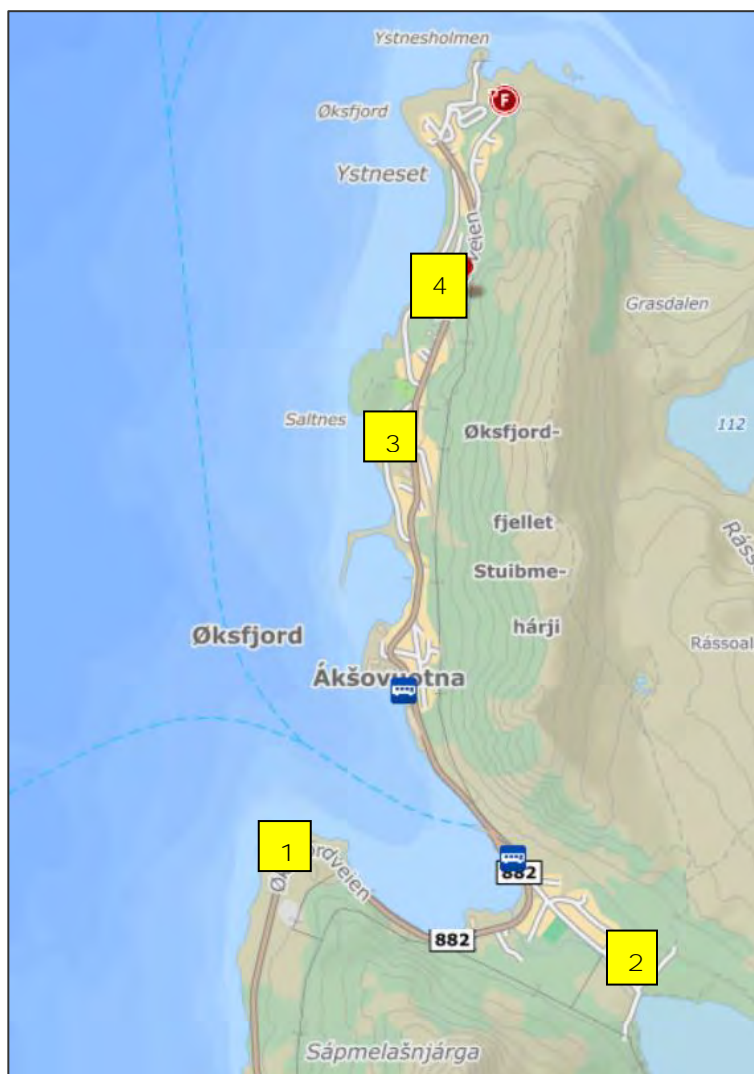
I samråd med Loppa kommune inngår følgende fire lokaliteter i vurderingene:

1. Finneset
2. Vassdalen
3. Barnehage/internat
4. Gamle barneskolen / Mellom Gamle barneskolen og Ungdomsskolen

Dette kapitlet tar for seg vurderingen av hvert enkelt alternativ med utgangspunkt i vurderingskriteriene gitt i kapittel 2.

Gamle barneskole og området mellom gamle barneskole og ungdomsskole er vurdert hver for seg, ettersom de berører to forskjellige eiendommer. I tillegg er eiendommene av ulik størrelse, noe som gir ulike forutsetninger for utforming/størrelse på bygg og tilgjengelig uteareal.

De ulike lokalitetene er vist på kartutsnittet under.

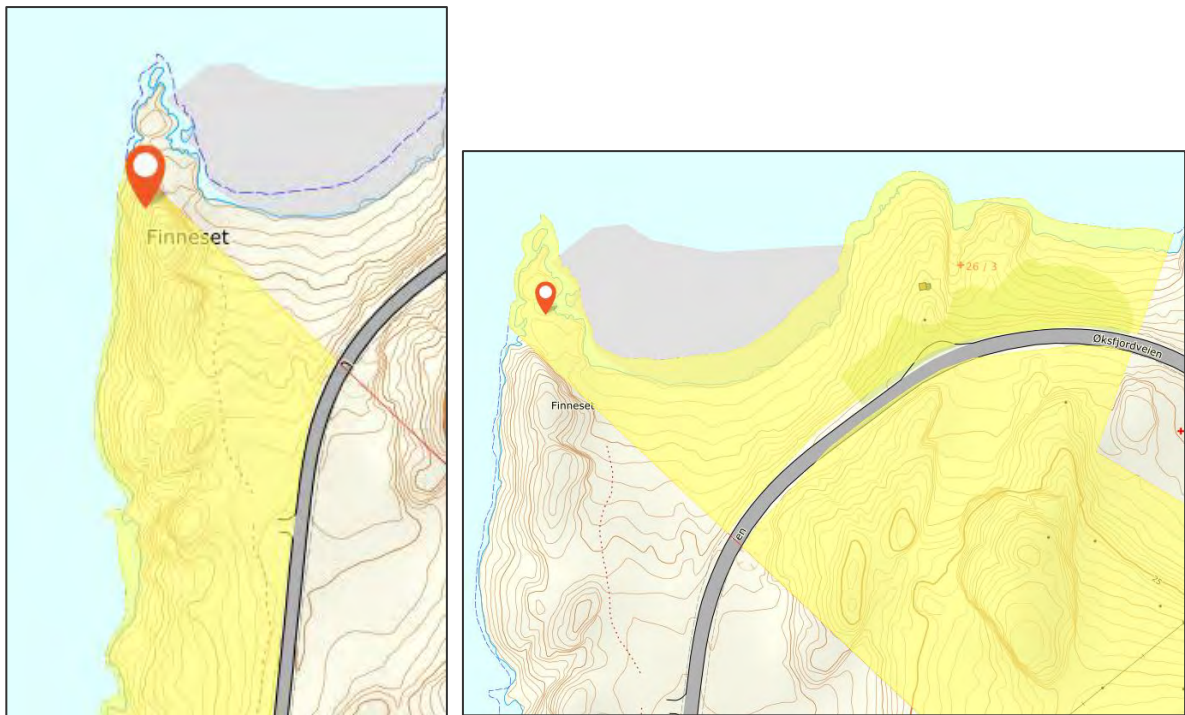

Figur 2 Oversikt over de ulike tomtealternativene.

3.1 FINNESET

Finneset ligger langs fylkesvei 882 før Vassdalen mot Øksfjord. Konkret lokalitet er ikke bestemt enda.

Finneset er i dag brukt til friluftsliv og rasteplass, det går stier fra veien og ned til fjæra, det er satt opp parkbenker og det er etablert bål plasser. Finneset er ellers ubebygget, og området er relativt flatt nærmest veien. På vestsiden av Finneset er det relativt bratte partier mot sjøen.

Figur 3 Gult område markerer arealer som er i kommunalt eie (gnr./bnr. 25/2 til høyre, gnr./bnr. 26/3 til venstre).

Figur 4 Automatisk freda kulturminner i området.

Kilde: Askeladden

Andre forhold som må tas hensyn til på Finneset er et stort automatisk freda kulturminne ganske sentralt i området. Kulturminnet ligger under eksisterende parkeringsplass og gangsti (se figur 4 til venstre).

3.1.1 Planstatus

Det foreligger ingen reguleringsplan for dette området, men det inngår i tettstedsområdet. Dersom tiltaket skal etableres i dette området vurderes det likevel behov for å utarbeide reguleringsplan.

Vurdering: **Middels**

3.1.2 Eierforhold

Finnes-lokaliteten berører to eiendommer; gnr./bnr. 25/2 og gnr./bnr. 26/3, se figur 3. Begge eiendommene eies av Loppa kommune. Grunnerverv er derfor ikke nødvendig.

Vurdering: **Positivt**.

3.1.3 Størrelse

Nøyaktig lokalisering av en eventuell utbygging er ikke avklart, men det vurderes at det er nok areal tilgjengelig.

Vurdering: **Positivt**.

3.1.4 Teknisk infrastruktur

Det er ikke kommunalt vann- og avløpsanlegg på Finneset. Dette vil medføre ekstra utgifter dersom det skal bygges i området.

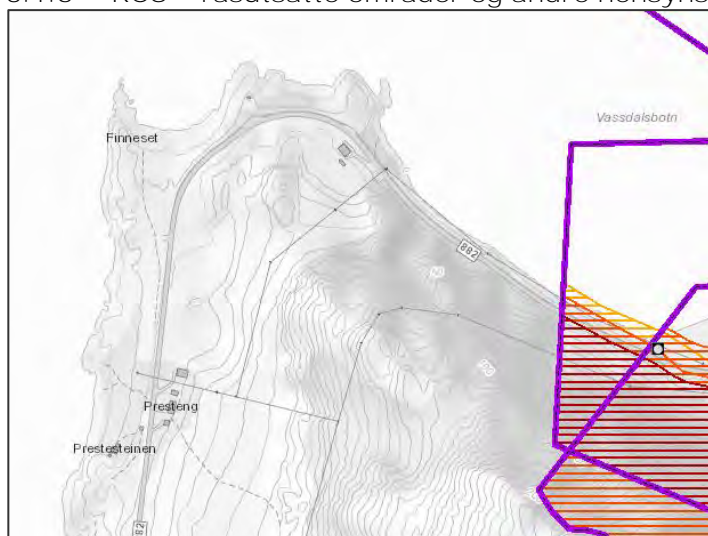
Vurdering: **Negativt**

3.1.5 Tilgjengelighet og sentralitet

Finneset ligger som nevnt ved fylkesvei 882. Dette er innfartsåren til Øksfjord. Strekningen som passerer området har fartsgrense 80 km/t og det er ikke gang- og sykkelvei til området fra berørte boligområder/sentrum. Dersom kompetansesenteret legges her, må reduisering av fartsgrenser og fortau eller g/s-veg fra Øksfjord vurderes. Avstanden fra Øksfjord rådhus er 2,5 km, fra Ystnes er det 4,5 km og fra krysset til Vassdalsveien er det 1,4 km. En konsekvens av lange avstander og høye fartsgrenser kan bli at mye av transporten til kompetansesenteret vil tas med bil eller buss.

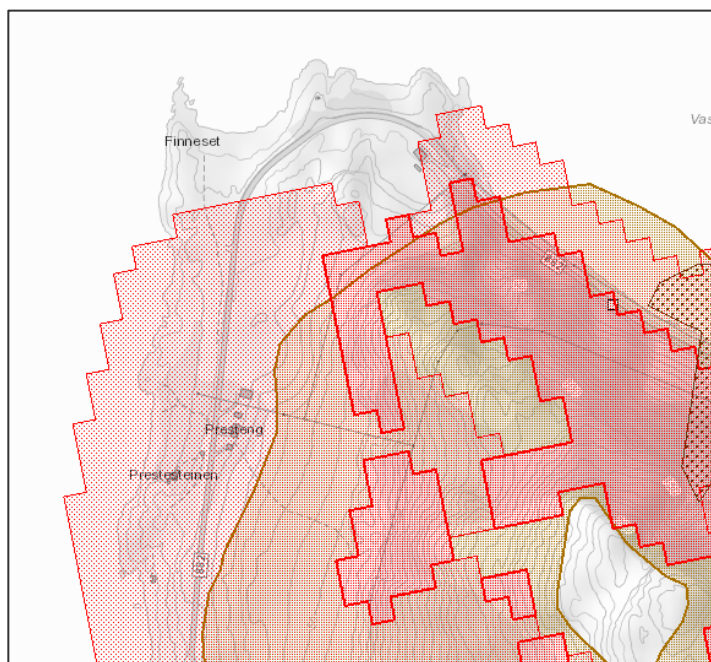
Vurdering: **Negativt.**

3.1.6 ROS – rasutsatte områder og andre hensynssoner

Figur 5 Lilla linje markerer analyseområde for skredfare.

Som vist av figur 5, er ikke Finneset kartlagt for skred i henhold til Byggteknisk forskrift (TEK17). En må derfor ta i bruk aktsomhetskartene til NVE og gjøre en grundigere utredning av skredfaren på Finneset senere dersom det vurderes nødvendig. Utsnitt av aktsomhetsområdene rundt Finneset finnes i figur 6.

Figur 6 Aktsomhetsområde for skred. Lyserødt område markerer mulig utløpsområde for snøskred. Kilde: NVE

Veistrekningen fra Vassdalsbotn til Fenneset er rasutsatt. Ved skredhendelser eller stor skredfare er vegbommen i Vassdalsbotn stengt. Et kompetansesenter på Fenneset kan dermed bli avskåret fra resten av Øksfjord. Tilstrekkelig skredsikring langs strekningen må vurderes i en eventuell reguleringsplan.

Vurdering: **Negativt**.

3.1.7 Lokalklima

Området er ganske værhardt og har liten naturlig skjerming for vær og vind.

Vurdering: **Negativt**

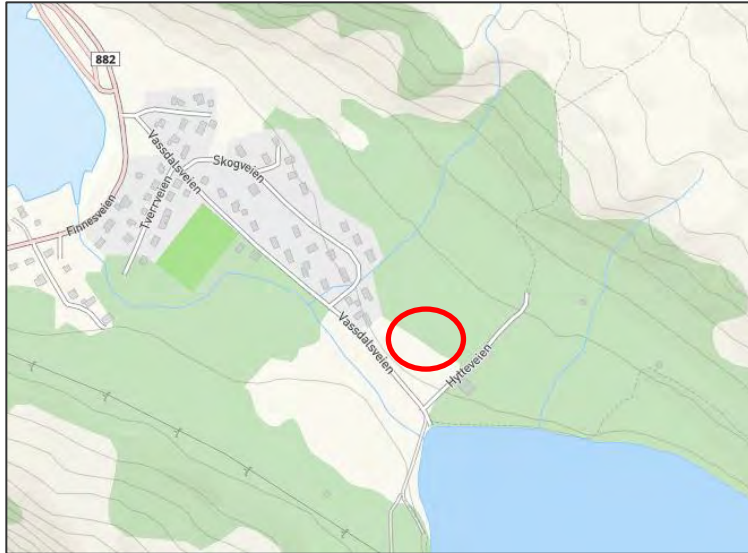
3.1.8 Nærmiljø og friluftsliv

På flyfoto kan det se ut som at Fenneset brukes aktivt til friluftsliv i dag, med stier til fjæra, parkbenker og bålplasser. Et kompetansesenter med gode utearealer venter positivt for tilrettelagt nærmiljø, men negativt for naturlig friluftsliv. Allmenn ferdsel i strandsonen vil i tilfelle måtte sikres.

Vurdering: **middels/positivt**

3.2 VASSDALEN

Denne tomten ligger i et skogkledd og relativt uberørt område like ved Vassdalsvannet. Området ligger skjermet til i dalen med høye fjell i nord og sør.

Figur 7 Oversiktskart over Vassdalen. Lokalitet markert med rød sirkel.

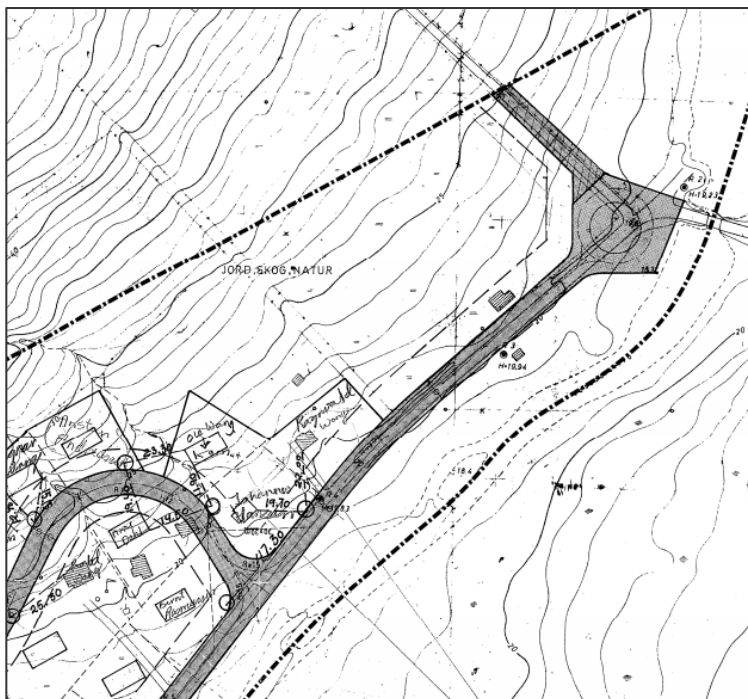

Figur 8 Gult område markerer den aktuelle eiendommen.

3.2.1 Planstatus

Gjeldende plan er reguleringsplan for Vassdalen fra 1975. I reguleringsplanen er området tiltenkt «Jord, skog, natur», se figur 9 under. Dersom det skal bygges i området, må det omreguleres.

Vurdering: **Middels**

Figur 9: Reguleringsplan for Vassdalen, Øksfjord

3.2.2 Eierforhold

Arealet har tre private eiere. Det er flere heftelser på eiendommen; herunder festkontrakter og avtale om forkjøpsrett. Arealet må erverves.

Vurdering: **middels.**

3.2.3 Størrelse

Eiendommens areal er på 25 369,9 m². Noe av arealet er ikke bebyggbart pga. skredfare. Se ROS-avsnittet under, men tomteareal utenfor faresone vurderes likevel tilstrekkelig stort.

Vurdering: **Positivt.**

3.2.4 Teknisk infrastruktur

Det er kommunalteknisk infrastruktur i området, og kompetansesenteret vil enkelt kunne koble seg på dette. Det ligger en trafo ved Hytteveien.

Vurdering: **Positivt.**

3.2.5 Tilgjengelighet og sentralitet

Fartsgrense i Vassdalen er 30 km/t, men gatene er smale. Kompetansesenteret kan medføre økt trafikk i området, og ferdsel for gående og syklende må sikres. Det er en bussholdeplass ved krysset til fylkesvei 882 og Vassdalsveien, og avstanden fra krysset til tomte er om lag 500 m. Ferjeleiet i Øksfjord ligger også ved dette krysset. Strekningen fra Øksfjord sentrum til Vassdalsveien har opparbeidet fortau, foruten om en strekning på om lag 650 m. Denne strekningen har fartsgrenser på 50 og 60 km/t. Avstanden fra tomtealternativet til Øksfjord rådhus er 1,6 km og fra Ystnes er det 3,7 km.

Vurdering: **Positivt.**

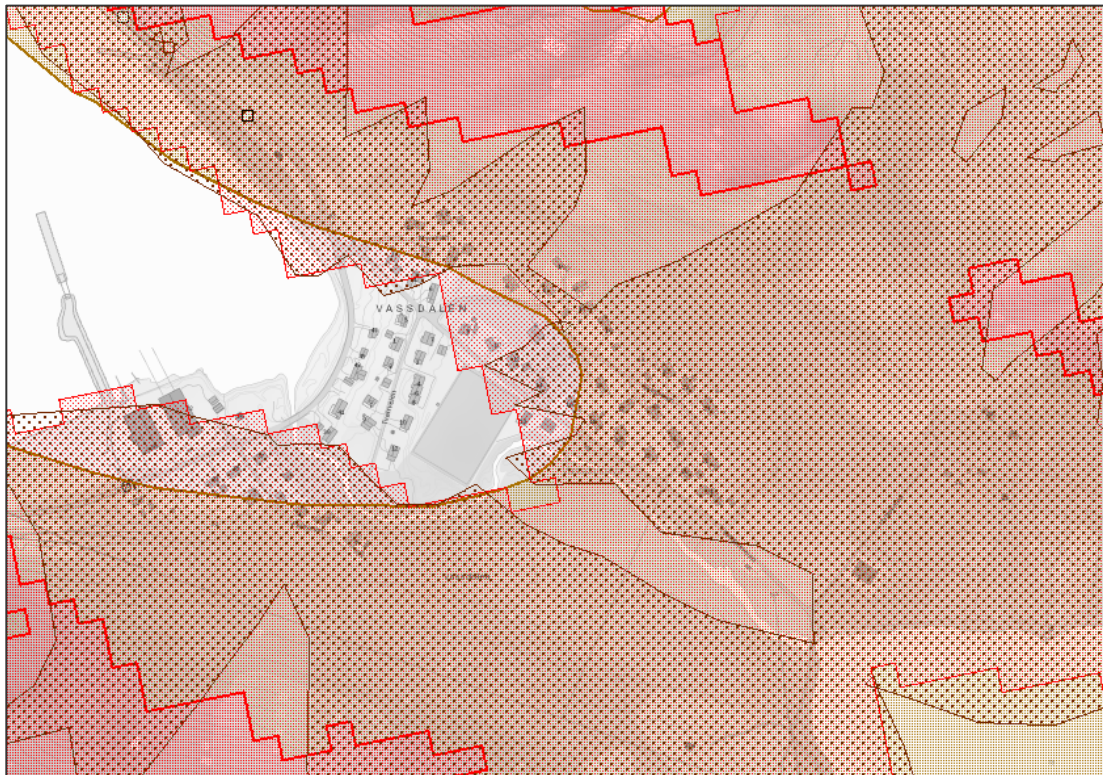
3.2.6 ROS – rasutsatte områder og andre hensynssoner

Eiendommen i Vassdalen ligger delvis i faresone for skred som vist av figur 10. Det antas at det er aktuelt å bygge nærmest Vassdalsveien, og her er det omtrent 8 450 m² som ikke berøres av faresonen. Tilstrekkelig skredsikring over en eventuell utbygging bør vurderes selv om ikke hele eiendommen ligger i faresonen.

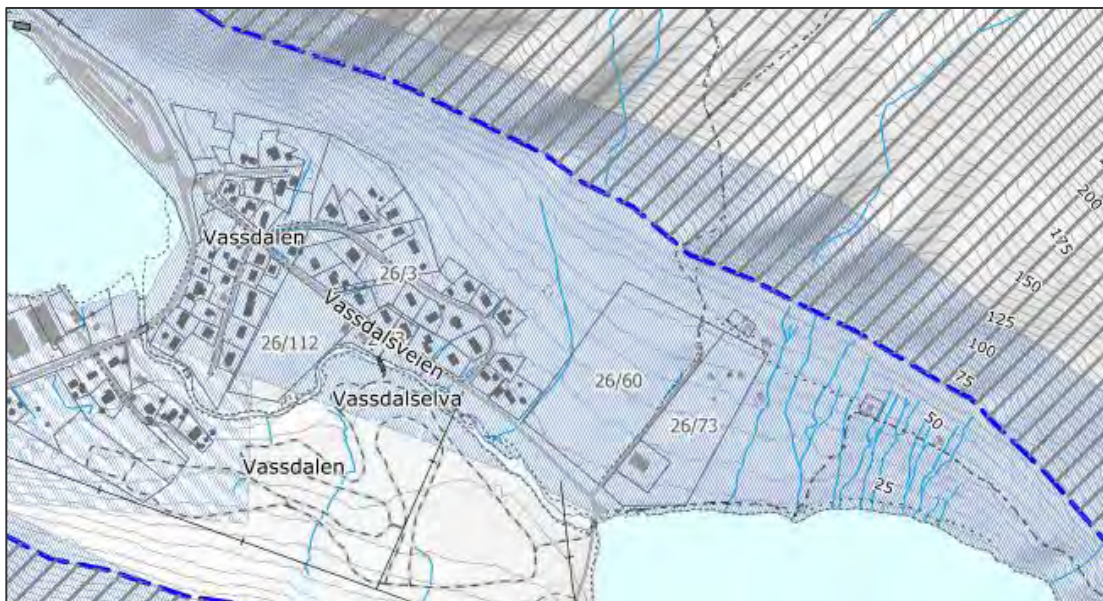

Figur 10 Faresone for skred. Kilde NVE Atlas

Ettersom faresonene er beregnet på reguleringsnivå, og er godt kartlagt i Øksfjord, bør disse benyttes. Figur 11 viser aktsomhetsområdene for Vassdalen men har lavere detaljeringsgrad og større grad av usikkerhet enn faresonekartleggingen.

Figur 11 Skredfare i området. Utløpsområde for snøskred og aktsomhetsområde for jord- og flomskred.
Kilde: NVE

Figur 12 Middels mulighet for sammenhengende forekomster av marin leire langs hele den nordlige delen av Vassdalen.

Store deler av Vassdalen har middels sannsynlighet for forekomster av marin leire (kvikkleire). Behovet for geotekniske undersøkelser må vurderes av geoteknisk personell før en eventuell utbygging her. Den aktuelle eiendommen ligger nært nedslagsfelt for drikkevannforekomsten i Øksfjord, Vassdalsvatnet.

Vurdering: **Negativt.**

3.2.7 Lokalklima

Området ligger skjermet til i dalen med høye fjell i nord og sør, og er ikke spesielt vindutsatt.
Vurdering: **Positivt.**

3.2.8 Nærmiljø og friluftsliv

Området er mye brukt til friluftsliv. Fra parkeringsplassen ved Vassdalsvannet går det flere turstier rundt Vassdalsvannet og opp til fjelltoppene. Lysløypa i Vassdalen ligger på motsatt side av veien for eiendommen. Det går ingen markerte ruter gjennom den aktuelle eiendommen, og det antas ikke at et kompetansesenter vil forringe friluftslivet i området. Tvert imot kan senteret og friluftslivet komplimentere hverandre blant annet ved at folk på tur kan bruke kafeen, og skolen/barnehagen får nærhet til uteaktiviteter. Området ligger også nært kunstgressbanen i Vassdalen.

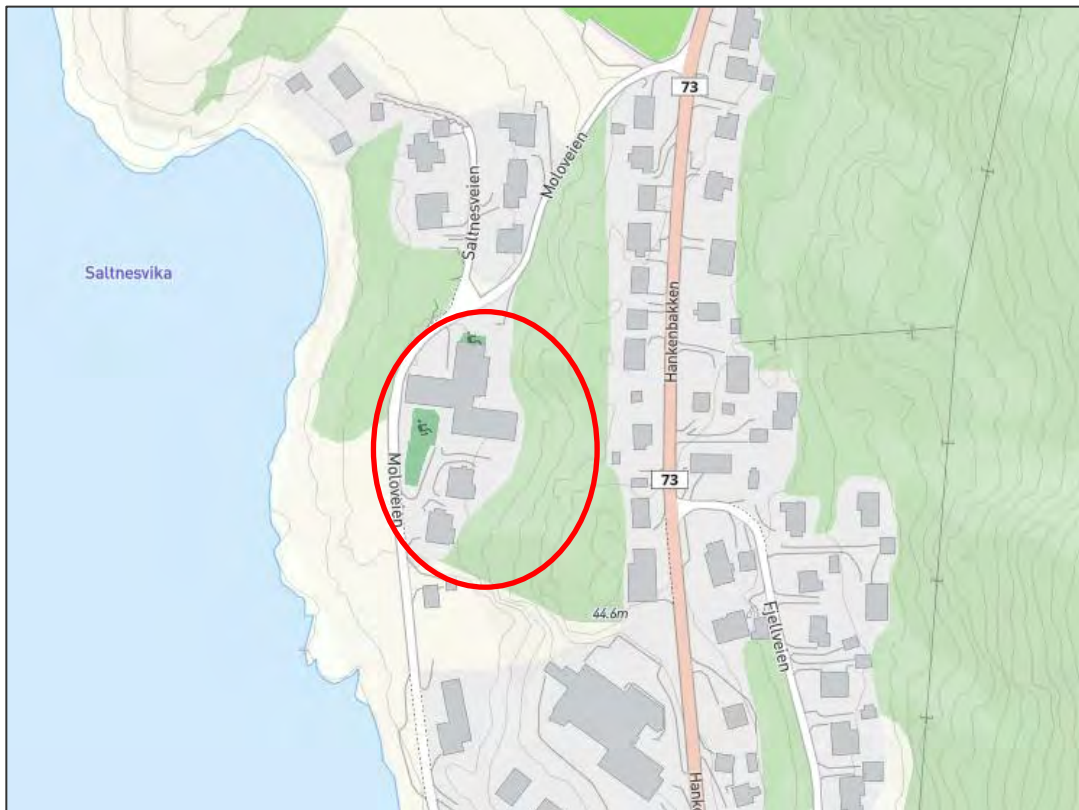
Vurdering: **Positivt.**

3.3 BARNEHAGE/INTERNAT

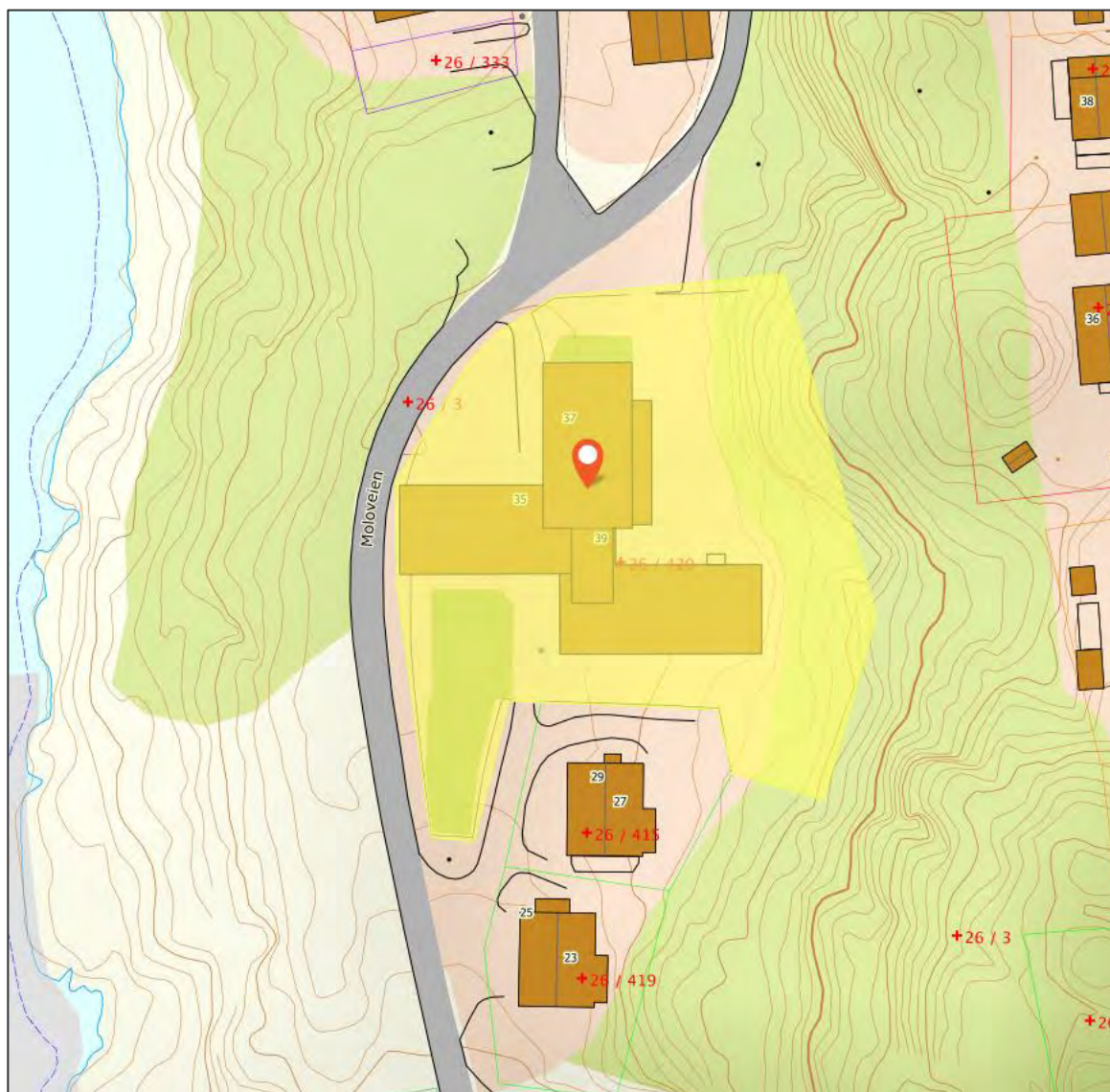
Barnehagen ligger i Moloveien ved Saltnesvika. Det eksisterende bygget er av eldre dato. Eiendommen ligger i foten av Øksfjordfjellet med sjøutsikt i vest. Det er noe bebyggelse i området.

Figur 13 Dagens barnehage med uteområde i forgrunnen. Bilde fra Google Streetview

Figur 14 Oversiktskart over området ved barnehagen.

Figur 15 Gult område markerer den aktuelle eiendommen.

3.3.1 Plantstatus

Det foreligger ingen reguleringsplan for dette området. I arealdelen er området definert som tettstedsområde. Dersom det skal bygges i dette området må det derfor reguleres.

Vurdering: **Middels**

3.3.2 Eierforhold

Eiendommen som berøres er gnr./bnr.: 26/420. Arealet eies av Loppa kommune, og realisering av kompetansesenteret her krever derfor ikke grunnverv.

Vurdering: **Positivt.**

3.3.3 Størrelse

Eiendommen er 3 160,6 m². Østre del av området er preget av skogkledd fjell, og det bebygde arealet er flatt. Under oppstartsmøtet ble det kommentert at dette er en liten tomt uten enkle utvidelsesmuligheter i fremtiden.

Vurdering: **Negativt.**

3.3.4 Teknisk infrastruktur

Grunnlag for VVA i området er forespurt men ikke mottatt, men det er i vurderingen antatt at området kan tilknyttes eksisterende VA-nett, og at kraftforsyning er ukomplisert.

Vurdering: **Positivt.**

3.3.5 Tilgjengelighet og sentralitet

Tomtealternativet ligger langs Moloveien med fartsgrense 30 km/t. Veien er svært smal og per i dag er det få parkeringsmuligheter. Kompetansesenteret vil medføre økt trafikk i området, og ferdsel for gående og syklende bør sikres. Moloveien bør også vurderes utbedret/utvidet dersom denne tomte velges. Det er ikke fortau i området. Avstanden fra tomtealternativet til Øksfjord rådhus er 1,0 km og fra Ystnes er det 1,3 km. Fra krysset ved fylkesvei 882 og Vassdalsveien er det 2,0 km. Området er det mest sentrale av alle alternativene.

Vurdering: **Negativt.**

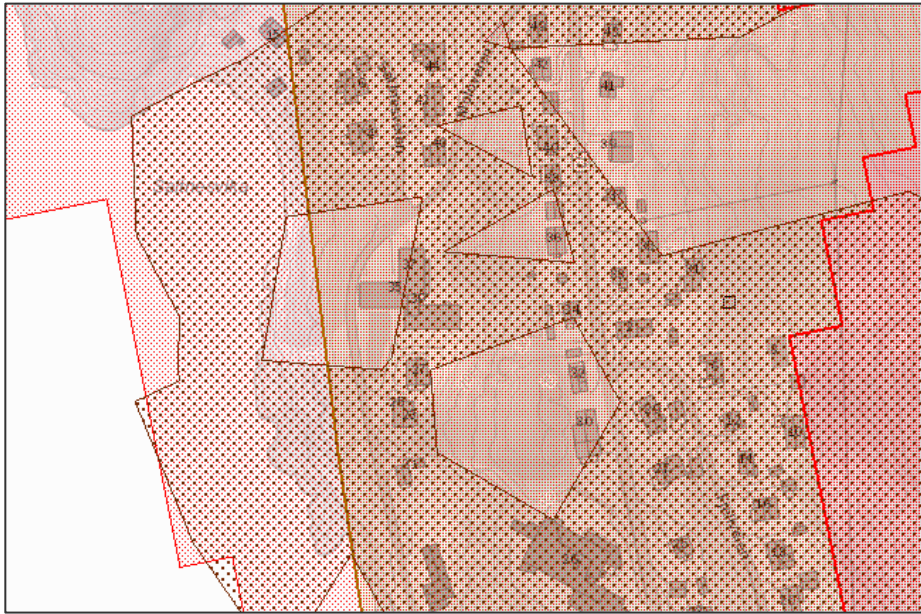
3.3.6 ROS – rasutsatte områder og andre hensynssoner

Området ligger ikke i faresone for skred, som vist av figur 16.

Figur 16 Faresone for skred. Kilde NVE Atlas

Ettersom faresonene er beregnet på reguleringsnivå, og er godt kartlagt i Øksfjord, bør disse benyttes. Figur 17 viser aktsomhetsområdene for området, men har lavere detaljeringsgrad og større grad av usikkerhet enn faresonekartleggingen. Tilstrekkelig skredsikring bør vurderes.

Figur 17 Aktsomhetsområde for snø og steinskred, utløpsområde for snøskred, aktsomhetsområde for jord- og flomskred. Kilde: NVE

Vurdering: **Positivt.**

3.3.7 Lokalklima

Ikke spesielt værutsatt utover lokalklima ellers i Øksfjord.

Vurdering: **Positivt.**

3.3.8 Nærmiljø og friluftsliv

Eiendommen benyttes ikke til nærmiljøaktiviteter eller friluftsliv utover dagens funksjon.

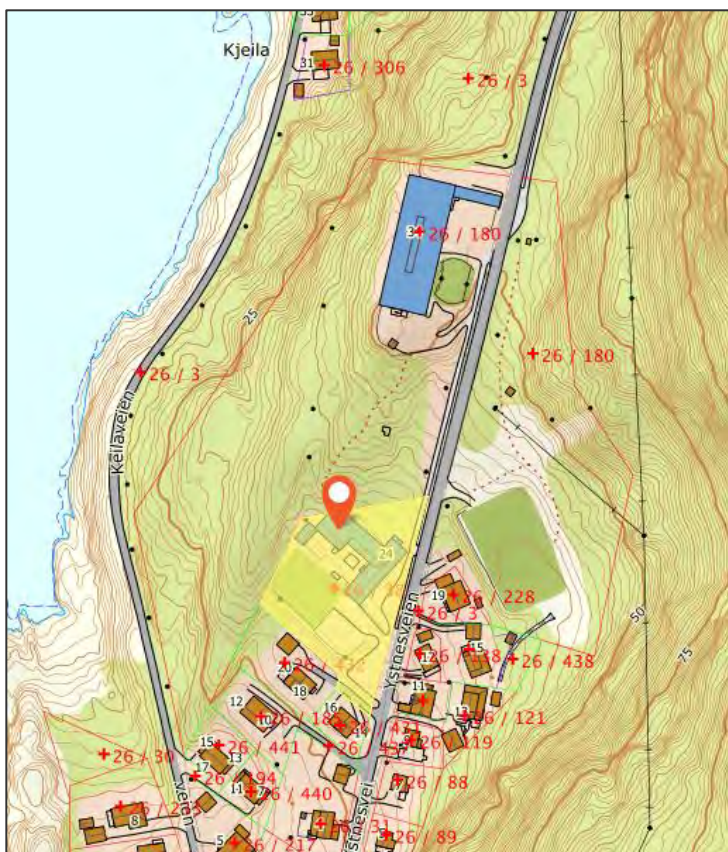
Vurdering: **Positivt.**

3.4 GAMLE BARNESKOLEN

Området ligger ved Ystnesveien, er opparbeidet med skolebygg og er relativt flatt. Noen høyder mot sjø og mot nord. Det er en del bebyggelse sør og øst for eiendommen. Bygget på eiendommen er av eldre dato. I vurderingen legges det til grunn at eksisterende bygg og anlegg på eiendommen skal saneres.

Figur 18 Dagens skolebygg med uteområde til venstre. Bilde fra Google Streetview

Figur 19 Gult område markerer den aktuelle eiendommen.

3.4.1 Planstatus

Det foreligger ingen reguleringsplan for dette området. I arealplanen er området definert som tettstedsområde. Dersom det skal bygges i dette området må det derfor reguleres.

Vurdering: **Middels**

3.4.2 Eierforhold

Eiendommen gnr./bnr.: 26/38 eies av Loppa kommune. Grunnerverv er derfor ikke nødvendig, med mindre det er behov for å gå ut over eiendomsgrensene for å få tilstrekkelig utomhusarealer.

Vurdering: **Positivt**.

3.4.3 Størrelse

Areal er på 4 397,5 m². Om mulig kan det være hensiktsmessig å benytte areal på nabotomten til utbyggingsformål.

Vurdering: **Positivt**.

3.4.4 Teknisk infrastruktur

Grunnlag for VVA i området er forespurt men ikke mottatt på dette tidspunktet. Det legges imidlertid til grunn i vurderingen at det er tilstrekkelig kapasitet på eksisterende nett til å dekke tiltakets behov.

3.4.5 Tilgjengelighet og sentralitet

Ystnesveien har fartsgrense 50 km/t, men har gode siktforhold, grei bredde og det er opparbeidet fortau fra 30-sonen lengre nord og ned til det aktuelle området. Det er ikke opparbeidet fortau sørover mot sentrum. Mellom år 1992 og 1995 har det vært tre trafikkulykker ved den tidligere barneskolen der fotgjengere har vært involvert. Sikringstiltak for gående og syklende bør vurderes. Avstanden fra tomtealternativet til Øksfjord rådhus er 1,3 km og fra Ystnes er det 850 m. Fra krysset ved fylkesvei 882 og Vassdalsveien er det 2,4 km. Området ligger ellers relativt sentralt.

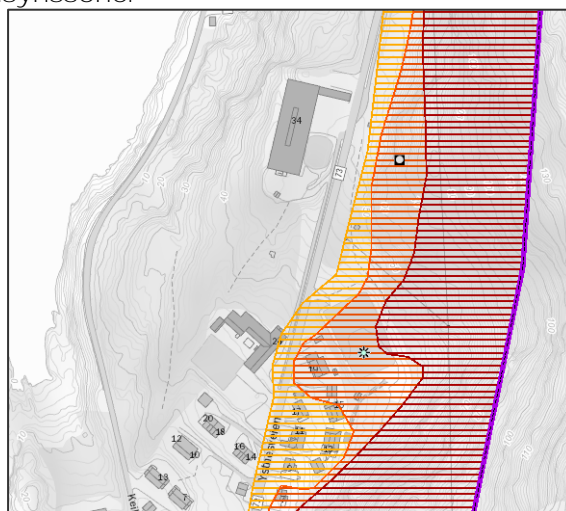
Vurdering: **Middels/positivt**.

3.4.6 ROS – rasutsatte områder og andre hensynssoner

En liten del av eiendommen ligger innenfor 5000 års skredgrense (gul skravur), som vist av figur 20. Dersom tomtealternativet blir valgt, bør det vurderes å legge bebyggelse utenfor grensen med eventuelt parkering og adkomst innenfor sonen.

Tilstrekkelig skredsikring bør vurderes.

Vurdering: **Positivt**.

Figur 20 Faresone for skred. Kilde NVE Atlas

3.4.7 Lokalklima

Ikke spesielt værutsatt utover lokalklima ellers i Øksfjord.

Vurdering: **Positivt.**

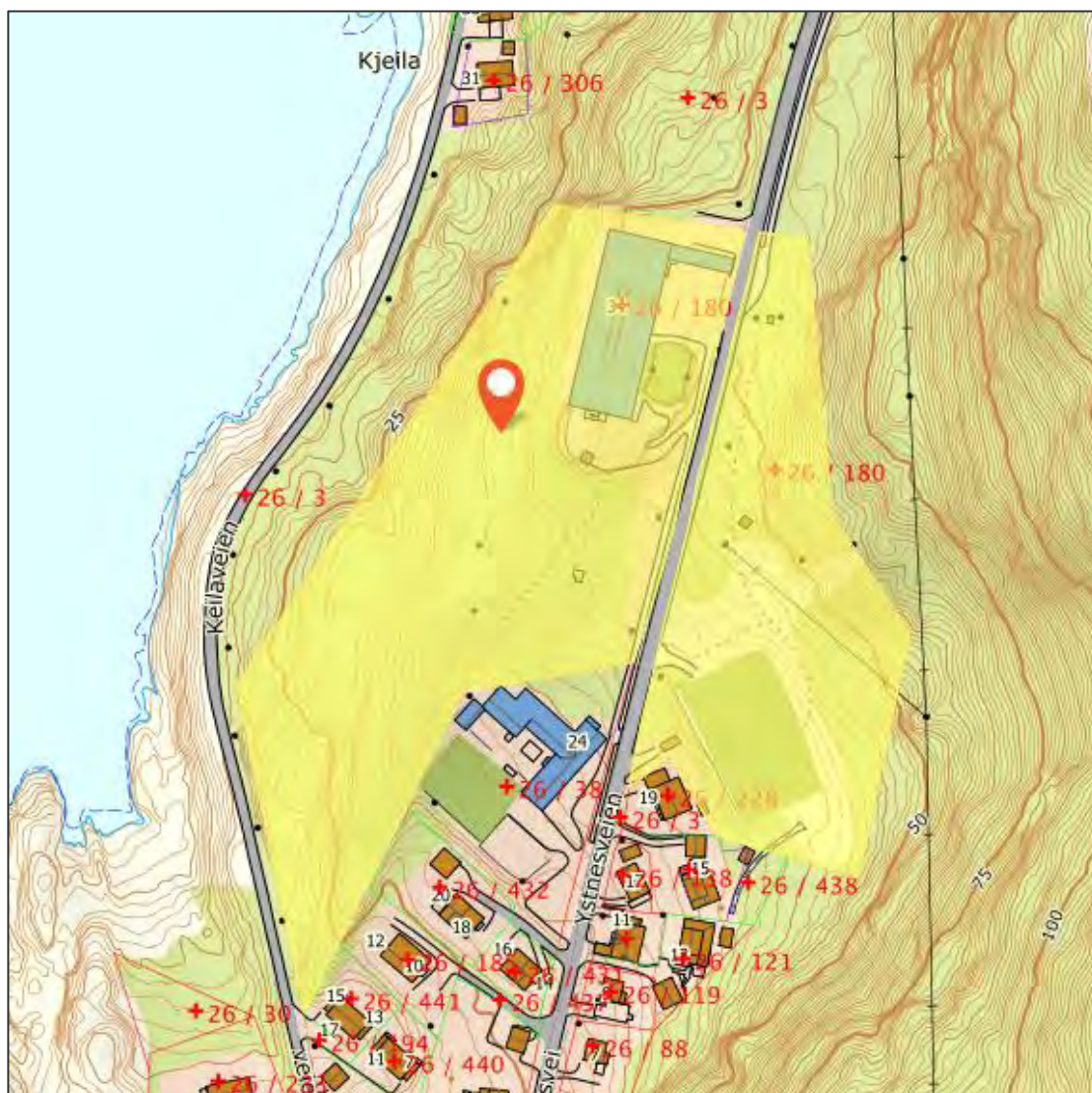
3.4.8 Nærmiljø og friluftsliv

Eiendommen benyttes ikke til nærmiljøaktiviteter eller friluftsliv utover dagens funksjon.

Vurdering: **Positivt.**

3.5 OMRÅDE MELLOM GAMMEL BARNESKOLE OG UNGDOMSSKOLE

Området ligger ved Ystnesveien. Det er en del helninger på tomta, både sørover mot den gamle barneskolen og vestover mot sjø. Skolebygget på eiendommen er av eldre dato og fungerer i dag som kombinert barne- og ungdomsskole. Alternativene ved utbygging på denne tomte er enten å benytte området mellom den gamle skolen på naboeiendommen og dagens skole, eller å sanere dagens skole for å bygge her. Ved en eventuell utbygging mellom de eksisterende byggene, vil kommunen stå igjen med to bygg av eldre dato på hver side av kompetansesenteret. Ettersom det eksisterende bygget er i dårlig stand og har liten gjenbruksverdi, bør sanering vurderes. I så måte må det oppføres et midlertidig skolebygg i utbyggingsfasen.

Figur 21 Gult område markerer den aktuelle eiendommen

3.5.1 Planstatus

Det foreligger ingen reguleringsplan for dette området. I arealplanen er området satt av til tettstedsområde. Dersom det skal bygges i dette området må det reguleres.

Vurdering: **Middels.**

3.5.2 Eierforhold

Eiendommen som berøres er gnr./bnr.: 26/180. Arealet eies av Loppa kommune. Grunnerverv er derfor ikke nødvendig.

Vurdering: **Positivt.**

3.5.3 Størrelse

Areal for berørt eiendom er på 33 077,4 m². Arealmessig bør det derfor være mulig å plassere tiltaket her.

Vurdering: **Positivt.**

3.5.4 Teknisk infrastruktur

Grunnlag for VVA i området er forespurt men ikke mottatt på dette tidspunktet. Det legges imidlertid til grunn i vurderingen at det er tilstrekkelig kapasitet på eksisterende nett til å dekke tiltakets behov.

3.5.5 Tilgjengelighet og sentralitet

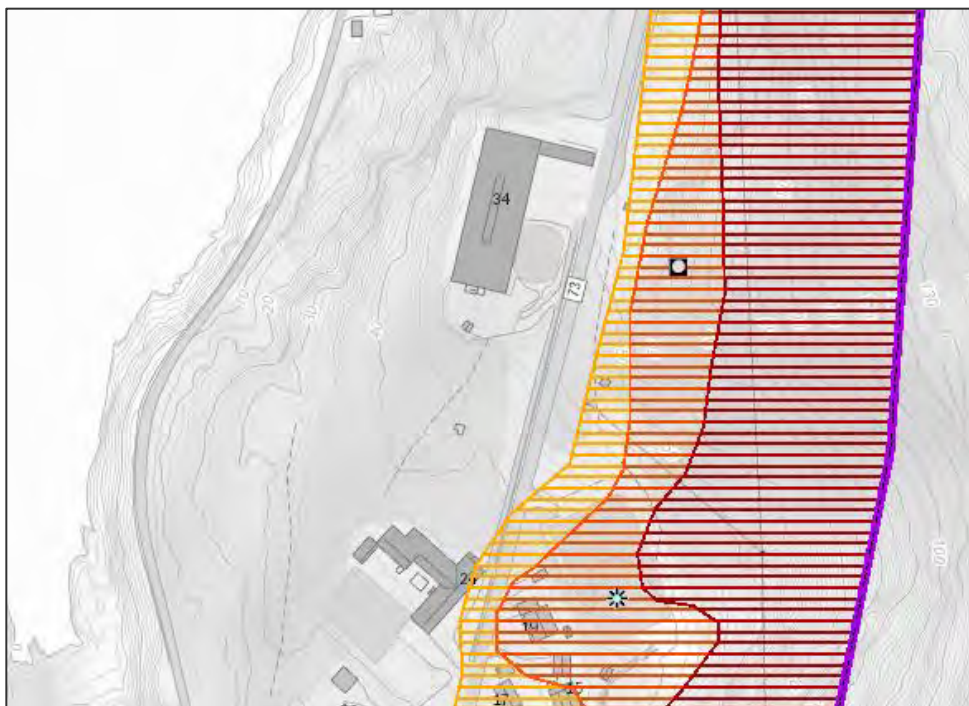
Ystnesveien har fartsgrenser 50 km/t men har god sikt, grei bredde og det er opparbeidet fortau fra 30 sonen lengre nord forbi området og ned til den gamle barneskolen. Det er ikke opparbeidet fortau sørover mot sentrum. Det er gangfelt ved dagens skole. Avstanden fra tomtealternativet til Øksfjord rådhus er 1,5 km og fra Ystnes er det 750 m. Fra krysset ved fylkesvei 882 og Vassdalsveien er det 2,5 km. Området ligger ellers relativt sentralt.

Vurdering: **Positivt.**

3.5.6 ROS – rasutsatte områder og andre hensynssoner

Eiendommen vest for Ystnesveien ligger ikke i faresonen for skred. Området på østsiden er preget av bratte skråninger og egner seg ikke for bebyggelse.

Vurdering: **Positivt.**

Figur 23 Faresone for skred. Kilde NVE Atlas

3.5.7 Lokalklima

Området er ikke spesielt værutsatt utover lokalklimaforhold ellers i Øksfjord.

Vurdering: **Positivt.**

3.5.8 Nærmiljø og friluftsliv

Parkbenk kan sees på flyfoto midt mellom byggene. Et kompetansesenter med gode utearealer vekter positivt for tilrettelagt nærmiljø.

Vurdering: **Positivt.**

4. SAMMENSTILLING AV ALTERNATIVER

Med bakgrunn i vurderingen av tomtealternativene fra kapittel 3, følger en sammenstilling av alternativene med kommentarer i tabellen under. Det vurderes at alternativ 4 og 5 er å foretrekke basert på de kriteriene som er vurdert, og at alternativ 1 Finneset er det minst attraktive.

Tomtealternativ	Vurderingskriterier								Rangering	Kommentar
	Planstatus	Eierforhold	Størrelse	Teknisk infrastruktur	Tilgjengelighet og sentralitet	ROS	Lokalklima	Nærmiljø og friluftsliv		
1. Finneset	Yellow	Green	Green	Red	Red	Red	Red	Light Green	4	Kommunen eier tomte. Eiendommen er stor. Ingen infrastruktur. Ligger langt unna sentrum. Ikke trafiksikkert. Rasutsatt vegstrekning. Værutsatt.
2. Vassdalen	Yellow	Yellow	Green	Green	Green	Red	Green	Green	2	Tre private eiere av tomte. Eiendommen er stor. Ligger et stykke utenfor sentrum, men nært bebyggelse og ferjeleie. Smal veg til tomte, men lave fartsgrenser. Deler av tomte er rasutsatt, har mulighet for marin leire og ligger nær drikkevannskilde. Ligger i le for uvær. Nært til friluftsliv og nærmiljø.
3. Barnehage/ internat	Yellow	Green	Red	Green	Red	Green	Green	Green	3	Kommunen eier tomte. Eiendommen er liten. Ligger sentralt. Smal vei med dårlig kapasitet. Ikke spesielt rasutsatt. Ikke spesielt utsatt for uvær. Ikke negativt for nærmiljø og friluftsliv
4. Gamle barneskolen	Yellow	Green	Green	Green	Light Green	Green	Green	Green	1	Kommunen eier tomte. Eiendommen er stor. Ligger sentralt. God kapasitet på vei. Ikke spesielt rasutsatt. Ikke spesielt utsatt for uvær. Ikke negativt for nærmiljø og friluftsliv.
5. Område mellom gammel barneskole og ungdomsskole	Yellow	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	1	Kommunen eier tomte. Eiendommen er stor. Ligger sentralt. God kapasitet på vei. Ikke spesielt rasutsatt. Ikke spesielt utsatt for uvær. Ikke negativt for nærmiljø og friluftsliv.

TEKNSIK NOTAT TILSTAND

Oppdragsnavn Høgtun Skole Øksfjord - Befaring

Prosjekt nr. 1350044431

Kunde Loppa Kommune

Notat nr. 01

Versjon A

Til Frank Bækken

Fra Bjørn Harald Høgmo

Kopi

Utført av CSSO

Kontrollert av BJHH

1 Innledning

Dato 05.02.2021

1.1 Generelt

Rambøll har på oppdrag for Loppa kommune v/ Frank Bækken utført en befaring og vurdering av bygning bruk til kombinert barne- og ungdomsskole på eiendom 26/180 (Ystnesveien 34, 9550 Øksfjord).

Det ble gjennomført en visuell befaring og vurdering av tilstand (ikke en fullstendig tilstandsvurdering), med det formål å vurdere en ev. videre bruk av skolens svømmehall og anbefaling om videre aksjoner.

Rambøll
Løkkeveien 115
Postboks 1077
9503 Alta

T +47 78 44 92 22
<https://no.ramboll.com>

1.2 Data om analyseobjekt

Gnr.:	26	Bnr.:	180
Adresse:	YSTNESVEIEN 34, 9550 ØKSFJORD	Sted:	Øksfjord
Byggeår:	Ca., 1967	Bruksareal:	2895 m ²

1.3 Tilstandsanalysen

Analysetidspunkt	29. januar 2020	Kl.	
Oppdragsgiver	Loppa kommune	Utførende	Bjørn Harald Høgmo
Analysemetodikk	Visuell befaring	Analysenivå jf. NS3424	Nivå 1

2 Befaringen

2.1 Befaring

Det ble utført en visuell befaring 29. januar, med skolens representant Frank Bækken og rektor Høgtun Skole som påviste spesifikke områder som ønsket vurdert.

2.2 Registering

Det er gjort en enkel registrering, samt satt søkelys på den generelle bruken av svømmehallen og eventuelle lekkasjer, korrodering, skader, avskalling, m.m. som er oppstått.

Nedenfor følger en sammenstilling av observasjonene på ett overordnet nivå.

Plassering	Tilstandsregistrering	TG	Risiko	Tiltak	Gjenværende brukstid
Fasader/ yttervegger	Setningssprekker med avskalling i fasader/ yttervegger av lettklinkerstein/ betong.	2	Vann/fukt inntregning/ frostsprenngning fra utsiden	Tetting av sprekker/ riss med ny overflatebehandling lokalt	2-8 år
Generelle Setningsskader	Setningsskader på bygget	2	Økt skadebilde/ Utglijning av masser	Det bør gjøres grunnundersøkelser for vurderingen av stabiliserende tiltak	2-8 år
Generelle lekkasjer fra basseng	Det er observert lekkasjevann fra bassenget i områder rundt bassengbrønnen.	2	Økte lekkasjer	Generell rehabilitering av basseng. Injisering i riss og sprekker. Ny membran og fliser i basseng, og bassengområder.	2-4 år
Bassengvegger i kjeller.	Rustskader/ korroderende armering og manglende overdekning. Avskalling av betong.	2	Svekkelser av armering. Økt vannlekkasjer fra basseng	Lokal utbedring av korrosjonsangrepet armering, påføring av ny overdekking.	2-4 år
Synlig armering over kjellervinduer	Rustskader/ korroderende armering og manglende overdekning	2	Svekkelser av armering.	Lokal utbedring av korrosjonsangrepet armering, påføring av ny overdekking.	2-4 år
Vinduer generelt	Generelt synlig rust på utvendige beslag. Fuktmerker i innvendige karmen	2	Fukt inntregning fra utsiden, råteskader. Høy fuktbelastning innvendig fra bassengområder	Det bør vurderes utskifting av vinduer.	2-4 år
Dusj/ garderobrom generelt	Riss i enkelte fliser, manglende fugemasser, svelleskader i dusjvegger, punktering av membraner i dusjsone.	2	Fukt inntregning	Det bør generelt vurderes en oppgradering av garderobrom og dusjsone.	2-4 år
Svømmehallen generelt	Riss i enkelte fliser på gulv og vegg, manglende fugemasser, lekkasjer pga uttett membran i basseng området og feil fall på gulv.	3	Økt fukt inntregning ned til kjeller	Det bør generelt vurderes en oppgradering av svømmehallen.	2-4 år
Gulv sluk i svømmehall	Det er observert et tett gulvsluk i bassengområdet.	3	Stillestående vann på gulv, økt lekkasje ned til kjeller.	Gulvsluk bør stakes opp, slik at overflatevann blir drenert bort.	0 år

Ventilasjon av klasserom generelt	Det er observert manglende/ svak ventilering av klasserom	3	Dårlig inneklime. Opplevs som tung luft, kan gi følelsen av slapphet og hodepine. Andre helsemessige plager.	Det anbefales at det gjøres strakstiltak når det gjelder ventilering av klasserom.	0 år
Ventilering av kjeller, svømmehall og garderobe.	Det er observert svak ventilering/ og høy luftfuktighet. Dette kan gi økt kondensering i rommene spesielt på vinterstid som kan føre til fuktskader.	2	Dårlig inneklime. Økt fuktbelastning av konstruksjoner.	Ventilering og avfukting bør kapasitet økes.	1-3 år
Rørgjennomføringer generelt	Det er observert saltutslag rundt flere rørgjennomføringer i kjeller, både fra bassenget direkte og bassengområdet. Vannrør til radiatorer er angrepet av korrosjon. Enkelte av vannledninger i kjeller er isolert med asbestholdige materialer.	2	Økt vannlekkasje fra basseng. Fare for rørbrudd til radiatorer.	Det bør generelt vurderes en oppgradering av røropplegg rundt svømmehallen, med nye tetting rundt rørgjennomføringer.	1-3 år

3 Sammendrag tilstand

Rambøll har konstatert at det er flere tilstandssvekkelser på bygget i form av setningsskader som fremstår som riss, sprekker og avskallinger i mur konstruksjoner type fasader, korroderende armering i betongkonstruksjoner utvendig, samt innvendig i kjeller, dvs. betongbrønn for basseng, med påfølgende mindre vannlekkasjer fra basseng og bassengområdet.

Malings avskalling i kjeller tak fra bassengområdet som følge av vanninntregning fra bassengområdet, riss og saltutslag i betongvegger rundt basseng som følge av vannlekkasjer.

Det er ikke observert større og alvorlige skader, avskallinger eller stor armeringskorrosjon på bærende konstruksjoner.

Tett gulvsluk i bassengområdet bør utbedres omgående.

Rambøll vurderer det dit at det bør iverksettes større tiltak for videre bruk av bassengområdet innen en 2-5 års periode, samt at de pågående lekkasjer overvåkes.

Ventilasjon er vurdert som tilnærmet ikke eksisterende, og det anbefales umiddelbare tiltak i form av å opprette ventilering av klasserom og andre rom som er i bruk.

Ventilering og avfukting bør økes i svømmehall, garderobe og kjeller, slik at luftfuktigheten senkes.

Elektroteknikk er ikke vurdert.

Bygget er generelt preget av elde og slitasje, og en må påberegne betydelige fremtidige kostnader med vedlikehold og oppgraderinger av bygningsmassen.

Vedlagte bilder viser kun noen eksempler.

4 Vurdering/anbefaling

Tilstanden pr nå gir ingen umiddelbar fare for liv og helse eller bruk, men Rambøll anbefaler en generell overvåking og observasjon av tilstanden til bygget. En bør være spesielt oppmerksom på en eventuell forverring av lekkasjesituasjonen fra bassenget, og ved endringer få dette vurdert.

Rambøll vurderer det dit at det bør iverksettes tiltak for videre bruk av bassengområdet innen en 2-5 års periode.

Ventilasjon er vurdert som tilnærmet ikke eksisterende, og det anbefales umiddelbare tiltak i form av å opprette ventilering av klasserom og andre rom som er i bruk.

5 Bilder fra befaring

		<p>Det er kraftige riss/ sprekker i fasade. Tyder på setningskader.</p>
--	--	---

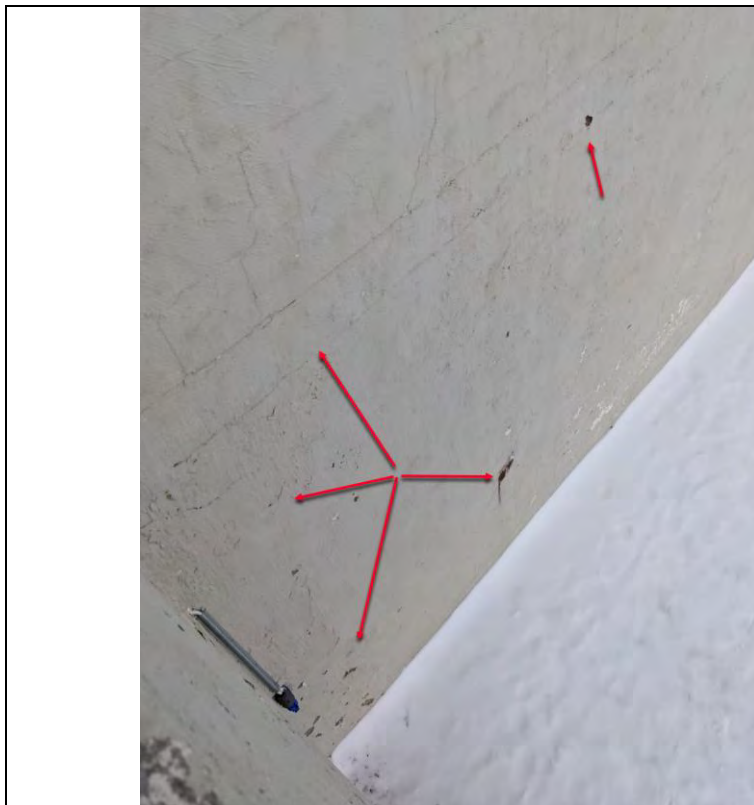
Det er kraftige riss/ sprekker i fasade.
Tyder på setningsskader.

Saltutslag/ avskalling av maling på betong, fukt i betong.

Det er kraftige riss/ sprekker i fasade.
Kraclering av puss.
Tyder på setningsskader.

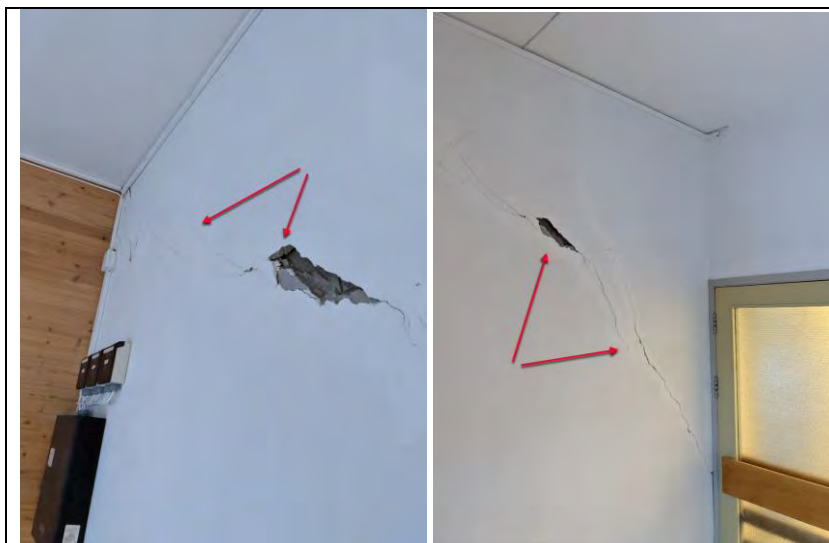
Rustmerker, tyder på fukt inntregning og korroderende armering.

Det er kraftige riss/ sprekker i fasade.
 Tyder på setningskader.
 Krakelering, avskalling og bom i puss.
 Fukt inntregning.

Rust/ korroderende armering, avskalling av puss/ betong.
 Fukt inntregning fra utsiden.

Det er kraftige riss/ sprekker i vegger pga setningskader.

Avskalling og bom i puss.

Det er kraftige riss/ sprekker i betong dekket i kjeller, betong yttervegg og betongvegg mot basseng. Tyder på setningskader.

Saltutslag rundt sprekk fra basseng tyder på fukt/ vannlekkasje fra basseng.

Rustmerker/ korroderende armering i bassengvegg
Saltutslag, tyder på fukt/ vannlekkasje fra basseng.

Yttervegg i kjeller.
Fukt inntregning fra
bassengområdet langs
yttervegg. Utettmembran.

Korrosjonsskadet vannrør til
radiator.
Saltutslag og avskalling av
overflater.

Damp/ kondensmerker på
yttervegg. Høyluftfuktighet i
kjeller mot kald yttervegg,
samt fukt fra overliggende
konstruksjoner.

Råteskader i trefiberplater
mot yttervegg.

Fukt/ vannlekkasje fra
overliggende
bassengområde. Utett
membraner.

Saltutslag rundt avløpsrør til basseng.
Utettheter fra basseng.

Vanndam i kjeller.
Avskalling av overflatebehandling.

Vannlekkasje fra sluk i bassengområdet. Mindre vannlekkasje fra basseng.

Asbestholdig isolasjon rundt vannrør.

Vanndam i kjeller, lekkasje vann fra basseng.

Riss i dekket grunnet setningskader. Glippe mellom betongvegg til basseng og betongdekke/gulv
Følgeskader vannlekkasje fra basseng.

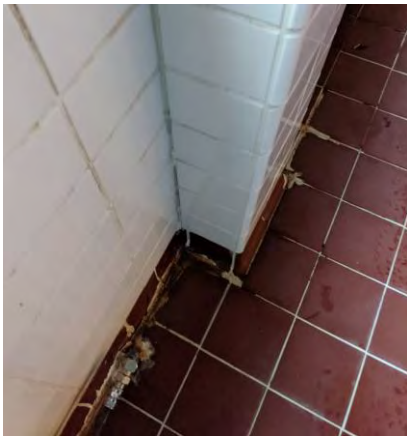
Krakelering i maling/overflatebehandling grunnet fukt.

Høy luftfuktighet medfører kondensering.

Ikke tilstrekkelig fall fra trappegang til sluk.

Avskallinger i flisfuger.

Rust/ korroderende armering, avskalling av puss/ betong.

Korroderende kobberør til radiator i bassengområdet.

Glippe mellom vinduskarm og betongpuss.

Punkttert glass med betongvann etseskader.
Fuktskadet vinduskarm.

Glipper mellom gulv og vegg fliser.

Omfattende fukt inntregning fra bassengområdet pga utett membran.

Se nederste bilde.

Vannspeil på gulv.

Vannlekkasjer til underliggende konstruksjoner, kjeller. Utett membran og manglende fall på gulv.

Utettheter mellom sokkelflis og vegg.

Punkttert membran på gulv og vegg, fare for lekkasjer.

LOPPA KOMMUNE

Administrasjonssjef

Saksframlegg

Dato: 11.03.2021
Arkivref: 2021/473-1 /

Frank Bækken

frank.baekken@loppa.kommune.no

Saknsnr	Utvalg	Møtedato
2021/3	Levekårsutvalget	20.04.2021
2021/27	Loppa formannskap Kommunestyret	22.04.2021

Årsmelding 2020 for pasient- og brukerombudet, kontor Hammerfest

Sammendrag

For året 2020 har også for pasient- og brukerombudene vært et "annerledes-år". Coronapandemien har preget oss alle med betydelige avgrensninger både sosialt og fysisk. De som jobber hos Pasient- og brukerombudet i Finnmark har vært mye på hjemmekontor og stort sett hatt telefonkontakt med pasienter og pårørende, og elektroniske møter med de dem samarbeider med. Fram til 12 mars 2020 var dem i vanlig virke, og deres klienter kunne besøke de på kontoret, og dem kunne dra hjem til de som trengte det.

Administrasjonssjefens forslag til vedtak:

ingen

Vedtak i Levekårsutvalget - 20.04.2021

Behandling i Levekårsutvalget- 20.04.2021

Vedlegg:

Vedlegg

1 TromsFinnmark, kontor Hammerfest 2020

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Saksutredning:

Vurdering:

Årsmelding 2020

Finnmark

Forord: årsmelding 2020

Året 2020 har også for pasient- og brukerombudene vært et "annerledes-år". Coronapandemien har preget oss alle med betydelige avgrensninger både sosialt og fysisk. Vi som jobber hos Pasient- og brukerombudet i Finnmark har vært mye på hjemmekontor og stort sett hatt telefonkontakt med pasienter og pårørende, og elektroniske møter med de vi samarbeider med. Fram til 12 mars 2020 var vi i vanlig virke, og våre klienter kunne besøke oss på kontoret, og vi kunne dra hjem til de som trengte det.

Pandemien har ført til at svært mange pasienter ennå venter på å få behandling i spesialisthelsetjenesten, behandlinger er utsatt og timer er satt på vent. Helsetjenesten har satt inn ressurser for å ta igjen alle de timer som er utsatt, og dette vil selvsagt ta noe tid. Ombudet er bekymret for de pasientene som går med store plager eller har sykdom som forverrer seg. Vi har derfor vært ute i media flere ganger for å oppfordre pasienter til å ta kontakt med helsetjenesten eller oss om dette er tilfelle.

1.oktober 2020 flyttet vårt kontor inn i nye lokaler midt i Hammerfest sentrum, nærmere bestemt til Sjøgata 9 Nissen senteret. Vi kunne da ønske våre klienter og samarbeidspartnere velkommen til nybygd og universelt utformede lokaler. Dette var etterlengtet både av våre klienter og oss ansatte. Lokalene våre ligger i 4.etg og befolkningen kan nå besøke oss både via kjøpesenterets heiser og inngang både fra Sjøgata og Storgata.

Ettersom det ennå er restriksjoner for fysiske møter, må våre klienter gjøre avtaler med oss på telefon eller mail før dette eventuelt kan la seg gjøre. Pandemien har i stor grad ført til at vi har måttet bistå våre klienter over telefon, dette er ikke alltid optimalt. Mange ønsker møter med oss fysisk og vi håper at det snart kan la seg gjøre.

Vi hos Pasient- og brukerombudet reiser til vanlig på en god del møter med foreninger, interesseorganisasjoner, klienter og pårørende og ikke minst med helsetjenesten selv i hele Finnmark. Vi vil så snart pandemien er under kontroll gjenoppta dette.

I årsmeldingen tar vi for oss ombudets arbeidsoppgaver og statistikk med henvendelsesgrunner fra publikum. Disse er kategorisert med temaer og årsaker, og vi har trukket fram noen eksempler som er anonymisert. Fortsatt gjenstår det områder i helsetjenesten som trenger en kvalitetsforbedring. Ombudet bidrar gjerne i dette arbeidet.

God lesning.

Med vennlig hilsen Pasient- og brukerombud i Troms og Finnmark
Kontor Hammerfest

Nette Elisabeth Engesen

Innholdsfortegnelse:	03
Forord	02
1.0 Pasient- og brukerombudets oppgaver	04
1.2 Driftsforhold	06
2.0 Antall henvendelser og forespørsler fra og med 2018 til og med 2020	06
2.1 Fordeling av saker, hovedkategori	07
2.2 Henvendelser fordelt på de ulike sykehus gjennom de Tre siste år (2018,2019,2020)	07
3.0 Spesialisthelsetjenesten	08
3.0 Hovedspesialitet kategori spesialisthelsetjenesten	08
3.1 Underkategorier spesialisthelsetjenesten	08
4.0 Kommunale helse- og omsorgstjenester	10
4.0 Hovedspesialitet kommunal helse- og omsorgstjeneste	10
4.1 Underkategorier kommunal helse- og omsorgstjeneste	10
5.0 Covid 19	12
6.0 Samiske pasienters rettigheter og utfordringer	12
7.0 Forespørsler	13
8.0 Pasientskade/komplikasjoner/Norsk pasientskadeerstatning	14
9.0 Pasient- og brukerombudets anbefalinger til helsetjenesten	15
Vedlegg: Pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 8.	16

Samisk oversettelse av årsmeldingen ligger vedlagt som del 2

1.0 Pasient- og brukerombudets oppgaver

Pasient- og brukerombudet i Finnmark har fra 01.02.21 endret navn til Pasient- og brukerombudet i Troms og Finnmark, kontor Hammerfest. Dette som en følge av regionreformen. Ombudskontoret med kontorsted Hammerfest skal fortsatt ha Finnmarkssykehuset, UNN, Finnmarkskommunene og den offentlige tannhelsetjenesten som sitt hovedansvar. I realiteten blir det ingen endring for våre klienter. Pasient- og brukerombudet i Troms og Finnmark, kontor Hammerfest skal dekke et fylke med et areal på 48 637 km², med spredt befolkning på større og mindre steder. Fylket består av 18 kommuner, hvor 6 av kommunene er byer. Ombudet i Finnmark skal ivareta norsk, samisk, kvensk og fremmedspråklig befolkning.

Pasient- og brukerombudets virksomhet er hjemlet i lov om Pasient- og brukerrettigheter av 2. juli 1999, kapittel 8 ***Pasient- og brukerombudet skal arbeide for å ivareta pasientens og brukerens behov, interesser og rettssikkerhet overfor den statlige spesialisthelsetjenesten, den fylkeskommunale tannhelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten, og for å bedre kvaliteten i disse tjenestene.***

Pasient- og brukerombudene er administrativt knyttet til Helsedirektoratet, som har det formelle arbeidsgiveransvaret for ombudsordningen. Ombudet utøver sitt faglige virke selvstendig og uavhengig. Tilbudet er gratis og klientene har anledning til å være anonyme. Tilbudet er et lavterskeltilbud og klienter kan ta kontakt på telefon 78417240 eller mail for bistand.

I år har ombudet hatt en økning i antall saker til behandling der 415 problemstillinger har vært tatt opp. Dette er en jevn økning fra 2018. Ombudet har i 2020 jobbet med hele sitt mandat. Dette innebærer både individuell saksbehandling hvor den enkelte pasient, bruker eller pårørende får bistand fra vårt kontor. Dette bidrar til at helsetjenesten får tilbakemeldinger på områder i tjenesten som ikke fungerer godt nok. Hver og en sak som blir synliggjort er med på å sette søkelys på helsehjelp som ikke har fungert godt nok, og som må forbedres. Målet er jo at kvaliteten stadig skal bli enda bedre. Pasient- og brukerombudet har hatt få fysiske møter i 2020, men mange digitale. Coronapandemien har ført til en rekke endringer i helsetilbudet til befolkningen for å unngå smitte, og nødvendig helsehjelp har selvsagt vært prioritert. Dette har gjort at mange venter på en behandling de har behov for. Også landets pasient- og brukerombud har vært opptatt av denne problematikken og har hatt et samarbeid på landsbasis. Slike problemstillinger løftes opp sentralt i en årlig årsmelding felles for alle ombudskontor i landet. Her beskrives ulike problemstillinger som gjelder hele landet. Denne publiseres samtidig som de fylkesvise årsmeldinger til overordnede myndigheter.

Vi håper at årsmeldingen kan bli et viktig bidrag til en stadig forbedring av kvaliteten både i kommune- og spesialisthelsetjenesten i Finnmark. Årsmeldingen avgis til alle instanser i helsetjenesten, samt Helsedirektoratet som har det administrative ansvaret for ombudsordningen.

Ombudet tar imot alle saker for behandling som ligger innenfor vårt mandat. Enkelt saker behandles individuelt og er taushetsbelagt. Vi har et saksbehandlingssystem hvor vi registrerer alle saker, skanner alle dokumenter og dokumenterer vårt arbeid. Ut fra dette systemet utarbeides statistikk fylkesvis og nasjonalt.

Vi prøver å være minst mulig byråkratisk med rask saksgang. Av og til er en sak løst ved hjelp av en telefonsamtale. Ombudet må ha det formelle på plass ved at pasient eller pårørende gir oss fullmakt til å gå inn i saken. Dette for at tjenestested eller yter skal kunne gi oss de opplysninger vi trenger for å opplyse saken og kunne behandle denne videre.

I de mer alvorlige sakene bruker vi lengre tid med ulike tilnærminger Dette gjøres alltid i samråd med pasient eller pårørende. Dersom det foreligger spørsmål om svikt eller uforsvarlighet ved helsehjelpen, sendes klagen for videre behandling og avklaring hos Statsforvalteren i Troms og Finnmark, tidligere Fylkesmannen. Statsforvalteren har tilsynsmyndighet med all helsehjelp i Troms og Finnmark, og ombudet har varslingsplikt ved hendelser der det stilles spørsmål ved forsvarligheten i behandlingen.

Ved pasientskader oversendes saken Norsk Pasientskadeerstatning-NPE for vurdering, hvor vi kan bistå og ofte er kopimottaker på all dokumentasjon. Slik kan vi bistå pasienten både skriftlig og muntlig i dialogen med NPE.

I saker der vi vurderer om det er systemsvikt kan vi løfte de aktuelle sakene opp på et høyere nivå hvor de blir behandlet på et prinsipielt grunnlag. Dette er problemstillinger som ofte gjelder mange pasienter eller pårørende, og dermed får stor betydning for flere.

Pasient- og brukerombudet skal på en god måte forsøke å være konfliktløsende mellom klient og helsetjenesten, og finne gode løsninger om mulig. Et godt tillitsforhold mellom pasient og helsetjeneste er svært viktig å ha som målsetting. Å møte pasienter og helsetjeneste med respekt er en viktig del av vår jobb.

1.2 Driftsforhold

Pasient- og brukerombudskontoret er lokalisert i sentrum av Hammerfest. Vi har flyttet inn i nye kontorlokaler høsten 2020 og holder til i Nissesenteret, Sjøgata 9, 4 etg. Kontoret har tre ansatte i 100 % stilling pr. 01.01.20, og er bemannet med pasient- og brukerombud Mette Elisabeth Eriksen, rådgiver Irene Skjeldnes og seniorrådgiver Odd Oskarsen. Kompetansen ved kontoret er både innenfor helse og jus. Vi håper og mener at denne fagkompetansen skal dekke det mandat Ombudet er gitt etter pasient- og bruker rettighetsloven.

Kontoret er åpningstid fra kl. 08.00 - 15.45 på vintertid, og 08.00-15.00 på sommertid. Klientene kan ringe oss alle hverdager fra kl. 09.00-15.00 på vintertid og 09.00 til 14.30 på sommeren. Vi kan også nås på mail.

Antall henvendelser og forespørsler fra og med 2018 til og med 2020

Året 2020 har vært et spesielt år, der vi hos Pasient- og brukerombudet har hatt en økning i saker til tross for at mindre behandling har vært gitt i helsetjenesten, og mange pasienter er blitt satt på venteliste.

Ombudet har hatt en jevn økning i saker fra 2018. En del av våre henvendelser er forespørsler, hvor mange ringer fordi de trenger råd og veiledning i en vanskelig situasjon. Coronaåret har vært spesielt for pasienter og pårørende med mye ventetid, besøksrestriksjoner for pårørende, stengt sykehus i Vest Finnmark over en periode og generelt mye usikkerhet. Pasientene har vært tålmodige og forståelsefulle, og noen har fortalt at de selv har vært redd for smittet ved en eventuell innleggelse eller besøk hos fastlegen.

Fortsatt er det mange pasienter som tar opp sin sak angående mangelfull kvalitet på behandlingen, sviktende behandling og oppfølging, og manglende eller dårlig kommunikasjon. Respekt, høflighet, innsikt i pasientsituasjonen og tid er helt sentral i all pasientbehandling. Mange helsearbeidere er flinke på disse områdene, men tid og god veiledning kan være en mangelvare i en del pasientkontakter. Dette fører ofte med seg dårlig og vanskelig kommunikasjon som igjen gir dårlig innsikt i hva pasientene trenger. Dette reagerer mange pasienter på.

Under finner dere en oversikt over henvendelsesgrunner til ombudet med en del konkrete eksempler.

2.0 Antall henvendelser og forespørsler fra og med 2018 til og med 2020

2018	358
2019	385
2020	429

Primærsted henvendelser

64 % av henvendelsene omhandler spesialisthelsetjenesten

36% av henvendelsene omhandler kommunal helse- og omsorgstjeneste

Årsak til henvendelser er som følger:

69 % omhandler tjenesteytelse

21 % omhandler system- og saksbehandling

10 % omhandler rettigheter

2.1 Fordeling av saker, hovedkategori

Spesialisthelsetjenesten	194 saker
Kommunale helse- og sosialtjenester	153 saker
Forespørsler	82 saker

2.2 Henvendelser fordelt på de ulike sykehus gjennom de tre siste år (2018,2019,2020)

	2018	2019	2020
Helse Finnmark, klinikk Hammerfest	75	79	84
Helse Finnmark, klinikk Kirkenes	27	24	27
Universitetssykehuset Nord- Norge	29	50	48
Andre sykehus	16	7	9

3.0 Hovedspesialitet kategori spesialisthelsetjenesten (over 5)

Kirurgi	86
Psykisk helsevern	29
Indremedisin	13
Generelle tjenester	15
Nevrologi	5
Fødselshjelp/kvinnesykdommer	10
Øre/nese/halssykdommer	5
Øyesykdommer	6
Revmatologi	5
Onkologi	6

3.1 Underkategorier spesialisthelsetjeneste (over 5):

Ortopedisk kirurgi	33
Psykisk helsevern voksne	27
Syketransport	11
Generell kirurgi	20
Gastroenterologisk kirurgi	10
Nevrologi	5
Psykisk helsevern for barn og unge (BUP)	6
Øre-nese-halssykdommer	5
Øyesykdommer	6
Urologi	5
Revmatologi	5
Obstetrikk	6
Bryst og endokrin kirurgi	5

Kategori kirurgi:

I 2020 hadde kirurgi 84 henvendelser. Kategorien omhandler bl.a ortopedisk kirurgi, generell kirurgi, gastroenterologisk kirurgi, nevrokirurgi, plastikkirurgi, karkirurgi, thoraxkirurgi, kjeve- og ansiktskirurgi og barnekirurgi.

Klagegrunnene omfatter avvisning, behandlingstiltak, bortfall/reduksjon av tjenester, diagnostisering, egenandeler, henvisning, informasjon, journalføring, medisiner, omsorgsfull hjelp, oppfølging, personvern, rutiner, utskriving og ventetid.

Kategori psykisk helsevern:

I 2020 hadde psykisk helsevern 29 henvendelser. Kategorien omhandler psykisk helsevern for barn og voksne.

Klagegrunnene omfatter behandlingstiltak, bortfall/reduksjon av tjenester, medisiner, diagnostisering, henvisning, journal, oppfølging og oppførsel.

Kategori Indremedisin:

I 2020 hadde indremedisin 13 henvendelser. Kategorien omhandler blodsykdommer, dialyse, endokrinologi, fordøyelsessykdommer, geriatri, hjertesykdommer, infeksjonsmedisin og lungesykdommer.

Klagegrunnene omfatter avvisning, behandlingstiltak, informasjon, diagnostisering, oppførsel, rutiner og samarbeid internt.

Kategori Generelle tjenester/transport:

I 2020 hadde generelle tjenester/transport 15 henvendelser. Kategorien omhandler syketransport (Pasientreiser), AMK/ambulanse og AMK-sentral.

Klagegrunnene omfatter klager på avvisning, behandlingstiltak, egenandeler/finansieringsspørsmål, medisinerer, omsorgsfull hjelp, oppfølging, rutiner og utskriving.

Kategori Nevrologi:

I 2020 hadde nevrologi 5 henvendelser. Kategorien omhandler nevrologiske lidelser/smerter og kirurgiske inngrep.

Klagegrunnene omfatter diagnostisering, omfang av tjenester, behandlingstiltak og utskriving.

Kategori Fødselshjelp/kvinnesykdommer

I 2020 hadde fødselshjelp/kvinnesykdommer 9 henvendelser. Kategorien omhandler assistert befruktning, fostermedisin, generell gynekologi, gynekologisk onkologi og obstetikk.

Klagegrunnene omfatter bortfall/reduksjon av tjenester, behandlingstiltak, omsorgsfull hjelp og egenandeler.

Kategori Øre-nese-halssykdommer

I 2020 hadde øre-nese-halssykdommer 5 henvendelser. Kategorien omhandler sykdommer/plager med øre/nese eller hals.

Klagegrunnene omfatter behandling innen frist, behandlingstiltak, informasjon og oppfølging.

Kategori Revmatologi

I 2020 hadde revmatologi 5 henvendelser. Kategorien omhandler revmatiske sykdommer.

Klagegrunnene omfatter medisinerer og diagnostisering.

Kategori Onkologi

I 2020 hadde onkologi 6 henvendelser. Kategorien omfatter kreftsykdom.

Klagegrunnene omfatter behandlingstid, verdighet i tjenestetilbud, samarbeid internt og medisinerer.

Eksempler henvendelser fra spesialisthelsetjenesten:

- 1) *Klient fikk en skade og skulle egentlig sendes regionsykehus for operasjon, men på grunn av Covid 19 situasjonen ble klienten behandlet og operert på lokalsykehuset. Det ble konferert med spesialist ved regionsykehuset som ga instruks om hvordan inngrepet skulle gjøres. Dette ble ikke fulgt opp og pasienten ble påført en skade. Viste seg at skaden er varig og klienten har sendt sin sak inn til Norsk Pasientskadeerstatning for vurdering.*
- 2) *Pårørende ringer på vegne av sin ektefelle som fikk store komplikasjoner etter operasjon. Saken sendt Fylkesmannen i Troms og Finnmark, hvor de fikk vedtak om svikt i behandling. De tok kontakt med oss da de ønsket informasjon om Norsk Pasientskadeerstatning. Vi ga råd og veiledning, samt sendte de skademeldingsskjema.*
- 3) *Pasient tar kontakt grunnet manglende ADHD utredning, medisiner og behandling. Vi gir råd og veiledning for hvordan pasienten skal gå frem for å få den hjelp denne har behov for.*
- 4) *Pasient tar kontakt grunnet vansker med å få videre oppfølging og timer ved VPP. Pasienten forsøkte flere ganger å få kontakt, men lykkes ikke i dette. Vi tok kontakt med VPP og saken ble ordnet opp i og pasienten fikk satt opp time.*

4.0 Hovedspesialitet kommunal helse- og omsorgstjeneste (over 5)

Utredning, diagnostisering og behandling	66
Andre helse- og omsorgstjenester	56
Hjelp ved ulykker og andre akutte situasjoner	13

4.1 Underkategorier kommunal helse- og omsorgstjeneste (over 5)

Fastlege	66
Helsetjenester i hjemmet	13
Sykehjem	20
Psykisk helsevern i kommunen	7
Legevakt	12
Tidsbegrenset opphold i institusjon	9

Kategori Utredning, diagnostisering og behandling:

I 2020 hadde denne kategorien 66 henvendelse (i hovedsak klager på fastlege.) Kategorien omhandler fastlege, legevakt, fengselshelsetjeneste og syketransport. Klagen omfatter avvisning, behandlingstiltak, bortfall/reduksjon av tjenester, diagnostisering, egenandeler/finansieringsspørsmål, henvisning, journalføring, medisiner, oppfølging, personvern og tilgjengelighet.

Kategori andre helse- og omsorgstjenester:

I 2020 hadde denne kategorien 56 henvendelser. Kategorien omhandler avlastning, barnebolig, bolig til vanskeligstilte, brukerstyrt personlig assistanse, dagtilbud, heldøgns omsorgsinstitusjon rusmiddelavhengige, helsetjenester i hjemmet, omsorgsbolig, omsorgslønn, praktisk bistand og opplæring og råd/veiledning, støttekontakt, sykehjem og tidsbegrenset opphold i institusjon.

Klagene omfatter begrunnelse, behandlingstiltak, bortfall/reduksjon av tjenester, brudd på regler om tvang, egenandeler/finansieringsspørsmål, informasjon, kommunikasjon/språk, manglende tildeling av tjenester – avslag, manglende vedtak, medisiner, medvirkning, omfang av tjenester, omsorgsfull hjelp, oppførsel, oppholdskommunens ansvar, personvern og rutiner.

Kategori hjelp ved ulykker og andre akutte situasjoner

I 2020 hadde denne kategorien 12 henvendelser. Kategorien omhandler legevakt og øyeblikkelig hjelp-døgnopphold.

Klagegrunnene omfatter behandlingstiltak, diagnostisering, kommunikasjon/språk, medisiner, omsorgsfull hjelp, oppførsel og rutiner.

Kategori psykisk helsearbeid i kommunene

I 2020 hadde denne kategorien 7 henvendelser. Kategorien omhandler psykisk helsearbeid og rus.

Klagegrunnene behandlingstiltak, diagnostisering, henvisning, medisiner, oppfølging, oppførsel og tilgjengelighet.

Eksempler henvendelser kommunale helse- og omsorgstjenester:

- 1) *Pasient tar kontakt grunnet manglende hjelp og oppfølging fra sin fastlege. Ønsker å bytte fastlege og vi gir pasienten informasjon om hvordan dette kan gjøres.*
- 2) *Pasient hadde time hos fastlege for å få henvisning til spesialisthelsetjenesten. Legen begynte å snakke om sine problemer og andre ting som ikke gjaldt pasienten, men legen selv. Pasienten synes dette var svært uprofesjonelt og ønsket å klage på denne hendelsen. Vi ga pasienten råd og veiledning om fremgangsmåte for å sende en klage.*
- 3) *Bruker tok kontakt med ønske om flere assistenttimer da bruker er enslig og sitter i rullestol. Brukeren hadde kun fått tildelt noen timer pr uke, noe denne mente var for lite i forhold til hjelpebehovet. Kommunen skulle ha møte om saken og vi ga råd og veiledning til bruker.*
- 4) *Pårørende tok kontakt på vegne av sine foreldre med plass på sykehjem. Mente de ikke ble aktivisert, maten var dårlig og mange av de ansatte var fremmedspråklige. Avtaler med pårørende at vi skulle ta dette opp på generelt grunnlag med sykehjemmet.*
- 5) *Pårørende tok kontakt da en av deres nærmeste falt stygt og slo hofta. Smertene forverret seg og de oppsøkte legevakt. Legevaktslege konfererte vakthavende på sykehuset, men noe mer ble ikke gjort. Pasienten sendt hjem med smertestillende. Smertene ble stadig forverret og endte med at pasienten ble hentet hjemme med ambulanse. Det ble tatt røntgen og konstatert lårhalsbrudd. Pasienten ble operert, men pårørende ønsket i ettertid å klage på at et eldre menneske måtte gå med store smerter nesten en uke. Vi ga råd og veiledning for hvordan de skulle gå fram for å klage på dette.*

5.0 Covid 19

Ny kategori grunnet Covid 19 viruset som spredte seg i Norge fra mars 2020. Vi mottok totalt 34 Covid 19 relaterte hendelser fra spesialist- og kommunehelsetjenesten.

Klagegrunnene omfatter avvisning, behandling innen frist, behandlingstiltak, bortfall/reduksjon av tjenester, journalføring, kommunikasjon/språk, medisiner, oppfølging, rutiner, saksbehandling, tilgjengelighet, utskriving og ventetid.

Eksempler henvendelser Covid 19:

- 1) *Pårørende ringer på vegne av sin ektefelle som har fått plass ved behandlingssenter på Østlandet. Ble oppringt med beskjed at ingen nord for Trondheim fikk opphold grunnet covid 19 situasjonen. Anbefalt å klage på dette da det ikke finnes denne type behandlingssenter i region Nord, og alle i Norge har lik rett til behandling.*
- 2) *Pårørende tar kontakt grunnet endring av regler for besøk i ubemannet omsorgsbolig. Beboerne fikk kun lov å ha to personer på besøk, maksimalt i en time. Det var liste på vegg med innskriving og utskriving, samt navn og klokkeslett. Vi tok kontakt med ledelsen i kommunen, saken ble fulgt opp og reglene ble fjernet.*
- 3) *Pasient tok kontakt grunnet avlysning av time for kreftundersøkelse, de kunne heller ikke si når denne kunne få ny time. Vi tok kontakt med avdelingen og de skulle ordne opp i dette slik at pasienten fikk time i nær fremtid.*
- 4) *Henvendelse fra pårørende om at pasienter i terminalfase ikke fikk ha sine nærmeste tilstede deres siste tid. Opplyste at pasienter har dødd uten å ha pårørende tilstede grunnet Covid 19 situasjonen. Pasient- og brukerombudet sjekket ut dette og fikk informasjon om at pasienter har rett til å ha pårørende tilstede, i alle fall en om gangen.*

6.0 Samiske pasienters rettigheter og utfordringer

Pasient- og brukerombudet i Finnmark har fokus på samers utfordringer i møte med helsetjenesten. Fortsatt er det mangel på samisk språk og kulturkompetanse i helsetjenesten i Finnmark. Mye er gjort for å bedre dette tilbudet, men fortsatt er man ikke i mål.

Ombudet har i samarbeid med helsedirektoratet startet opp en pilot med en arbeidsgruppe bestående av aktører fra samiske fagmiljøer og forskning for å bidra til en bedre ombudstjeneste for den samiske befolkningen. Vi hos pasient- og brukerombudets kontor i Hammerfest ønsker å få ansatt en samisk rådgiver som kunne bidra i dette arbeidet. Så langt har dette ikke lyktes. Stillingen som skulle være en pilot på 2 år har vært bredt utlyst 2 ganger uten at vi har lyktes med ansettelse. Vi håper derfor at dette kan bli en fast stilling i fremtiden, og at det blir bevilget midler til dette viktige arbeidet.

Ombudet i Finnmark har i mange år arbeidet med samiske pasienters utfordringer. De fleste ansatte i helsetjenesten snakker ikke samisk, og tolk må brukes enten digitalt, over telefon eller med fysisk oppmøte. Språkproblemene kan her være store, og sykdom påvirker selvsagt også situasjonen. Behovet er da stort for å kunne uttrykke seg på eget morsmål. Bruk av tolk, og aller helst

helsepersonell som kan samisk er da viktig å ha. Ikke minst er dette vesentlig for helsepersonellet selv slik at de forstår den som er syk og kan gi riktig behandling.

Det er gledelig er det at det har startet opp egen samisk sykepleierutdanning i Kautokeino fra januar 2021. Dette er et viktig bidrag i riktig retning for samiske pasienter. Utdanningen har fokus på samisk kultur og studentene er samisktalende. 12 studenter har startet opp. Ombudet håper at helsetjenesten og utdanningsinstitusjonene fortsetter med å utdanne både leger, sykepleiere og samiske helsearbeidere.

Slik det er i dag har vi et lovverk som skal sikre at den samiske pasienten får bruke samisk tolk ved behov og har rett til å snakke eget språk, men er det slik? Mange sier at dette ikke stemmer, tolkebruk og innsikt i samisk språk og kultur kan synes mangelfullt til tider blant helsepersonell.

Det er vel heller slik at det er norsktalende personell som trenger tolk for å forstå den samiske pasienten.

Kunnskap og bevissthet om kultur, språk og tolkebruk må løftes opp i hele helsetjenesten. Særlig ved akutte sykehusinnleggelse er behovet stort, da har man ikke hatt tid til planlegging. Det å snakke med en tolk en gang om dagen når behovet er der nærmest hele døgnet er vanskelig. Pårørende er fortvilet når de ikke kan bli innskrevet med pasient, mens norsktalende helsepersonell kan oppfatte at pasienten forstår godt nok norsk og mener behovet for hyppig tolkebruk ikke er nødvendig. Pårørende kan fortelle at pasienten i virkeligheten har forstått svært lite.

Det blir selvsagt også vanskelig å gi korrekt tilbakemelding om tilstand og symptomer uten felles språk, denne tilbakemeldingen er helsepersonell avhengig av å få hos pasienten. Pasientens rett til medvirkning i behandlingen blir heller ikke ivaretatt når man ikke får anledning til å uttrykke seg.

Vi hos ombudet jobber med disse problemstillingene og vil arbeide videre for et bedre tilbud til den samiske befolkningen. Vi oppfordrer de som trenger oss om å ta kontakt.

7.0 Forespørsler og henvendelser utenfor mandat

I 2020 mottok vi 82 forespørsler, samt 6 henvendelser utenfor mandat. Dette er henvendelser som ikke blir registrert som sak, men hvor pasienter/pårørende kun får råd/veiledning om det de etterspør. Noen forespørsler er utenfor vårt mandat som bl.a NAV og hjelpemidler gjennom Hjelpemiddelsentral. Noen eksempler på forespørsler kan være at de ber om telefonnummer til sykehus/pasientreiser etc., spørsmål om klageordninger som Norsk Pasientskadeerstatning, dekning av advokat, fri rettshjelp, dekning av reiseutgifter, fritt sykehusvalg, pasientrettigheter, bytte av fastlege og andre rettighetsspørsmål. De som ringer oss kan fritt velge å være anonyme i sine forespørsler til oss.

8.0 Pasientskade/komplikasjoner/Norsk pasientskadeerstatning/Fylkesmannen

De fleste behandlinger og inngrep skjer uten de store komplikasjonene. Likevel går ikke alle inngrep som planlagt og noen pasienter opplever at de får skader og komplikasjoner. Dette fører igjen til et langt og krevende sykdomsforløp. Noen ganger mener pasientene at behandlingen ikke har vært god nok eller at den har vært direkte feil, samt at de ikke har vært godt nok informert på forhånd om komplikasjonsfarene. En del av disse pasientene kommer til oss, og vi bistår dem med klagesaker til Norsk Pasientskadeerstatning (NPE). Å få sin sak behandlet hos NPE er gratis, og pasientene får en objektiv sakkyndig bedømming av behandlingen som er gitt. Mange er fornøyde med akkurat dette selv om de ikke alltid får utbetalt erstatning.

Pasientene bestemmer selv om de vil sende sin sak til NPE. Vi er behjelpelig ved utforming av skadebeskrivelser, innspill til sakkyndige erklæringer og til uttalelse fra behandlingssted. I noen tilfeller bistår vi også ved klage på avslag fra NPE. I 2020 bisto vi 21 pasienter i forhold til å sende sin sak inn til NPE. I tillegg anbefaler vi mange gjennom råd og veiledning å sende sin sak inn selv. Dette er relativt enkelt gjennom et elektronisk skjema som man finner på NPEs nettsider. Vi veileder alle de som ønsker hjelp til å fylle ut dette skjemaet.

I de tilfeller hvor det har oppstått hendelser hvor alvorlighetsgraden tilsier at Statsforvalteren bør vurdere sakene, oversender vi disse videre til dem. Vi oversender i tillegg de saker hvor påklaget instans ikke svarer ombudet på brev vi har sendt. Ifølge lovverket er de pliktig å svare ombudet i klagesaker.

I 2020 var vi i kontakt med Statsforvalteren i Troms og Finnmark vedrørende 16 saker som omhandlet svikt i helsetjeneste og manglende svar fra påklagede instanser.

9.0 Pasient- og brukerombudets anbefalinger til helsetjenesten

- 1) Fortsatt jobbe for å gi pasientene et trygt helsetilbud under pandemien
- 2) Spesialisthelsetjenesten må jobbe videre med å ta igjen ventelister på en effektiv måte slik at pasienter får sin behandling
- 3) Fortsette å arbeide med "gode pasientforløp" mellom spesialisthelsetjenesten og kommunene
- 4) Lytte til de tilbakemeldingene som kommer både direkte fra pasientene og fra pasient- og brukerombudet, og bruke de aktivt i kvalitetsarbeidet
- 5) At spesialisthelsetjenesten tar godt grep for å avklare hva som feiler pasientene slik at de får en diagnose, og dertil korrekt behandling. De pasientene som forblir uavklart, må ha en plan for hva som skal skje videre ved utskrivelse
- 6) Fastlegen må ha tid til den enkelte pasient, slik at pasientens rett til å bli hørt og medvirke blir en realitet, og ikke minst at sykdom oppdages tidligst mulig
- 7) At samiske pasienter får anledning til å bruke sitt eget språk ved at det aktivt brukes tolketjenester i helsetjenesten, og at det gis opplæring i samisk kulturforståelse og språk til ansatte
- 8) Det kommunale psykiatri tilbudet må styrkes med flere omsorgsboliger som har heldøgns bemanning

Vedlegg

Lov om Pasient- og brukerrettigheter (Pasient- og brukerrettighetsloven)

Overskriften endret ved [lov 22 aug 2008 nr. 74](#) (ikr. 1 sep 2009 iflg. [res. 21 aug 2009 nr. 1102](#)).

§ 8-1. Formål

Pasient- og brukerombudet skal arbeide for å ivareta pasientens og brukerens behov, interesser og rettssikkerhet overfor den statlige spesialisthelsetjenesten, den fylkeskommunale tannhelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten, og for å bedre kvaliteten i disse tjenestene.

§ 8-2. Arbeidsområde og ansvar for ordningen

Staten skal sørge for at det er et pasient- og brukerombud i hvert fylke. Pasient- og brukerombudets arbeidsområde omfatter statlige spesialisthelsetjenester, fylkeskommunale tannhelsetjenester og kommunale helse- og omsorgstjenester.

Ett av pasient- og brukerombudene skal ha en koordinerende rolle for alle ombudene. Dette ombudet skal bidra til å utvikle felles arbeidsmetodikk, bistå de øvrige ombudene med systematisk kompetanseutvikling og veiledning, gi råd i enkeltsaker, bidra til felles løsning og forståelse av prinsipielle saker og følge med på hvordan ulike grupper av pasienter og brukere prioriteres ved tildeling av tjenester.

Ombudet skal utføre sin virksomhet selvstendig og uavhengig.

§ 8-3. Rett til å henvende seg til pasient- og brukerombudet

Pasient- og brukerombudet kan ta saker som gjelder forhold i den statlige spesialisthelsetjenesten, den fylkeskommunale tannhelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten, opp til behandling enten på grunnlag av en muntlig eller skriftlig henvendelse eller av eget tiltak.

Enhver kan henvende seg til pasient- og brukerombudet og be om at en sak tas opp til behandling. Den som henvender seg til pasient- og brukerombudet, har rett til å være anonym.

§ 8-4. Behandling av henvendelser

Pasient- og brukerombudet avgjør selv om en henvendelse gir tilstrekkelig grunn til å ta en sak opp til behandling. Dersom pasient- og brukerombudet ikke tar saken opp til behandling, skal den som har henvendt seg gis underretning og en kort begrunnelse for dette.

§ 8-5. Pasient- og brukerombudets rett til å få opplysninger

Offentlige myndigheter og andre organer som utfører tjenester for forvaltningen, skal gi ombudet de opplysninger som trengs for å utføre ombudets oppgaver. Reglene i tvisteloven kapittel 22 får tilsvarende anvendelse for ombudets rett til å kreve opplysninger.

§ 8-6. Pasient- og brukerombudets adgang til helse- og omsorgstjenestens lokaler

Pasient- og brukerombudet skal ha fri adgang til alle lokaler hvor det ytes statlige spesialisthelsetjenester, fylkeskommunale tannhelsetjenester og kommunale helse- og omsorgstjenester.

§ 8-7. Pasient- og brukerombudets oppgaver

Pasient- og brukerombudet skal i rimelig utstrekning gi den som ber om det informasjon, råd og veiledning om forhold som hører under ombudets arbeidsområde.

Pasient- og brukerombudet skal gi den som har henvendt seg til ombudet, underretning om resultatet av sin behandling av en sak og en kort begrunnelse for resultatet.

Pasient- og brukerombudet har rett til å uttale sin mening om forhold som hører under ombudets arbeidsområde, og til å foreslå konkrete tiltak til forbedringer. Pasient- og brukerombudet bestemmer selv hvem uttalelsene skal rettes til. Uttalelsene er ikke bindende.

Pasient- og brukerombudet skal underrette tilsynsmyndighetene om tilstander som det er påkrevet at disse følger opp.

Pasient- og brukerombudet skal sørge for å gjøre ordningen kjent.

§ 8-8. Forskrifter

Departementet kan gi forskrifter til gjennomføring og utfylling av bestemmelsene om pasient- og brukerombud.

Jahkedieđáhus 2020 Finnmárku

Veršuvdna dárogillii ja sámegilli

Ovdasátni: 2020 jahkediđáhhus

Jahki 2020 lea leamaš “earálágan-jahki” maiddá pasieanta- ja geavaheaddjiáittardeddiide. Koronapandemijja garra ráddjejumit sihke sosiálalaččat ja fysalaččat leat čuohcan midjiide buohkaide. Mii geat bargat Pasieanta- ja geavaheaddjiáittardeaddjis Finnmárkkus leat leamaš ollu ruovttukantuvrras ja eanaš gulahallan pasieanttaiguin ja oapmahaččaiguin telefonna bokte, ja mis leat leamaš elektronalaš čoahkkimat singuin geaiguin ovttasbargat.

Doaimmimet nu mo dábálaš gitta njukčamánu 12. b. 2020, ja min klieanttat sáhte galledit min kantuvrras, ja mii sáhtiimet mannat galledit sin geat dárbbášedje ahte bođiimet sin geahčai.

Pandemijja lea dagahan ahte hui ollu pasieanttat ain vurdet oažžut divššu spesialistadearvvašvuodabálvalusas, divššut leat maŋnonan ja diimmut leat bissehuvvon. Dearvvašvuodabálvalus lea lasihan resurssaid vai gerget buot diimmuiguin mat leat maŋiduvvon, ja dát diehtelasat ádjána veahá. Áittardeaddji lea fuolastuvvan daid pasieanttaid ovddas geain leat duodalaš givssit ja buozalmasvuohtha mii vearrána. Danne leat mii mángii leamaš medias ávžžuhan dihte pasieanttaid váldit oktavuoda dearvvašvuodabálvalusain dahje minguin jus sis lea nu.

Golgotmánánu 1. b. 2020 fárreheimmet iežamet kantuvrra lanjaide guovdu Hámmárfeastta gávpotguovddáža, namalassii Sjøgata 9:i Nissen gávpeguovddáži. Dalle sáhtiimet sávvat buresbohtima iežamet klieanttaide ja ovttasbargoguimmiide ođđa ja universálalaččat hábmejuvvon lanjaide. Dát lei juoga man sihke min klieanttat ja mii leimmet guhká vuordán. Min lanjat leat 4. gearddis ja álbmot sáhtá dál bohtit min lusa sihke gávpeguovddáža heaissaid ja olgouvssaid bokte sihke Sjøgatas ja Storgatas.

Danin go dál ain leat ráddjejumit čoahkkimiid dáfus, fertejit min klieanttat dahkat šiehtadusaid minguin telefonna dahje e-poastta bokte ovdal dat vejolaččat sáhtá čadahuvvot. Pandemijja lea dagahan ahte mii eanaš fertet veahkehit min klieanttaid telefonna bokte, ja dat ii leat álo buoremus čoavddus. Olugat háliidit deaivvadit minguin ja mii sávvat ahte mii sáhttit dan fargga dahkat.

Mii Pasieanta- ja geavaheaddjiáittardeaddjis mátkkoštat dábálaččat oalle ollu čoahkkimiidda servviiguin, beroštusorganisašuvnnaiguin, klieanttaiguin ja oapmahaččaiguin ja dieđusge maid dearvvašvuodabálvalusaiguin miehtá Finnmárkkku. Dalán go pandemijja lea min gieđas, de mii joatkit dainna.

Jahkediđáhussii leat čállán áittardeaddji doaimmaid ja statistihka mas leat sivat manne olbmot leat váldán minguin oktavuoda. Dát leat biddjon kategoriijaide fáddán ja sivvan, ja mii leat válljen ovdanbuktit muhttin ovdamearkkaid maid leat anonymiseren. Leat ain suorggit dearvvašvuodabálvalusas main ferte buoridit kvalitehta. Áittardeaddji háliida áinnas veahkehit dan dahkat.

Návddaš lohkama.

Dearvvuođat Pasieanta- ja geavaheaddjiáittardeaddjis Romssas ja Finnmárkkus
Hámmárfeastta kantuvra

Neeth Elisabeth Eriksen

Sisdoallu:	21
Ovdasátni	19
1.0 Pasieanta- ja geavaheaddjiáittardeaddji doaimmat	22
1.2 Doaibmadilit	24
2.0 Oktavuodáváldimiid ja gažaldagaid lohku 2018:s 2020 lohppii	25
2.1 Áššiid juohkin, váldokategoriija	25
2.2 Oktavuodáváldimat juhkkovuvvon iešguđetge buohcciviesuide manjimus golbma jagi (2018, 2019, 2020)	25
3.0 Specialistadearvvašvuodábálvalus	26
3.0 Váldoerenoamášsuorgi specialistadearvvašvuodábálvalusa kategoriija	26
3.1 Vuollekategoriijat specialistadearvvašvuodábálvalusas	26
4.0 Gielddalaš dearvvašvuoda- ja fuolahusbálvalusat	28
4.0 Váldoerenoamášsuorgi gielddalaš dearvvašvuoda- ja fuolahusbálvalusa	28
4.1 Vuollekategoriijat gielddalaš dearvvašvuoda- ja fuolahusbálvalusas	28
5.0 Covid 19	30
6.0 Sámi pasieanttaid vuoigatvuodát ja hástalusat	31
7.0 Gažaldagat	32
8.0 Pasieantavahát/váttisvuodát/Norgga Pasieantavahátbuhtadus (NPE)	32
9.0 Pasieanta- ja geavaheddjiidáittardeaddji ávžžuhusat dearvvašvuodábálvalussii	33
Mildosat: Pasieanta- ja geavaheddjiidláhka kapihtal 8.	34

Jahkedieđáhus jorgaluvvon sámegillii lea mielddusin 2. Oasis

1.0 Pasieanta- ja geavaheaddjiáittardeaddji doaimmat

Finnmárkku Pasieanta- ja geavaheaddjiáittardeaddji lea 01.02.21 rievddan nama Romssa ja Finnmárkku Pasieanta- ja geavaheaddjiáittardeaddjin, kantuvra Hámmárfeasta. Lea boadus regiovdnareformmas. Áittardeaddjis mas lea kantuvra Hámmárfeasttas galgá ain leat Finnmárkkubuohcciviessu, UNN, Finnmárkku gielddat ja almmolaš bártne dearvvašvuodabálvalus váldoovddasvástádussan. Min klieanttaide ii rievdda miikkige duohtavuodas. Romssa ja Finnmárkku Pasieanta- ja geavaheaddjiáittardeaddji galgá gokčat fylkka mii lea 48 637 km² stuoru, ja gos olbmot orrut bieđgguid stuorát ja unnit báikkiin. Fylkkas lea 18 gieldda, 6 dain gielddain lea gávpogat. Áittardeaddji Finnmárkkus galgá áimmahuššat dárui, sámi, kvena ja vierisgielat álbmoga.

Pasieanta- ja geavaheddjiidáittardeaddji doaimma lea vuoigatvuodavuodđuduvvon láhkii Pasieanta- ja geavaheddjiidvuoigatvuodaid birra, suoidnemánu 2. b. 1999 kapihtal 8 ***Pasieanta- ja geavaheddjiidáittardeaddji bargu lea áimmahuššat pasieantta ja geavaheaddji dárbbuid, beroštumiid ja riektesihkkarvuoda stáhtalaš spesialistadearvvašvuodabálvalusa, fylkkagielddalaš bártne dearvvašvuodabálvalusa ja gielddalaš dearvvašvuoda- ja fuolahusbálvalusa ektui, ja buoridan dihte dáid bálvalusaid kvalitehta.***

Pasieanta- ja geavaheddjiidáittardeaddji lea hálddahušlaččat čadnon Dearvvašvuodadirektoráhtii, mas lea áittardeaddjiortnega formála bargoadiovdasvástádus. Áittardeaddji doaimmaha doaimmastis iešheanaláččat ja sorjjasmeahttumit. Fálaldat lea nuvtá ja klieanttain lea vejolašvuota leat anonyma. Lea vuosttašceahkkefálaldat ja klieanttat sáhttet váldit oktavuoda telefonna 78417240 dahje e-poastta bokte oažžut veahki.

Dán jagi lea lassánan áššit maid áittardeaddji lea gieđahallan, 415 áššečuolmma lea loktejuvvon. Áššit lea jeavddálaččat lassánan 2018 rájes. Áittardeaddji lea 2020:s bargan olles iežas mandáhtain. Dat mearkkaša sihke individuála áššemeannudeapmi mas ovttaskas pasieanta, geavaheaddji dahje oapmahaš oažžu veahki min kantuvrras. Dát dagaha ahte dearvvašvuodabálvalus oažžu ruovttoluottadieđuid áššiid birra bálvalusas mat eai doaimma doarvái bures. Juohke áidna ášši mii čalmmustahttojuvvo lea mielde čuvgehit dearvvašvuodaveahki mii ii leat doaimman doarvái bures, ja mii ferte buoriduvvot. Mihttu lea ahte kvalitehta galgá šaddat vel ain buoret. Pasieanta- ja geavaheaddjiáittardeaddjis lea leamaš unnán fysalaš čoahkkima 2020:s, muhto ollu digitála.

Koronapandemiija lea dagahan ollu rievdamii álbmoga dearvvašvuodafálaldagaide eastadan dihte njoammuma, ja dárbbalaš dearvvašvuodaveahki lea dieđusge leamaš vuoruhuvvon. Dát lea dagahan ahte

leat olugat geat vurdet divššu man dárbbasit. Maiddái riikka pasieanta- ja geavaheaddjiáittardeddiin leamaš beroštupmi dán áššečuolmmas, ja leat ovttasbargan riikaviidosáččat. Dákkár áššečuolmmat loktejuvvojit guovddášdásis jahkásaš oktasaš jahkedieđáhusas mii guoská buot áittardeaddjikantuvraide miehtá riikka. Dás čilgejuvvojit iešguđetge áššečuolmmat mat gusket olles riikii. Dát almmuhuvvo bajit eiseválddiide oktanaga fylkkaid jahkedieđáhusain.

Mii sávvat ahte jahkedieđáhus sáhtta leat dehálaš oassin dasa ahte sihke Finnmárkku giełddalaš ja spesialistadearvvašvuodabálvalusa kvalitehta álelassii buoriduvvo.

Jahkedieđáhus addo buot instánssaide dearvvašvuodabálvalusas, ja Dearvvašvuodadirektoráhtii mas lea áittardeaddjiortnega hálldahuslaš ovdasvástáduš.

Áittardeaddji váldá vuostá buot áššiid gieđahallamii mat leat siskkobealde min mandáhta. Ovttaskasáššit gieđahallojit individuálalaččat ja leat jávohisvuoda geatnegahtton. Mis lea áššemeannudanvuogádat masa registreret buot áššiid, skánnet buot dokumeantaid ja dokumenteret iežamet barggu. Dán vuogádagas ráhkaduvvo statistihkka fylkkaid mielde ja našunalalaččat.

Mii geahččalat leat nu unnán byrokráhtalaččat go vejolaš ja ahte mis lea jođánis áššemeannudeapmi. Muhttomín čoađdit ášši telefodnaságastallama bokte. Áittardeaddjis fertejit formála áššit leat ortnegis dan bokte ahte pasieanta dahje oapmahaš addá midjiide válddi bargat áššiin. Dat lei vai bálvalusbáiki dahje - doaimmaheaddji galgá sáhttit addit midjiide daid dieđuid maid dárbbasat čalmustit ášši ja gieđahallat dan viidásat.

Áššiide mat leat eanet duođalaččat bidjat eanet áiggi ja geavahat iešguđetge lahkonanvugiid. Dát dahkko álo ovttas pasieanttain dahje oapmahaččain. Jus lea jearaldat váilevašvuodas dahje juoga mii lea fuolakeahttaí dearvvašvuodaveahkis, de sáddejuvvo váidda viidásat Romssa ja Finnmárkku Stáhtahálldašeaddji, ovdalis Finnmárkku Fylkkamánii, gieđahallot ja čielggaduvvot. Stáhtahálldašeaddjis lea bearráigeahččanváldi buot dearvvašvuodaveahki ektui Romssas ja Finnmárkkus, ja áittardeaddji lea geatnegahtton dieđihit oktavuodaváldimiid birra go jerrojuvvo lea go dikšu leamaš dohkálaš.

Pasieantavahágiid oktavuodas sáddejuvvo ášši Norgga Pasieantavahátbuhtadussii-NPE:i árvoštallojuvvo, mii sáhttit veahkehit ja vuostáiváldit dávjá kopijja buot duođastusain. Nu sáhttit mii veahkehit pasieantta sihke čálalaččat ja njálmmálaččat gulahallat NPE:in.

Go leat áššit main mii árvoštallat ahte vuogádat ii doaimma nu mo galgá de mii sáhttit loktet daid áššiid alit dássái gos dat gieđahallojuvvojit prinsihpalaččat. Dát

leat áššečuolmmat mat dávjá gusket ollu pasieanttaide dahje oapmahaččaide, ja nu dain lea stuorra mearkkašupmi eambbosiidda.

Pasieanta- ja geavaheadjjiáittardeaddji galgá buori vuogi mielde geahččalit čoavdit riiddu gaskas klieantta ja dearvvašvuođabálvalusa, ja jus vejolaš de galget gávdnat buriid čovdosiid. Dehálaš mihttu lea ahte lea buorre luohhtevaš gaskavuolta gaskal pasieantta ja dearvvašvuođabálvalusa. Deaivvadit pasieanttaiguin ja dearvvašvuođabálvalusain gudnevuollegašvuođain lea dehálaš oassi min barggus.

1.2 Doaimmadilit

Pasieanta- ja geavaheddjiidáittardeaddji kantuvra lea Hámmárfeasta gávpotguovddážiis. Mii leat fárren ođđa lanjaide 2020 čavčča ja leat dál Nissensenteris, Sjøgata 9:s, 4. gearddis. Kantuvrras leat golbma bargi 100 % virggis 01.01.20, ja bargit leat pasieanta- ja geavaheddjiidáittardeaddji Mette Elisabeth Eriksen, ráđđeaddi Irene Skjeldnes ja seniorráđđeaddi Odd Oskarsen. Kantuvrras lea gelbbolašvuohta sihke dearvvašvuođas ja juridihkas. Mii sávvat ja oaivvildat ahte dát fágagelbbolašvuohta galgá gokčat dan mandáhta mii lea addon Áittardeaddjái pasieanta- ja geavaheddjiidlága bokte.

Kantuvrras leat čuovvovaš rahpanáiggat, dii. 08.00-15.45 dálvet, ja 08.00-15.00 geasset. Klieanttat sáhttet riŋget midjiide árgabeivviid dii. 09.00-15.00 dálvet, ja 09.00-14.30 geasset. Min sáhtá maid olahit e-poastta bokte.

Oktavuodaváldimiid ja gažaldagaid lohku 2018:s 2020 lohppii

Jahki 2020 lea leamaš erenoamáš jahki, maiddá mis Pasieanta- ja geavaheddjiidáittardeaddjis leat leamaš eanet áššit vaikke vel dearvvašvuođabálvalusas leat addojuvvon unnit divššut, ja ollu pasieanttat leat biddjon vuordinlistui.

2018 rájes lea áittardeaddji jeavddálaččat ožžon eanet áššiid. Muhttin oassi oktavuođaváldimiin leat jearaldagat, leat olugat geat riŋgejit go dárbbášit rávvagiid ja bagadallama váttis dilálašvuođas. Koronajahki lea leamaš erenoamáš pasieanttaide ja oapmahaččaide, lea leamaš ollu vuordináigi, galledanráddjehusat oapmahaččaide, Oarje Finnmarkkus lea buohcciviessu leamaš gitta muhttin áigodaga ja lea leamaš ollu eahpesihkarvuohta. Pasieanttat leat leamaš gierdevaččat ja sii leat čájehan áddejumi, ja muhttimat leat muitalan ahte leat ieža ballan njoammuduvvot jus galggašit čállojuvvo sisa dahje fitnat fástadoaktára luhtte.

Ain leat ollu pasieanttat geat ovdanbuktet iežaset ášši váilevaš kvalitehta dáfus divššus, go divššus ja čuovvuleamis leamaš váili, ja váilevaš dahje heajos gulahallama dáfus. Árvusatnin, olmmošlašvuohta, áddejupmi pasieantta dillái ja

áigái lea čielgasit guovddážiis álo go galgá dikšut pasieanttaid. Ollu dearvvašvuodabargit leat čeahpit dása, muhto áigi ja buorre bagadallan sáhtta leat váilevaš muhtin pasieantaoktavuođain. Dát dávjá dagaha ahte lea heajos ja váttis gulahallan, mii fas dagaha heajos ipmárdusa das maid pasieanttat dárbbasit. Leat ollu pasieanttat geat reagerejit dasa.

Dás vuolábealde lea oppalašgeahčastat muhtin konkrehta ovdamearkkaiguin mas oainnát makkár sivat olbmui leat leamaš váldit oktavuođa áittardeddiin.

2.0 Oktavuođaváldimiid ja gažaldagaid lohku 2018:s 2020 lohppii

2018	358
2019	385
2020	429

Vuodđobáiki oktavuođaváldimat

64 % oktavuođaváldimiin leat spesialistadearvvašvuodabálvalusa birra

36 % oktavuođaváldimiin leat gielddalaš dearvvašvuoda- ja fuolahusbálvalusa birra

Sivat oktavuođaváldimiidda:

69 % oktavuođaváldimiin leat bálvalusaddosiid birra

21 % oktavuođaváldimiin leat vuogádat- ja áššemeannudeami birra

10 % oktavuođaváldimiin leat vuoigatvuodaid birra

2.1 Áššiid juohkkin, váldokategoriija

Spesialistadearvvašvuodabálvalus	194 ášši
Gielddalaš dearvvašvuoda- ja sosiálabálvalusat	153 ášši
Gažaldagat	82 ášši

2.2 Oktavuođaváldimat juhkkovuvvon iešguđetge buohcciviesuide maŋimuš golbma jagi (2018, 2019, 2020)

	2018	2019	2020
Finnmárkku Dearvvašvuoha, Klinihkka Hámmárfeasta	75	79	84
Finnmárkku Dearvvašvuoha, Klinihkka Girkonjárga	27	24	27
Davvi-Norgga Universitehtabuohcciviessu	29	50	48
Eará buohcciviesut	16	7	9

3.0 Váldoerenoamášsuorgi spesialistadearvvašvuodábálvalusa kategoriija (badjel 5)

Kirurgiija	86
Psykalaš dearvvašvuodasuddjen	29
Sis-medisiidna	13
Oppalaš bálvalusat	15
Nevrologiija	5
Riegádahttinveahkki/nissondávddat	10
Beallje-/njunne-/čottadávddat	5
Čalbmedávddat	6
Leasmedávddat	5
Onkologiija	6

3.1 Vuollekategoriijat dearvvašvuodábálvalusas (badjel 5):

Ortopedalaš kirurgiija	33
Psykalaš dearvvašvuodasuddjen rávisolbmot	27
Buhcciidfievrreapmi	11
Oppalaš kirurgiija	20
Gastroenterologalaš kirurgiija	10
Nevrologiija	5
Psykalaš dearvvašvuodasuddjen mánáide ja nuoraide (BUP)	6
Beallje-/njunne-/čottadávddat	5
Čalbmedávddat	6
Urologiija	5
Leasmedávddat	5
Obstetriikka	6
Čižže- ja endokriidna kirurgiija	5

Kategoriija kirurgiija:

2020:s váldui oktavuoha 84 geardde kirurgiija hárrái. Kategoriijii gullet earret eará ortopedalaš kirurgiija, oppalaš kirurgiija, gastroenterologalaš kirurgiija, nevrokirurgiija, plastihkkakirurgiija, varrasuotnakirurgiija, thoraxkirurgiija, oalul- ja ámadadjokirurgiija ja mánáidkirurgiija.

Váidagat leat dáid áššiid birra: biehttaleapmi, dikšodoaibmabijut, go bálvalusa massá dahje dat geahpeduvvo, diagnosa bidjan, iežasmávssut, čujuheapmi, diehtujuohkin, journálačállin, dálkkodeapmi, fuolalaš veahkki, čuovvuleapmi, personsuodjalus, rutiinnat, olggosčáliheapmi ja vuordináigi.

Kategoriija psykalaš dearvvašvuodasuddjen:

2020:s válđui oktavuohhta 29 geardde psykalaš dearvvašvuodasuddjema hárrái. Kategoriijii gullá psykalaš dearvvašvuodasuddjen mánáide ja rávisolbmuide. Váidagat leat dáid áššiid birra: dikšodoaibmabijut, go bálvalusa massá dahje dat geahpeduvvo, dálkkodeapmi, diagnosa bidjan, čujuheapmi, journála, čuovvuleapmi ja láhtten.

Kategoriija Sis-mediisidna:

2020:s válđui oktavuohhta 13 geardde sis-mediisidna hárrái. Kategoriijii gullet varradávddat, dialiisa, endokrinologiija, suolbmudandávddat, geriatriija, váibmodávddat, infekšuvdnamedisidna ja geahpesdávddat. Váidagat leat dáid áššiid birra: biehttaleapmi, dikšodoaibmabijut, diehtujuohkin, diagnosa bidjan, láhtten, rutiinnat ja siskkáldas ovttasbargu.

Kategoriija Oppalaš bálvalusat/fievrrideapmi:

2020:s válđui oktavuohhta 15 geardde oppalaš bálvalusaid/fievrridemiid hárrái. Kategoriijii gullet buhcciidfievrrideapmi (Pasieantamátkkit), AMK/ambulánsa ja AMK-guovddáš. Váidagat leat dáid áššiid birra: biehttaleami váidin, dikšodoaibmabijut, iežasmávssut/ruhtadanjearaldagat, dálkkodeapmi, fuolalaš veahkki, čuovvuleapmi, rutiinnat ja olggosčáliheapmi.

Kategoriija Nevrologiija:

2020:s válđui oktavuohhta 5 geardde nevrologiija hárrái. Kategoriijii gullet nevrologalaš váttut/bákčasat ja kirurgalaš čuohtadeamit. Váidagat leat dáid áššiid birra: diagnosa bidjan, bálvalusa hivvodat, dikšodoaibmabijut ja olggosčáliheapmi.

Kategoriija Riegádahttinveahkki/nissondávddat

2020 válđui oktavuohhta 9 geardde riegádahttinveahki/nissondávddaid hárrái. Kategoriijii gullet goanstasahkkeheapmi, ohkemedisidna, oppalaš gynekologiija, gynekologalaš onkologiija ja obstetriikka. Váidagat leat dáid áššiid birra: go bálvalusa massá dahje dat geahpeduvvo, dikšodoaibmabijut, fuolahalaš veahkki ja iežasmávssut.

Kategoriija Beallje-njunne-čottadávddat

2020:s válđui oktavuohhta 5 geardde beallje-njunne-čottadávddaid hárrái. Kategoriijii gullet dávddat/givssit beljiin/njunis dahje čoddagis. Váidagat leat dáid áššiid birra: dikšu áigemeari siste, dikšodoaibmabijut, diehtujuohkin ja čuovvuleapmi.

Kategoriija Leasmedávddat

2020:s válđui oktavuohhta 5 geardde leasmedávddaid hárrái. Kategoriijii gullet leasmedávddat. Váidagat leat dáid áššiid birra: dálkkodeapmi ja diagnosa bidjan.

Kategoriija Onkologiija

2020:s váldui oktavuoha 6 gearde onkologiija hárrái. Kategoriijii gullet maid borasdávdat.

Váidagat leat dáid áššiid birra: dikšunáigi, árvolašvuoha bálvalusfálaldagain, siskkáldas ovttasbargu ja dálkkodeapmi.

Ovdamearkkat spesialistadearvvašvuoda oktavuodaváldimiin:

- 1) *Klieanta hávváduvvui ja galggai rievtti mielde sáddejuvvot guovllubuoheccivissui čuohepaduvvot, muhto Covid 19 geažil dikšojuvvui ja čuohepaduvvui klieanta báikkálaš buohecciviesus. Ráđđádallojuvvui spesialisttain guovllubuohecciviesus guhte čilgii mo galggai čađahit čuohepadeami. Dát ii čuovvulahttojuvvon ja pasientii geavai vahát. Čájuhuvvui ahte lea bastevaš vahát ja klieanta lea sádden iežas ášši Norgga Pasieantavahátbuhtadussii árvoštallot.*
- 2) *Oapmahaš ringe iežas beallalačča ovddas geasa šadde stuorra givssit maŋŋá čuohepadeami. Ášši sáddejuvvui Romssa ja Finnmárkku fylkkamánnii, doppe dahkkui mearrádus ahte divššus lei váili. Soai válddiiga oktavuoda go háliideigga dieđuid Norgga Pasieantavahátbuhtadusa birra. Mii rávviimet ja bagadalaimet, ja sáddiimet sudnuide vahátdieđihanskovi.*
- 3) *Pasieanta váldá oktavuoda go ii leat ožžon ADHD-čielggadusa, dálkkodeami iige divššu. Mii rávvet ja bagadat maid pasieanta galgá dahkat vai oažžu dan veahki maid dárbaša.*
- 4) *Pasieanta váldá oktavuoda go leat váttisvuodát oažžut viidásat čuovvuleami ja diimmuid VPP:s. Pasieanta geahččalii mángii oažžut oktavuoda, muhto ii lihkestuvvan. Mii válddiimet oktavuoda VPP:in ja ášši ordnašuvai ja pasieanta oaččui diimmu.*

4.0 Váldoerenoamášsuorgi gielddalaš dearvvašvuoda- ja fuolahusbálvalus (badjel 5)

Čielggadeapmi, diagnosa bidjan ja dikšu	66
Eará dearvvašvuoda- ja fuolahusbálvalusat	56
Veahkki lihkohisvuodaid ja eará fáhkkaš dilálašvuodaid oktavuodas	13

4.1 Vuollekategoriijat gielddalaš dearvvašvuoda- ja fuolahusbálvalusas (badjel 5)

Fástadoavttir	66
Dearvvašvuodabálvalusat ruovttus	13
Buhcciidruoktu	20
Psykalaš dearvvašvuodasuddjen gielddas	7
Doavttirfákta	12
Áigeráddjejuvvon orrun institušuvnnas	9

Kategoriija Čielggadeapmi, diagnosa bidjan ja dikšu:

2020:s válđui oktavuoha 66 geardde dán kategoriija hárrái (eanaš váidagat fástadoaktáriid ektui.) Kategoriijii gullet fástadoavttir, doavttirfákta, giddagasdearvvašvuodabálvalus ja buhcciidfievrreapmi.

Váidagat leat dáid áššiid birra: biehttaleapmi, dikšodoaibmabijut, go bálvalusa massá dahje dat geahpeduvvo, diagnosa bidjan, iežasmávssut/ruhtadanjearaldagat, čujuheapmi, journálačállin, dálkkodeapmi, čuovvuleapmi, personsuodjalus ja beasatlašvuoha.

Kategoriija eará dearvvašvuoda- ja fuolahusbálvalusat:

2020:s válđui oktavuoha 56 geardde dán suorggi hárrái. Kategoriijii gullet dudden, mánáidruoktu, ruoktu sidjiide geat rahčet, ieštivrenveahkki, beaivefálaldat, birrajándor fuolahusásahus, gárrenmirkosorjavaš, dearvvašvuodabálvalusat ruovttus, fuolahusruoktu, fuolahusbálká, praktihkalaš veahkki ja oahpahallan ja rávven/bagadallan, doarjjaolmmoš, buhcciidruoktu, áiggi dáfus ráddjejuvvon orrun ásahusas.

Váidagat leat dáid áššiid birra: ákkastalan, dikšodoaibmabijut, go bálvalusaid massá dahje dat geahpeduvvojit, bággonjuolggadusaid rihkkon, iežasmávssut/ruhtadanjearaldagat, diehtujuohkin, gulahallan/giella, váilevaš bálvalusjuohkin – biehttaleapmi, váilevaš mearrádusat, dálkkodeapmi, mielváikkuheapmi, bálvalusaid hivvodat, fuolalaš veahkki, láhtten, orrungielddaid ovddasvástádus, personsuodjalus ja rutiinnat.

Kategoriija veahki lihkohisvuodaid ja eará fáhkkatlaš dilálašvuodaid oktavuodas

2020:s válđui oktavuoha 12 geardde dán suorggi hárrái. Kategoriijii gullá doavttirfákta ja fáhkkatlaš veahki -jándorrun.

Váidagat leat dáid áššiid birra: dikšodoaibmabijut, diagnosa bidjan, gulahallan/giella, dálkkodeapmi, fuolalaš veahki, čuovvuleapmi ja rutiinnat.

Kategoriija Psykalaš dearvvašvuodabargu gielddain

2020:s válđui oktavuoha 7 geardde dán suorggi hárrái. Kategoriijii gullet psykalaš dearvvašvuodadoaimmat ja gárrendilledikšu.

Váidagat leat dáid áššiid birra: dikšodoaibmabijut, diagnosa bidjan, čujuheapmi, dálkkodeapmi, čujuheapmi, láhtten ja beasatlašvuoha.

Ovdamearkkat oktavuodaváldimiin Gielddalaš dearvvašvuoda- ja fuolahusbálvalusaid hárrái:

- 1) *Pasieanta váldá oktavuoda go lea ožžon váilevaš veahki ja čuovvuleami fástadoaktáris. Háliida lonuhit fástadoaktára ja mii muitalat pasientii mo dan sáhtá dahkat.*
- 2) *Pasieanttas lei diibmu fástadoaktára luhtte oažžun dihte čujuheami spesialistadearvvašvuodabálvalussii. Doavttir muitališgodii iežas váttisvuodaid ja eará áššiid birra mat eai gullan pasientii, muhto doaktárii. Pasieantta mielas ii lean doavttir profeshšunealla ja háliidii moaitit dán dáhpáhusa. Mii rávviimet ja bagadalaimet pasieantta mo galgá sáddet moaitaga.*

- 3) *Geavaheaddji válddii oktavuoda go háliidii alcces eanet assistentadiimmuid go son orru okto ja čohkká juvlastuolus. Geavaheaddji lei ožžon dušše moadde diimmu vahkkui, ja oaivvildii dat lei menddo unnán su veahkkedárbbuid ektui. Gielddas galggai leat čeahkkin ášši birra ja mii rávviiimet ja bagadalaimet geavaheaddji.*
- 4) *Oapmahaš válddii oktavuoda iežas váhnemiid ovddas geat orruba buhcciidruovttus. Oaivvildii ahte soai eaba beassan leat aktiiva, lei heajos borramuš ja ollu bargit ledje vierisgielagat. Šiehtaimet oapmahaččain ahte mii galggaimet dán ášši loktet oppalaš dásis buhcciidruovttuin.*
- 5) *Oapmahaš válddii oktavuoda go okta su lagamusain gahčai ja sakka bávččagahtii spirraliid. Bákčasat vearránedje ja sii manne doavttirfáktii. Doavttirfávttá doavttir gulahalai doaktáriin mas lei fákta buohcciviesus, muhto ii dahkkon mihkige eará. Pasieanta sáddejuvvui ruoktut bávččasváidudahtti dálkasiiguin. Bákčasat vearránedje ahte vearránedje ja loahpas vižžojuvvui pasieanta buohccibiillain ruovttus. Váldojuvvui røntgen ja čájehuvvui ahte čoarbbealdákti lei doddjon. Pasieanta čuohtaduvvui, muhto oapmahaš háliidii mañit áiggis moaitit go vuorrasat olmmoš fertii garra bákčasiiguin birget measta vahku. Mii rávviiimet ja bagadalaimet mo sii galge dán ášši moaitit.*

5.0 Covid 19

Ođđa kategorija Covid 19-virusa, mii leavvagođii Norggas 2020 njukčamánu, geažil. Oaččuimet oktiibuot 34 ášši mat gulle Covid 19:i spesialista- ja gielddalašdearvvašvuodabálvalusas.

Váidagat leat dáid áššiid birra: biehttaleapmi, dikšu áigemeari siste, dikšodoaibmabijut, go bálvalusaid massá dahje dat geahpeduvvot, journálačállin, gulahallan/giella, dálkkodeapmi, čuohtvuleapmi, rutiinnat, áššemeannudeapmi, beasatlašvuolta, olggosčáliheapmi ja vuordináigi.

Ovdamearkkat Covid 19 oktavuodaváldimiin:

- 1) *Oapmahaš ringe iežas beallalačča ovddas geasa lea addon sadi dikšobáikái Østlandetis. Ledje ringen ja addán dieđu ahte ii oktage davábealde Troandima sáhtán boahit orrut doppe covid 19-dilálašvuoda geažil. Ávžžuhuvvui moaitit dán, go dákkár dikšobáiki ii gávdno Davvi-regiovnna, ja buohkain Norggas lea seamma vuoigatvuolta oážžut divššu.*
- 2) *Oapmahaš váldá oktavuoda go leat rievddan galledannjuolggadusaid fuolahusvisttiin gos eai leat bargit. Ássiin lei dušše lohpi oážžut guokte guossi, ja ii guhkit go ovttá diimmu. Seainnis lei listu masa galggai čállit goas boahá ja goas manná, ja nama ja diibmomeari. Mii válddiimet oktavuoda gieldda jođihemiin, ášši čuohtvulahttui ja njuolggadusat váldojuvvojede eret.*
- 3) *Pasieanta válddii oktavuoda go su diibmu guorahallat borasdávdda lei heaittihuvvon, eaige sii sáhtán muitalit goas son sáhtii oážžut ođđa diimmu. Mii válddiimet oktavuoda ossodagain ja sii galge ordnet ášši nu ahte pasieanta ii dárbbasan vuordit guhká oážžut diimmu.*
- 4) *Oapmahaš válddii oktavuoda go gildojuvvui ahte lagamusat ledje pasieanttaid luhtte terminálamuttus, sin mañimuš áiggis. Muijaluvvui ahte pasieanttat ledje jápmán oapmahaččaid haga Covid 19-dilálašvuoda geažil. Pasieanta- ja geavaheaddjiáittardeaddji iskkai dán, ja muitaluvvui ahte lea pasieanttaid vuoigatvuolta ahte oapmahaččat lean sin luhtte, juoba okta ain hávális.*

6.0 Sámi pasieanttaid vuoigatvuođat ja hástalusat

Finnmárkkku Pasieanta- ja geavaheaddjiáittardeaddjis leat sápmelaččaid hástalusat go deaivvadit dearvvašvuođabálvalusain guovddážiis. Ain váilo sámi giella ja kulturgelbbolašvuođa Finnmarkku dearvvašvuođabálvalusas. Lea dahkkon ollu buoridan dihte dán fáldaga, muhto eat leat vel joksán mihttu. Áittardeaddji lea ovttas dearvvašvuođadirektoráhtain vuolgahan álggahanprošeavtta bargjoavkkuin mas leat oassálastit sámi fága- ja dutkanbirrasiin dagahit buoret áittardeaddjibálvalusa sámi álbmogii. Mii Pasieanta- ja geavaheaddjiáittardeaddjis Hámmárfeastta kantuvrras háliidat virgádit sámi ráđdeaddi gii sáhtášii veahkehit dáinna bargguin. Dássážiis ii leat dát vel lihkestuvvan. Virgi mii galggai leat pilohta 2 jagi lea viidát almmuhuvvon guktii, eatge leat lihkestuvvan virgádit geange. Danne mii sávvat ahte dát sáhtta šaddan bastevaš virgin boahteáiggis, ja ahte dán dehálaš doibmii juolluduvvo ruhta.

Finnmárkkku Áittardeaddji lea mánga jagi bargan sámi pasieanttaid hástalusaijuin. Eanaš bargit dearvvašvuođabálvalusas eai hála sámegeala, ja ferte geavahuvvot dulka juogo digitálalaččat, telefonna bokte ahte dulka lea sajis. Dáppe sáhttet leat stuorra giellaváttisvuođat, ja buozalmasvuohta diedusge váikkuha dilálašvuohtii. Dalle lea stuorra dárbu beassat gulahallat iežas eatnigillii. Dalle lea dehálaš ahte geavaha dulkka dahje vel buoret ahte leat dearvvašvuođabargit geat máhttet sámegeala. Erenoamážit lea dát mearkkašahtti dearvvašvuođabargiide, nu ahte sii áddejit su gii lea buozas ja sáhttet addit rivttes divššu.

Illuda ahte ođđajagimánu 2021 álggahuvvui sierra sámi buohccidivššároahppu Guovdageidnu. Buohccidivššároahpu lea dehálaš lávki sámi pasieanttaid ovdii. Oahpus lea sámi kultuvra guovddážiis ja leat sámegealat studeanttat. Leat álgán 12 studeantta. Áittardeaddji sávvá ahte dearvvašvuođabálvalus ja oahpusásahusat jotket oahpahit sihke doaktáriid, buohccidivššáriid ja sámi dearvvašvuođabargiid.

Nu mo dál lea, de leat mis lágat mat galget sihkkarastit ahte sámi pasieanta sáhtta geavahit sámegeal dulkka go lea dárbu ja sus lea riekti hállat iežas geala, muhto lea go nu? . Leat olugat geat dadjet ahte dát ii doala deaivása, dulkageavaheapmi ja áddejupmi sámi gielas ja kultuvrras orru leamen váilevaš dearvvašvuođabargiid gaskkas.

Dáidá leat baicce nu ahte leat dárogielat bargit geat dárbašit dulkka áddet dan sámi pasieantta.

Máhttu ja dihtomielalašvuohta kultuvrra, geala ja dulkageavaheami birra ferte čalmmustahttot olles dearvvašvuođabálvalusas. Erenoamážit fáhkkaččat buohcciviessosisačálihemiid oktavuodas lea stuorra dárbu, dalle ii leat leamaš áigi plánet. Hállat dulkain oktii beaivái go lea dárbu dadjet jo birra jándora, lea váttis. Oapmahaččat leat headástuvvan go eai sáhte sisačálihuuvvot ovttas

pasieanttain, ja dárogielat dearvvašvuođabargiin sáhtta leat dakkár ipmárdus ahte pasieanta ádde dárogiela doarvái bures ja oaivvildit ahte ii leat dárbu ahte dulka geavahuvvo dávjá. Oapmahaččat ges muitalit ahte pasieanta duohtavuodas lea ádden hui unnán.

Diehttelasat šaddá maid váttis addit rivttes máhcaheami dili ja symptomaid birra go ii leat oktasaš giella, lea vealtameahtun dehálaš ahte dearvvašvuođabargit ožžot dán máhcaheami pasieanttain. Pasieantta vuoigatvuohta váikkuhit dikšui iige vuhtiiváldo go sus ii leat vejolašvuohta gaskkustit iežas oaiviliid.

Mii áittardeaddjis bargat dáid áššečuolmmaiguin ja áigut joatkit bargguin buoridit fáraldaga sámi álbmogii. Mii ávžžuhat sin geat dárbbášit dan váldit oktavuoda.

7.0 Gažaldagat ja oktavuodaváldimat mat eai gula mandáhtii

2020 oaččuimet 82 gažaldaga, ja 6 oktavuodaváldima mat eai gula min mandáhtii. Dát oktavuodaváldimat eai registrerejuvvo áššin, muhto pasieanttat/oapmahaččat ožžot rávvagiid/bagadallama dan birra man jerret. Muhttin gažaldagat eai gula min mandáhtii, nu mo omd. NAV-áššit ja Veahkkeávnnašguovddáža veahkkeávdnasiid birra. Muhttin ovdamearkkat oktavuodaváldimiin sáhtta leat ahte sii jerret telefodnanummara buohccivissui/pasientamátkkiide jna, jearaldagat váiddaortnegiid birra nu mo Norgga Pasieantavahátbuhtadus birra, oažžut advokáhta gokčojuvvot, friddja riekteveahkki, mátkegoluid gokčan, friddja buohcciviessoválljen, pasieantavuoigatvuođat, lonuhit fástadoaktára ja eará jearaldagat mat gusket vuoigatvuođaide. Sii geat rinnejit midjiide sáhttet friddja válljet leat anonyma go váldet minguin oktavuoda.

8.0 Pasieantavahát/váttisvuođat/Norgga

Pasieantavahátbuhtadus/Fylkkamánni

Eanaš divššut ja čuohpadeamit dáhpáhuvvet stuorra váttisvuođaid haga. Goitge eai mana buot čuohpadeamit nu mo ledje plánejuvvon ja muhttin pasieanttat vásihit vahágiid ja váttisvuođaid. Dát fas dagahit guhkit ja gáibideaddji buozalmasvuođa. Muhttomín oaivvildit pasieanttat ahte dikšu ii leat leamaš doarvái buorre dahje ahte leamaš njulgestaga boastut, ja ahte eai leat ožžon doarvái diehtujuhkima váttisvuođa váraid birra ovddal gihtii. Oassi dán pasieanttain bohtet min lusa, ja mii veahkehat sin váiddaáššiiguin Norgga Vahátbuhtadussii (NPE). Oažžut iežas ášši giedahallot NPE:s lea nuvtá, ja pasieanttat ožžot áššálaš objektiivá árvvoštallama divššus mii lea addon. Olusat leat duđavaččat justa dáinna vaikke vel eai álo oačču ge ruđalaš buhtadusa. Pasieanttat mearridit ieža háliidit go sáddet iežaset ášši NPE:i. Mii veahkehat hábmet vahátčilgehusaid, oaiviladdimiid áššečehpiid cealkámušaide ja cealkámušaid dikšunbáikkis. Muhttomín veahkehat mii maiddá váldit go leat ožžon biehttaleami NPE:s. 2020:s veahkeheimmet mii 21 pasieantta sáddet iežaset ášši NPE:i. Dasa lassín ávžžuhat mii mángasa rávvagiid ja bagadallama bokte ieža sáddet ášši. Lea oalle álki sáddet elektrovnnalaš skovi bokte man

gávdná NPE neahttasiidduin. Mii bagadallat buohkaid geat bivdet veahki dán skovi deavdit.

Daid oktavuodain gos leamaš dáhpáhusat mat ledje nu duođalaččat ahte Stáhtahálddaheaddji berre árvvoštallat áššiid, sáddet mii daid viidásat sidjiide. Go váidojuvvon instánsa ii vástit reive man áittardeaddji lea sádden de sáddet mii dasa lassin ášši viidásat. Lága bokte leat sii geatnegahtton vástidit áittardeaddjái váiddaáššiid oktavuodas.

2020:s lei mis oktavuoha Romssa ja Finnmárkku Stáhtahálddašeddjiin 16 áššis mas lei sáhka ahte dearvvašvuodabálvalus ii lean doaibman ja masa váidojuvvon instánsa ii lean vástidan.

9.0 Pasieanta- ja geavaheddjiidáittardeaddji ávžžuhusat dearvvašvuodabálvalussii

- 1) Ain joatkit barggu addit pasieanttaide oadjebas dearvvašvuodafálaldaga pandemija áiggi
- 2) Spesialistadearvvašvuoha ferte beaktilit bargat viidásat vai pasieanttat geat leat vuordinlisttuin ožžot divššu
- 3) Joatkit barggu “buriid pasieantamannolagaiguin” gaskal spesialistadearvvašvuoda ja gielddaid
- 4) Válđit vuhtii daid máhcahemiid mat bohtet sihke njuolga pasieanttain ja pasieanta- ja geavaheddjiidáittardeaddjis, ja geavahit daid aktiivvalaččat kvaliteahttabarggus
- 5) Ahte spesialistadearvvašvuodabálvalus lea doaimmalaš ja čielggada mainna pasieanta giksašuvvá nu ahte sii ožžot diagnosa ja nu maiddá rivttes divššu. Daid pasieanttain geaidda ii čielggaduvvo mii lea boastut, ferte leat plána mas čuožžu mii galgá dáhpáhuvvat viidásat go leat čálihuvvon olggos
- 6) Fástadoaktáris ferte leat áigi juohke pasientii, nu ahte pasieantta vuoigatvuoha gullot ja mielváikkuhit duohtan dahkko, ja vai sáhtta fuomášit dávdda nu jođánit go vejolaš
- 7) Ahte sámi pasieanttain lea vejolašvuoha geavahit iežaset giela dan bokte ahte dulkonbálvalusat geavahuvvojit aktiivvalaččat dearvvašvuodabálvalusas, ja ahte bargit ožžot oahpahusa sámi kulturáddejumis ja gielas
- 8) Gielddalaš psykiatriijafálaldat ferte nannejuvvot eanet fuolahusásodagaiguin gos leat bargit birrajándora

Mildosat

Láhka Pasieanta- ja geavaheddjiidvuoigatvuođaid birra (Pasieanta- ja geavaheddjiidláhka)

Bajilčála lea rievdan [lágas 22. borg. 2008 nr. 74](#) (ikr. čakč. 1. b. 2009. [res.](#) mielde [borg. 21. b. 2009 nr. 1102](#)).

§ 8-1. *Ulbmil*

Pasieanta- ja geavaheaddjiáittardeaddji bargu lea áimmahuššat pasieantta ja geavaheaddji dárbbuid, beroštumiid ja riektasihkarvuođa stáhtalaš spesialistadearvvašvuođabálvalusa, fylkkalaš bálnedearvvašvuođabálvalusa ja gielddalaš dearvvašvuođa- ja fuolahusbálvalusa ektui, ja buoridan dihte dáid bálvalusaid kvaliteahta.

§ 8-2. *Bargoviidodat ja ortnega ovddasvástádus*

Stáhta galgá fuolahit ahte juohke fylkkas lea pasieanta- ja geavaheaddjiáittardeaddji. Pasieanta- ja geavaheaddjiáittardeaddji bargoviidodahkii gullet stáhta spesialistadearvvasvuođabálvalusat, fylkkagielddalaš bálnedearvvašvuođabálvalusat ja gielddalaš dearvvasvuođa- ja sosiálabálvalusat.

Ovttá dáin pasieanta- ja geavaheaddjiáittardeddjiin galgá leat koordinerejeaddji rolla buot áittardeddjiid várás. Dát áittardeaddji galgá leat veahkkin ovdánahttit oktasaš bargovuogi, veahkehit daid eará áittardeddjiid systemáhtalaš gealbovdánahttimiin ja bagadallamiin, rávvvet ovttaskasáššiid oktavuodas, leat veahkkin oktasaš čovdosiidda ja áddejupmái prinsihpalaš áššiide ja čuovvut mielde daid iešguđetge pasieantajoavkkuid ja geavaheddjiid go bálvalusat juhkkjuvvojit.

Áittardeaddji galgá čađahit doaimmas iešheanaláččat ja sorjjasmeahttunit.

§ 8-3. *Riekti váldit oktavuoda pasieanta- ja geavaheddjiidáittardeddjiin*

Pasieanta- ja geavaheaddjiáittardeaddji sáhtta váldit áššiid mat gusket diliide stáhtalaš spesialistadearvvasvuođabálvalusas, fylkkagielddalaš bálnedearvvašvuođabálvalusas ja gielddalaš dearvvasvuođa- ja sosiálabálvalusas, juogo go soames lea njálmmálaččat dahje čálalaččat váldán oktavuoda áittardeddjiin, dahje go áittardeaddji ieš dan vállje dahkat.

Juohkehaš sáhtta váldit oktavuoda pasieanta- ja geavaheaddjiáittardeddjiin ja bivdit ášši meannuduvvot. Guhte váldá oktavuoda pasieanta- ja geavaheaddjiáittardeddjiin, sus lea vuoigatvuohta leat anonyma.

§ 8-4. *Oktavuodaváldimiid meannudeapmi*

Lea Pasieanta- ja geavaheddjiidáittardeaddji mii mearrida lea go áššis doarvá buorre ágga meannuduvvot. Jus pasieanta- ja geavaheaddjiáittardeaddji ii meannut ášši, de galgá sutnje guhte lea váldán oktavuoda addot diehtu ja oanehaččat čilget manne.

§ 8-5. *Pasieanta- ja geavaheaddjiáittardeaddji vuoigatvuohta oazžut dieđuid*

Almmolaš eiseválddit ja eará orgánat mat addet bálvalusaid hálldahussii, galget áittardeaddji addit daid dieđuid mat dárbbášuvvojit čađahit áittardeaddji doaimmaid. Riidolága 22 kapihtala njulggadusat geavahuvvojit vástideaddji áittardeaddji vuoigatvuođa ektui gáibidit dieđuid.

§ 8-6. *Pasieanta- ja geavaheaddjiáittardeaddji beassan dearvvasvuodabálvalusa lanjaide*

Pasieanta- ja geavaheaddjiáittardeaddji galgá friddja beassat geavahit lanjaide mat gullet stáhtalaš spesialistadearvvasvuodabálvalusaide, fylkkagiielddalaš bátnedearvvasvuodabálvalusaide ja gielddalaš dearvvasvuoda- ja sosiálabálvalusaide.

§ 8-7. *Pasieanta- ja geavaheaddjiáittardeaddji doaimmat*

Pasieanta- ja geavaheaddjiáittardeaddji galgá nu guhkás go govtolaččat vejolaš sutnje guhte dan bivdá addit dieđuid, rávvagiid ja bagadallama dakkár diliid birra mat gullet áittardeaddji bargoviidodahkii.

Pasieanta- ja geavaheaddjiáittardeaddji galgá sutnje guhte lea áittardeddiin váldán oktavuoda, muitalit makkár boadus lea su meannudeamis muhtin áššis ja oanehaččat čilget dán bohtosa.

Pasieanta- ja geavaheaddjiáittardeaddjis lea vuoigatvuohta cealkit oaivilis dakkár diliid birra mat gullet áittardeaddji bargoviidodahkii, ja evttohit konkrehta doaimmaid buorideapmái. Pasieanta- ja geavaheaddjiáittardeaddji mearrida ieš geasa cealkámušat galget leat. Cealkámušat eai leat čadni.

Pasieanta- ja geavaheaddjiáittardeaddji galgá diedihit bearráigeahččoeiseválddiide dakkár diliid birra mat gáibidit ahte sii daid čuovvolit.

Pasieanta- ja geavaheaddjiáittardeaddji galgá fuolahit ahte olbmot dihtet ortnega birra.

§ 8-8. *Láhkaásahusat*

Departemeanta sáhtta addit láhkaásahusaid mat galget čađahuvvot ja deavdit mearrádusaid pasieanta- ja geavaheaddjiáittardeaddji hárrái.

RS 2021/28 Referatsak
RS 2021/29 Orientering/eventuelt